Základní škola Včelákov

Školní vzdělávací program
TVOŘIVÁ ŠKOLA

Platný od 4. 9. 2023

Obsah

1. Základní údaje ... 4
Údaje o škole ... 4
Zřizovatel školy: ... 4
2. Charakteristika školy ... 5
Úplnost a velikost školy, vybavení školy ... 5
Charakteristika pedagogického sboru ... 5
Skladba žáků ... 5
Dlouhodobé projekty ... 5
Spolupráce školy s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi ... 11
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 12
Zaměření školy ... 12
Výchovné a vzdělávací strategie ... 12
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných ... 14
4. Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán ... 17
5. Začlenění průřezových témat do výuky ... 20
Osobnostní a sociální výchova ... 20
Výchova demokratického občana ... 24
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ... 26
Multikulturní výchova ... 27
Enviromentální výchova ... 29
Mediální výchova ... 34
6. Učební osnovy pro 1. – 5. ročník ZV ... 36
Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů ... 36
Hlavní cíle 1. a 2. období ... 36
Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání ... 37
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace ... 40
6.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK ... 40
6.4.2. Předmět: ANGLICKÝ JAZYK ... 63
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace ... 73
6.1.2. Předmět: MATEMATIKA ... 73
Vzdělávací oblast: INFORMATIKA ... 85
6.1.3. Předmět: INFORMATIKA ... 85
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT ... 89
6.1.4. Předmět: PRVOUKA ... 89
6.1.5. Předmět: VLASTIVĚDA ... 102
6.1.6. Předmět: PŘÍRODOVĚDA ... 106
Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA ... 113
6.1.7. Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA ... 113
6.1.8. Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA ... 122
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ ... 131
6.1.9. Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA ... 134
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE ... 147
6.1.10. Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI ... 147
ŠKOLNÍ DRUŽINA ... 157
7. Učební osnovy pro 6. – 9. ročník ZV ... 162
Úvod ... 162
Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ... 164

7.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK ... 164
7.2.2. Předmět: ANGLICKÝ JAZYK ... 191
7.1.3. Předmět: NĚMECKÝ JAZYK ... 203
Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE ... 212
7.1.4. Předmět: MATEMATIKA ... 212
Vzdělávací oblast: INFORMATIKA ... 228
7.1.5. Předmět: INFORMATIKA ... 228
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST ... 242
7.1.6. Předmět: DĚJEPIS ... 242
7.1.7. Předmět : VÝCHOVA K OBČANSTVÍ ... 254
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA ... 272
7.1.8. Předmět: ZEMĚPIS ... 272
7.1.9. Předmět: FYZIKA ... 291
7.1.10. Předmět: CHEMIE ... 301
7.1.11. Předmět: PŘÍRODOPIS ... 308
Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA ... 322
7.1.12. Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA ... 322
7.1.13. Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA ... 334
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ ... 347
7.1.14. Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA ... 347
7.1.15. Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ ... 362
Vzdělávací oblast - ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE ... 377
7.1.16. Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI ... 377
Volitelné předměty ... 395
7.10.1. Předmět: Seminář z českého jazyka ... 395
7.10.2. Předmět: Seminář z matematiky ... 398
7.10.3. Předmět: Přírodovědný seminář ... 401
7.10.4. Předmět: Společensko vědní seminář ... 404
8. Hodnocení žáků ... 408
Hodnocení žáků ... 408

1. Základní údaje

1. Základní údaje

Název vzdělávacího programu:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - TVOŘIVÁ ŠKOLA

Údaje o škole

Základní škola Včelákov, okres Chrudim

Adresa: Škroupovo náměstí 55, 539 57 Včelákov

IZO: 102 142 211 IČO: 75 017 199
Ředitel školy: Mgr. Jaroslav Prodělal
Telefon: 469 344 108
E-mail: zsvcelakov@seznam.cz

Zřizovatel školy:

Název: Městys Včelákov

Adresa: Včelákov 81, 539 57 Včelákov

Telefon: 469 344 122
E-mail: starosta@vcelakov.cz

Školskou radou projednán dne: 4. 9. 2023

2. Charakteristika školy

Základní škola Včelákov je školou s velmi dlouhou tradicí. Byla založena již roku 1734.

Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Zajišťuje výuku dětí od prvního po devátý ročník. Ročníky prvního stupně jsou spojovány podle aktuálního počtu žáků. Na druhém stupni je otevřeno po jedné třídě v každém ročníku.
Kapacita školy je 175 žáků. Skutečný počet žáků se v posledních letech pohybuje v rozmezí 90 až 105 žáků. Škola zajišťuje výuku velké většiny dětí ze širokého okolí, převážně z obcí Včelákov a Miřetice, částečně také z obcí Holetín, Tisovec, Smrček.
Zaměřuje se proto na všeobecné vzdělání, které poskytne žákům potřebné znalosti a dovednosti ve všech vzdělávacích oblastech a umožní jim úspěšně pokračovat ve vzdělávání na středních školách a učilištích. Škola připravuje žáky i v oblasti využívání informatiky. Všichni žáci absolvují výuku informatiky zaměřené na základní možnosti využití výpočetní techniky.
Pozornost je věnována i vytváření vztahu k životnímu prostředí.
Jako hlavní cizí jazyk je vyučována angličtina v rozsahu daném vzdělávacím programem.
Výuka je doplňována mimoškolními akcemi jako jsou exkurze, návštěvy vzdělávacích programů, kulturních představení a podobně. Pro žáky prvního stupně je jedenkrát za dva roky organizována výuka plavání.
Škola nabízí žákům i různé možnosti využití volného času – kroužky, možnost zapůjčení knih ve školní knihovně, zájezdy na kulturní akce a podobně..
Škola je financována ze státního rozpočtu prostřednictvím krajského úřadu a z rozpočtu zřizovatele – městyse Včelákov.
Vybavení školy
Škola je umístěna v budově která byla postupně přizpůsobována a rozšiřována pro potřeby výuky. V budově je celkem 9 kmenových tříd, učebna chemie a fyziky, učebna výpočetní techniky, tělocvična, školní dílna, žákovská kuchyňka, školní družina a školní knihovna. Přímo v budově je umístěna i jídelna s vlastní kuchyní. Pro výuku tělesné výchovy je využívána i školní zahrada a sportovní areál Sušidla patřící místní tělovýchovné jednotě.
Učebna ICT je vybavena 10 počítači připojenými k internetu. Do počítačové sítě je dále zapojen počítač ve sborovně sloužící potřebám učitelů. Čtyři učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Tyto učebny jsou využívány střídavě pro všechny třídy.

Charakteristika pedagogického sboru

Učitelský sbor ZŠ Včelákov je vedle učitelů tvořen jednou vychovatelkou školní družiny, která má i částečný úvazek jako učitelka, případně asistentkami pedagoga, které pracují s integrovanými žáky. Vzhledem k velikosti školy není možné zajistit aprobované učitele pro všechny předměty, ale velká většina pedagogů je kvalifikovaná. V učitelském sboru jsou zastoupeni jak zkušení, tak začínající pedagogové. Pozornost věnujeme dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků – možnosti v této oblasti jsou omezeny nabídkou vzdělávacích akcí a zejména finančními možnostmi školy.

Skladba žáků

Základní školu Včelákov navštěvují děti ze Včelákova, Miřetic, Žumberka, Tisovce a Holetína. Většinu žáků dojíždí. Této skutečnosti musí být přizpůsoben provoz školy a rozvrh hodin.

Dlouhodobé projekty

I. stupeň

Projekt č. 1

Název projektu: ***VÝZNAMNÉ DNY***
Ročník, ve kterém se realizuje: *1. – 5. ročník (dlouhodobý)*

Mezipředmětové vztahy: *ČJ, M, Vv, Pč, Hv, Přv, Prv, Vl*

Průřezová témata:

OSV - kreativita
- kooperace
- pružnost nápadů, tvořivost
- rozvoj schopností poznávání a učení
- cvičení smyslového vnímání
- zásady zdravého způsobu života
- chování podporující dobré vztahy
- dovednost soustředění a zapamatování
- rozvoj sociálních dovedností

EV - ochrana přírody, změny v krajině
- základní podmínky života
- lidské sídlo, kulturní krajina
- naše obec, příroda a kultura obce
- odpady a hospodaření s odpady
- náš životní styl, třídění a využití odpadů,

MDV - uplatnění a výběr vhodných výrazových prostředků
- vyhledávání informací

MKV - tolerance, empatie, umění vžít se do role druhých

VDO - obec jako základní jednotka samosprávy státu

Seznam významných dnů:

- 21. 2. - Mezinárodní den mateřského jazyka
- 8. 3. - Mezinárodní den žen
- 7. 4. - Světový den zdraví
- 22. 4. - Den Země
- 2. neděle v květnu - Den matek
- 15. 5. - Mezinárodní den rodiny
- 31. 5. - Světový den bez tabáku
- 1. 6. - Mezinárodní den dětí
- 5. 6. - Světový den životního prostředí
- 1. 9. - Světový den míru
- 21. 9. - Ukliďme svět
- 22. 9. - Evropský den bez aut
- 4. 10. - Světový den zvířat
- 16. 10. - Světový den výživy

V jednotlivých ročnících budou realizována vybraná témata z dané nabídky.

Vzdělávací a výchovné cíle:

- schopnost spolupracovat ve skupině (týmu)
- rozvoj komunikačních dovedností, kooperace a iniciativy
- aktivita, zodpovědný a tvořivý přístup k práci
- pružnost nápadů a originalita
- ocenění práce a úspěchů jiných skupin
- prezentace získaných vědomostí a vytvořeného projektu, kultivované vystupování
- využití literatury a počítače
- rozvoj organizačních schopností
- samostatnost při řešení problémů
- řešení zadaných úloh a problémů vycházejících z reálných situací
- rozvoj fantazie a tvořivosti s využitím dostupných materiálů
- formování pozitivního vztahu k prostředí a ostatním lidem
- uvědomění si svých předností a nedostatků, rozvoj zdravého sebevědomí
- třídění odpadů a jejich následné využití
- uvědomění si širšího pojetí domova
- nahlédnutí do historie porovnání se současností
- hledání svého místa ve společnosti

Návrh činností:

- čtení různých textů (pohádky, povídky, básně,……..)
- tvořivá práce s literárním textem
- dramatizace pohádek nebo povídek (výroba loutek, kulis, kostýmů,……..)
- rozvoj vnímání různých druhů textů (próza, poezie, časopisy, novinové články, reklamní letáky, zprávy,….)
- tvorby textu na zadané téma nebo žánr (samostatná nebo skupinová)
- prezentace vlastní literární práce
- referáty o přečtených knihách
- doplnění textu vlastní ilustrací
- práce s encyklopediemi – vyhledávání informací
- práce s internetem – vyhledávání informací
- příprava přáníček (MDŽ, Den matek)
- výroba dárků
- pokusy se základními podmínkami života
- sepsání rodokmenu rodiny
- uvědomění si sama sebe a druhých členů rodiny
- význam rodiny jako základní jednotky státu
- vytváření pravidel zdravého způsobu života
- zamyšlení se na podstatou lidského života
- zapamatování si důležitých telefonních čísel (150, 155, 158, 112)
- ochrana lidského zdraví
- tvorba jídelníčku
- příprava jednoduchých pokrmů
- význam zdravé výživy pro zdravý vývoj člověka
- historie a postavení Země ve vesmíru
- ochrana životního prostředí a význam čistoty životního prostředí
- návštěva sběrného dvora
- vycházka do přírody a sledování pohozených odpadů nezodpovědných lidí
- beseda o významu třídění odpadu

- třídění odpadu ve škole
- využívání plastů při Pč a Vv
- využití plastových víček při procvičování matematických operací
- historie a současnost dopravy
- tvorby dopravního prostředku budoucnosti (rozvoj fantazie)
- ekonomika dopravy – slovní úlohy
- pozorování domácích i volně žijících zvířat
- péče o volně žijící zvířata v zimě (vycházka ke krmelci, krmítka pro ptáky)
- návštěva záchranné stanice
- beseda s ochránci přírody nebo pracovníky záchranné stanice
- péče o domácí zvířata
- kresba, malba nebo modelování různých zvířat
- řešení slovních úloh, křížovek, různých tajenek a rébusů na daná témata
- prezentace vytvořených projektů a dalších prací

Projekt č. 2

Název projektu: ***ČESKÉ TRADICE***
Ročník, ve kterém se realizuje: *1.-5.,ŠD (dlouhodobý)*
Mezipředmětové vztahy: *ČJ, VV, PČ, HV, TV*
Průřezová témata:

OSV - kreativita
- kooperace
- pružnost nápadů, tvořivost
- cvičení smyslového vnímání
- chování podporující dobré vztahy
- rozvoj sociálních dovedností

EGS - vyhledávání informací
EV - naše obec, příroda a kultura obce
MDV - uplatnění a výběr vhodných výrazových prostředků
VDO - obec jako základní jednotka samosprávy státu

Seznam připomínaných českých tradic:

- NA TŘI KRÁLE
- MASOPUST
- VELIKONOCE
- PÁLENÍ ČARODĚJNIC
- POUŤ,HODY,POSVÍCENÍ
- SVATÝ MIKULÁŠ
- VÁNOCE

Vzdělávací a výchovné cíle:

- vzbudit zájem dětí o lidové tradice a zvyky
- vedení žáků k aktivitě a tvořivému přístupu k práci, rozvíjet estetické cítění, představivost, fantazii
- výchova ke kolektivní práci,snaha udělat druhým radost
- výchova k samostatnému, kultivovanému vystupování na veřejnosti

- záměrem je podporovat duševní pohodu, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, sebevyjádření, zbavovat žáky ostychu, strachu vystupovat na veřejnosti a dávat prostor pro pocity radosti z úspěšného zakončení činnosti

Návrh činností u jednotlivých tradic:

A. NA TŘI KRÁLE

- koledy, říkačky ,hádanky, pranostiky
- chystání kostýmů pro TŘI KRÁLE
- vytvoření novoročenky
- vyvrcholením akce je obchůzka Tří králů

B. MASOPUST

- říkačky, rčení, pranostiky, tanec
- výroba masky – kostýmu
- vyvrcholením akce je masopustní průvod

C. VELIKONOCE

- říkačky, pranostiky, koledy
- výroba bohyně Moreny
- zdobení velikonočních kraslic
- pečení jidášů
- velikonoční přáníčka
- vyvrcholením akce je vynášení Moreny a roznášení velikonočních přání

D. PÁLENÍ ČARODĚJNIC

- říkačky, hádanky, pranostiky
- výroba velké čarodějnice
- vyvrcholením akce je čarodějnický rej spojený s vynesením čarodějnice na místní hranici

E. POUŤ, HODY, POSVÍCENÍ

- říkačky, písně, pranostiky
- výroba a zdobení perníčků
- vyvrcholením akce je školní pouťová slavnost

F. SVATÝ MIKULÁŠ

- říkačky, hádanky, pranostiky, pohádky

- výroba čertovské masky
- vyvrcholením akce je příchod Mikuláše a pekelníků

G. VÁNOCE

- říkačky, pranostiky, koledy, pohádky
- výroba vánočních ozdob
- výroba vánočních přáníček a dárečků pro blízké
- zdobení vánočního stromečku
- vyvrcholením akce je posezení u vánočního stromečku a vánoční nadílka

II. stupeň

Projekt č. 3

Název projektu: ***NAŠE STÁTNÍ SVÁTKY***
Ročník, ve kterém se realizuje: 7.-9. r. *(celoroční projekt)*
Mezipředmětové vztahy: D, SSP, OV, INF
Průřezová témata:

OSV - osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání
- kreativita
- komunikace
- morální rozvoj

VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MDV - uplatnění a výběr vhodných výrazových prostředků
- vyhledávání informací
- tvorba mediálního sdělení

Seznam připomínaných státních svátků:

- 1. 1. Den obnovy samostatného českého státu
- 8. 5. Den vítězství
- 5. 7. Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
- 6. 7. Den upálení Mistra Jana Husa
- 28. 9. Den české státnosti
- 28. 10. Den vzniku samostatného československého státu
- 17. 11. Den boje za svobodu a demokracii
-
- Státní svátky budou připomenuty ve všech ročnících. V 7.- 9. r. bude pro každý školní rok vybrán jeden svátek,který bude zpracován podrobně.

Vzdělávací a výchovné cíle:
- seznámit žáky se státními svátky ČR
- orientovat se tak ve významných historických událostech důležitých pro náš stát
- formovat v žácích zájem o českou historii
- posoudit vliv významné historické osobnosti na vývoj státu
- naučit žáky kultivovanému vystupování před třídním kolektivem
- rozvíjet v žácích vlastní tvořivost

Hlavní činnosti:
- vyhledávání informací - práce s encyklopediemi, historickými publikacemi, internetem
- zpracování informací - práce s PC, prezentace výsledků práce

- dramatizace vybrané historické události
- zpracování informačního plakátu

Projekt č. 4

Název projektu: **CESTUJEME PO ČESKÉ REPUBLICE**
Ročník, ve kterém se realizuje: 6.-9. *r. (dlouhodobý projekt)*
Mezipředmětové vztahy: Z, PŘ, OV, AJ, ČJ, D, HV, VV, INF
Průřezová témata:

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
– sociální rozvoj – kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)
– morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování)
EGS – Evropa a svět nás zajímá - ČR uprostřed Evropy
EGS – jsme Evropané (Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování)
MKV – multikulturalita - důležitost znalosti etnicky odlišného prostředí
MDV – vyhledávání informací a interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (potřeba odlišovat kvalitu, věrohodnost, pravdivost informací uložených v různých informačních pramenech)

Vzdělávací a výchovné cíle:

- získat znalosti o České republice a využívat je ve vzdělávacím procesu (při výuce Z, PŘ, D, OV) i v mimoškolních aktivitách
- seznámit se s fyzicko-geografickou a socioekonomickou sférou v ČR
- poznat historii a současnost naší země

Hlavní činnosti:

- získávání informací z internetu, časopisů, atlasů, z literatury, médií
- utřídění informací
- grafické zpracování projektu - prezentace, plakáty, internet, školní časopis
- diskuse o dané problematice
- poznávání České republiky - výlety a exkurze

Spolupráce školy s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi

Spolupráce s rodiči je neformální. Rodiče mohou získat informace kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Oficiální třídní schůzky jsou organizovány na konci 1. a 3. čtvrtletí, další podle potřeby (např. pro rodiče budoucích prvňáčků, před školou v přírodě a podobně). Školská rada funguje od 1. ledna 2006.
Škola spolupracuje s obecním úřadem (akce v obci), Městským úřadem v Hlinsku (např. prevence sociálně patologických jevů), Mikroregionem Hlinecko (např. besedy k problematice EVVO), Ústavem sociální péče ve Slatiňanech (návštěvy připravovaných vystoupení žáků).

Pravidelně je připravováno i vystoupení žáků pro veřejnost ve formě školní akademie nebo vánoční besídky

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

Po zvážení podmínek školy a dosavadních zkušeností rozhodl pedagogický sbor ZŠ Včelákov navázat při tvorbě vlastního ŠVP na vzdělávací program Základní škola.

Za hlavní úkol základního vzdělávání považujeme rozvoj osobnosti žáka ve všech vzdělávacích oblastech, který mu umožní získání specializace následným vzděláváním na středních a vysokých školách. K dosažení tohoto cíle jsme stanovili následující priority:

- co nejvíce přiblížit školu dětem, udělat ji pro ně zajímavou a přitažlivou, dovést je k poznání významu vzdělávání
- poskytnout kvalitní základní všeobecné vzdělání
- rozvíjet komunikační dovednosti žáků v mateřském i cizím jazyce
- rozvíjet schopnosti žáka v poznání a zařazení se do sociálních vztahů
- rozvíjet tvořivost žáků
- rozvíjet schopnost žáků efektivně využívat moderní informační a komunikační technologie
- vést žáky k citlivému vztahu k životnímu prostředí a respektování principů trvale udržitelného rozvoje
- vzdělávání co nejvíce propojovat s praktickým životem, umožnit žákům získávat nejen znalosti a dovednosti , ale i vlastní zážitky
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel ve škole i ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

1. **KOMPETENCE K UČENÍ** Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Na konci základního vzdělávání žák: □ vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení □ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě □ operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy □ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti □ poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
2. **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ** Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	Na konci základního vzdělávání žák: □ vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností □ vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému □ samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy □ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů □ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
3. **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ** Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.	Na konci základního vzdělávání žák: □ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu □ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje □ rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění □ využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem □ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. ***KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ*** Rozvíjet u žáků schopnost	Na konci základního vzdělávání žák: □ účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

spolupracovat a respektovat práce vlastní a druhých.	podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
5. ***KOMPETENCE OBČANSKÉ*** Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.	Na konci základního vzdělávání žák: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
6. **KOMPETENCE PRACOVNÍ** Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a vlastní reálné možnosti a své zkušenosti uplatňovat spolu se získanými znalostmi při rozhodování o své profesi a dalším vzdělávání.	Na konci základního vzdělávání žák: používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
7 **KOMPETENCE DIGITÁLNÍ** Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.	Na konci základního vzdělávání žák: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost,

	seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání □ předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

a) Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření 2. až 5. stupně lze uplatňovat pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1vyhlášky č. 27/2016

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ."

b) Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových , manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se se v souladu s vyhláškou 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.“

4. Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.
Vzdělávací a výchovný proces je *v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání* rozdělen na 3 období:
1. období – 1. - 3. ročník;
2. období – 4.- 5. ročník;
3. období – 6. - 9. ročník.
Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou pro 2. a 3. období závazné.
První část školního vzdělávacího programu *Tvořivá škola* je připravena pro základní vzdělávání žáků v 1. období povinné školní docházky, tj. v 1. až 3. ročníku. RVP ZV stanovuje očekávané výstupy na konci 3. ročníku orientačně.
Poznámky k učebnímu plánu:
1) Uč. plán vytvořen podle modelového programu "Tvořivá škola"
2) Celková povinná dotace pro 1. stupeň je 118 hod., pro 2. st. 122 hod.
3) Min. = minimální dotace podle RVP
4) Disp. = využité disponibilní hodiny
5) Minimální a maximální dotace pro jednotlivé ročníky

	Min.	Max.
1. a 2. ročník	18	22
3. až 5. ročník	22	26
6. a 7. ročník	28	30
8. a 9. ročník	30	32

6) v rámci učebního plánu může v 1. – 3. ročníku probíhat výuka jednotlivých předmětů bez pevné časové dotace v menších časových celcích než jedna vyučovací hodina; jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkové stanovené denní a týdenní dotace pro vyučovací předměty a dodržení požadavků na odpočinek.

Učební plán ZŠ Včelákov

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň							Disp.	2. stupeň						Disp.
		1.	2.	3.	4.	5.	1. st.	Min.	16	6.	7.	8.	9.	2. st.	Min.	18
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	9	8	6	7	40	33	7	5	5	4	4	18	15	3
	Anglický jazyk			3	4	4	11	9	2	3	3	3	3	12	12	0
	Německý jazyk											3	3	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4	4	4	4	4	16	15	1
ICT	Informatika				1	1	1	1	0	1	1	1	1	4	1	3
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3			15	12	3					0	0	0
	Přírodověda				2	2								0	0	0
	Vlastivěda				2	2								0	0	0
Člověk a společnost	Dějepis						0		0	2	2	2	2	12	11	1
	Vých. k občanství						0		0	1	1	1	1			
Člověk a příroda	Fyzika						0		0	2	2	2	2	27	21	6
	Chemie						0		0	0	0	2	2			
	Přírodopis						0		0	2	2	2	2			
	Zeměpis						0		0	2	2	2	1			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	12	0	1	1	1	1	10	10	0
	Výtvarná výchova	1	2	1	2	1				2	1	1	2			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						0		0	1	1	0	1	11	10	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0	2	2	2	2			
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0	1	1	1	1	4	3	1
	Volitelné předměty						0		0		2	0	0	2		2
	Průřezová témata						0		0					0		0
CELKEM		20	22	24	26	26	118	102	16	29	30	31	32	122	104	18

Poznámky k učebnímu plánu: Volitelné předměty jsou nabízeny v 7. ročníku. Jedná se o předměty: seminář z českého jazyka, seminář z matematiky, společenskovědní seminář a přírodovědný seminář. Od školního roku 2013/14 je v 8. ročníku místo volitelných předmětů zařazena povinná výuka Dalšího cizího jazyka (NJ) s časovou dotací 3 hodiny týdně. v 9. ročníku proběhne výuka podle předcházející verze ŠVP – výuka NJ u skupiny žáků, která si ho v 8. ročníku vybrala jako volitelný předmět a výuka výše uvedených volitelných předmětů u ostatních žáků. Od školního roku 2014/15 je v 8. a 9. ročníku místo volitelných předmětů zařazena povinná výuka Dalšího cizího jazyka

(NJ) s časovou dotací 3 hodiny týdně. Na výuku dalšího cizího jazyka bylo využíváno 6 hodin z disponibilní časové dotace. Od školního roku 2016/17 je 6 hodin druhého cizího jazyka součástí povinné minimální časové dotace a disponibilní hodiny nejsou pro jeho výuku využívány. Učivo je rozpracováváno do časově tematických plánů.

5. Začlenění průřezových témat do výuky

Výuka průřezových témat je začleněna do jednotlivých předmětů. Přehled obsahují následující tabulky.

Osobnostní a sociální výchova

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání					
	HV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity (vokální, instrumentální, hudebně-pohybové, poslechové činnosti) PRV - prolíná všemi tématy ČJ - komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy)				
Sebepoznání a sebepojetí					
	PRV – prolíná všemi tématy ČJ - komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) VV , PČ, TV – prolíná všemi tématy				
Seberegulace a sebeorganizace					PŘV – návykové látky
				VLA – prolíná všemi tématy	
	PRV - organizace času při práci a sebeovládání (prolíná všemi tématy) PRV – lidé kolem nás, volný čas M , VV, PČ , TV – organizace času při práci a sebeovládání (prolíná všemi tématy)				
			AJ – organizace času při práci a sebeovládání (prolíná všemi tématy)		
Psychohygiena		PRV – člověk a jeho zdraví			PŘV – péče o zdraví
	VV – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl TV - relaxace při sportu				
Kreativita	M – hledání různých řešení (prolíná všemi tématy) VV – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie PČ – práce s různými materiály				
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	VV – poznávání lidí prostřednictvím				

	výtvarného vnímání				
Mezilidské vztahy					VLA – právo a spravedlnost
	V průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech.				
Komunikace					
	PRV – prolíná všemi tématy				
					AJ - konverzace
	ČJ – komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) M – formulace hypotéz a argumentace (prolíná všemi tématy PŘV – prolíná všemi tématy TV – komunikace při sportovních aktivitách; tělocvičné názvosloví; smluvené povely a signály				
Kooperace a kompetence					
	PRV – prolíná všemi tématy				
	ČJ – komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) M – spolupráce ve skupině (prolíná všemi tématy) PŘV, PČ – prolíná všemi tématy VV – kolektivní práce				
Morální rozvoj					
Řešení problému a rozhodovací dovednosti				VLA, PŘV – prolíná všemi tématy	
	PRV – prolíná všemi tématy				
					AJ – prolíná všemi tématy
	ČJ – komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) M, VV, PČ, TV - prolíná všemi tématy				
Hodnoty,postoje, praktická etika					
				VLA, PŘV – prolíná všemi tématy	
	PRV – prolíná všemi tématy				
				AJ – prolíná všemi tématy	
	ČJ – komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) M, VV, PČ, TV - prolíná všemi tématy				

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání				
	M – rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů ČJ – komunikační a slohová výchova – práce stextem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti AJ – práce s textem			
Sebepoznání a sebepojetí			PŘ – Základy etologie – spol. znaky chování živočichů a lidí	
	OV – člověk jako jedinec PČ – poznávání vlastních schopností při manuálních činnostech TV – poznávání a rozvoj vlastních schopností při pohybových aktivitách VV, HV – rozvoj smyslového vnímání			
Seberegulace a sebeorganizace			PŘ – nervová soustava – závislosti F – těkavé látky - zneužívání	CH – přírodní látky, výživa - deriváty uhlovodíků – alkohol - léčiva,drogy
	Ve všech předmětech – rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění OV – člověk jako jedinec, člověk ve společnosti PČ – organizace práce při manuálních činnostech AJ – péče o zdraví, stravování			
Psychohygiena			PŘ – nervová soustava	
	TV – pohyb a sport jako možnost relaxace VV, HV – vyjádření nálady, uvolnění, relaxace, pozitivní naladění vnímáním uměleckých děl			
Kreativita				
	M, F - hledání různých řešení problému ČJ, AJ – rozvoj mluveného i psaného projevu VV, HV – samostatná tvorba, zaznamenání vlastních dojmů, zkušeností, smyslových vjemů, představ a fantazií, podpora originality projevu PČ – tvůrčí práce s různými materiály tvorba modelů			

Sociální rozvoj				
Poznávání lidí				
	OV – člověk a společnost – vztahy mezi lidmi ČJ – komunikační a slohová výchova komunikační záměr partnera AJ – poznávání lidí – vlastnosti TV – poznávání lidí při hrách a soutěžích HV, VV – poznávání prostřednictvím hudebního a výtvarného projevu			
Mezilidské vztahy	OV – právní ustanovení regulující chování lidí	OV – lidská práva	OV – lidská práva PŘ - rasismus	D – historické kořeny některý problémů – holocaust, antisemitismus
	Vytváření správných mezilidských vztahů bude podporováno v průběhu celého pobytu žáků ve škole OV – uplatňování svých práv a respektování práv druhých, člověk ve společnosti – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc AJ – rodina, mezilidské vztahy – komunikace mezi lidmi			
Komunikace	F- jednotky soustavy SI		PŘ – Etologie CH – názvosloví prvků a sloučenin	CH – názvosloví prvků a sloučenin
	Ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek ČJ – komunikační a slohová výchova – diskuse a naslouchání - literární výchova – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů AJ – komunikace v cizím jazyce, M, F, PŘ, Z, CH ve všech ročnících- formulace hypotéz, argumentace HV – neverbální komunikace ve vokální, instrumentální a pohybové činnosti TV – komunikace při pohybových aktivitách, kolektivních hrách, názvosloví, smluvené signály, povely apod. INF – moderní formy komunikace			
Kooperace a kompetice				
	Ve všech předmětech – podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti ČJ – rozvoj kultivovaného a výstižného projevu OV – člověk ve společnosti – příklady spolupráce lidí – člověk jako jedinec – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit HV – spol. projev – nácvik činností TV – souhra při kolektivních hrách			

Morální rozvoj	
Řešení problému a rozhodovací dovednosti	- Schopnost řešit problém je rozvíjena ve všech předmětech a ročnících
Hodnoty,postoje, praktická etika	- prolíná všemi předměty, mimoškolními akcemi a celým pobytem dětí ve škole Konkrétní témata v OV – člověk a společnost

Výchova demokratického občana

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola		PRV – místo, kde žijeme; škola a její okolí	PRV – místo, kde žijeme; domv, škola, obec	AJ – pravidla komunikace v každodenních situacích, jednoduchá sdělení	
	VV, PČ – spolupráce s obcí				
Občan, občanská společnost a stát				VLA – naše vlast	VLA – soužití lidí, vlastnictví, kultura
Formy participace občanů v polit. životě					VLA – soužití lidí, vlastnictví, kultura
Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování					VLA – soužití lidí, vlastnictví, kultura

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola				
	OV – člověk a společnost – naše obec, naše škola Z – region , obec AJ – naše obec PČ, VV, HV – spolupráce s obcí, veřejná vystoupení			
Občan, občanská společnost a stát		OV – člověk ve společnosti – lidská práva, Listina základních práv a svobod		OV – stát a právo – právní základy státu PČ – svět práce – práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
	OV – naše vlast AJ – sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí Z – uplatňování lidských práv v jednotlivých oblastech světa D – rasismus, antisemitismus			
Formy participace občanů v polit. životě			Z – administrativní dělení ČR	
	OV – stát a právo			
Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování			OV – stát a právo D rozdíly politických systémů na historických příkladech	OV – stát a právo Z – principy demokracie D – rozdíly politických systémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá					VLA – Evropa a svět
Objevujeme Evropu a svět			M – malá násobilka	M – počítání do 10 000	M – počítání do 1 000 000 VLA – Evropa a svět PŘV – glob. probl. ŽP
Jsme Evropané					VLA – naše vlast, Evropa a svět

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Z- časová pásma			Z – mezinárodní spolupráce, mezinárodní organizace
	AJ – cestování, reálie anglicky mluvících zemí ČJ – komunikační a slohová výchova – zážitky a příhody z Evropy a světa ; jazyková výchova – systém jazyků – literární výchova – Evropa a svět v literárních dílech HV – zvyky a tradice národů, folklorika			
Objevujeme Evropu a svět	OV – evropská integrace Z – země světa	Z – země Evropy		PŘ – glob. probl.živ. prostř. OV – mezinárodní vztahy, globální svět, evropská integrace, globalizace
	D – historický vývoj evropských zemí			
Jsme Evropané	OV – mezinárodní vztahy, EU a ČR		Z – ČŘ v Evropě, podmínky a souvislosti	OV – mezinárodní vztahy, spolupráce, EU, globální svět PČ – svět práce – možnosti práce v zahraničí
	D – klíčové mezníky evropské historie			

Multikulturní výchova

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diference					
				VLA – poznávání vlastního kulturního zakotvení	
	PČ – sociokulturní zvláštnosti				
Lidské vztahy					
	V průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech.				
Etnický původ				VLA – minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	VLA – současnost a minulost v našem životě
	PRV – místo, kde žijeme				
Multikulturalita				VLA – minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	VLA – současnost a minulost v našem životě
			AJ – prolíná se ve všech tématech		
	VV – kořeny současné kultury				
Princip sociálního smíru a solidarity				VLA – soužití lidí, vlastnictví	VLA – fungování a vliv médií ve společnosti
	PRV – místo, kde žijeme				

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference				
	OV – člověk ve společnosti – kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi D – poznání vlastního kulturního zakotvení VV, HV – zvláštnosti sociokulturních oblastí AJ – ložení společnosti a kultura v anglicky mluvících zemích			
Lidské vztahy				
	Rozvíjeny v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu, při všech školních i mimoškolních činnostech Z – vztahy mezi národy a národnostními menšinami D – vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost			
Etnický původ			PŘ – vývoj člověka , rasy Z – národy a národnostní menšiny v ČR	Z – obyvatelstvo světa
	Z – etnický původ obyvatelstva jednotlivých kontinentů D – vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost OV – člověk ve společnosti –vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost			
Multikulturalita			Z – kulturní rozdíly v krajích ČR	Z – světové regiony – porovnání
	AJ – využití cizího jazyka jako prostředku dorozumívání mezi příslušníky různých národů a kulturních skupin ČJ – jazyková výchova – rozvrstvení jazyka; literární výchova naslouchání, ukázky z děl různých kultur VV, HV – projevy různých kultur v umění			
Princip sociálního smíru a solidarity	PČ – financování domácnosti		OV – zdravotní a sociální péče, pojištění	OV – sociální politika státu D, Z – problémy současnosti
	OV – lidská práva; člověk ve společnosti – zásady lidského soužití, vztahy mezi lidmi, tolerance			

Enviromentální výchova

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	VV - les			VLA – les, pole, vodní zdroje PŘV – kulturní krajina	VLA – moře PŘV - tropický deštný les, kulturní krajina
	PRV – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo				
Základní podmínky života				VLA – voda, ovzduší, půda PŘV – životní podmínky	PŘV – energie, přírodní zdroje
		PRV – podmínky života na Zemi			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV – náš životní styl, prostředí a zdraví	PRV – naše obec; náš životní styl, prostředí a zdraví		VLA – zemědělství, průmysl a životní prostředí PŘV – změny v krajině	VLA – zemědělství, průmysl a životní prostředí PŘV – doprava a ŽP; odpady a hospodaření s nimi;, změny v krajině
Vztah člověka k prostředí		PRV – odpady, ochrana životního prostředí	PRV – kulturní krajina	VLA – soužití člověka s přírodou PŘV – naše obec; prostředí a zdraví; nerovnoměrnost života na Zemi	PŘV – Země ve vesmíru; naše obec; náš životní styl
	TV – prostředí a zdraví (vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany)				

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy – VV – tvář krajiny, AJ a ČJ – témata vztahující se k životnímu prostředí , SPŘ – 7. – 8. – prolíná se celým tématem				
Les	Z - krajinná sféra – biosféra – výškové stupně , tajga a lesy mírného pásu PŘ – hmyz žijící v lese PČ – těžba a zpracování dřeva	PŘ - Přehled významných skupin rostlin a jejich výskyt – les - typy lesů, jejich význam a ochrana, naši ptáci žijící v lese Z- lesy v Evropě	Z – lesy v ČR – druhová skladba a jejich ochrana; vegetační výškové stupně PŘ – naši savci žijící v lese	PŘ – vývoj lesů na naší planetě
Pole	D- vznik zemědělství a využití přírody zdroje obživy PČ – setí a sázení PŘ – hmyz žijící na poli	PŘ - Přehled významných skupin rostlin a jejich výskyt naši ptáci žijící na poli	Z – zemědělství – využití zemědělské plochy PŘ – naši savci na polích	PŘ - Půdy – vliv na hospodaření, ohrožení půdy
Vodní zdroje	Z – hydrosféra – vodstvo na pevnině, vodstvo jednotlivých kontinentů, Antarktida – tání ledovců PŘ – život ve vodě	Z- vodstvo Eurasie a Ameriky PŘ- obojživelníci, ryby a vodní ptáci	Z – vodstvo ČR PŘ – savci žijící ve vodě	PŘ - Sféry Země - hydrosféra Koloběh vody, vliv vody na zemský povrch Z – opakování vodstvo světa
Moře	PŘ – řasy jako zdroj kyslíku Z- hydrosféra – oceány a moře, mořské proudy	PŘ – mořští živočichové jako příklady biodiverzity moří, význam pro člověka Z – světový oceán – oceány, Evropa – cestovní ruch	PŘ – mořští savci Z –ČR - vzdálenost od moře	PŘ – vliv moře na utváření zemského povrchu, vývoj v geologické minulosti
Tropický deštný les	Z – biosféra – přírodní krajiny – tropický les- rozšíření a význam, tropický les v Africe PŘ – členovci žijící v pralese	PŘ – příklady živočichů žijících v trop. pralese, důvody ohrožení Z – problémy v Amazonii a jihovýchodní Asii	PŘ – zástupci savců žijících v trop. pralese a důvody jejich ohrožení	Z – globální problémy- kácení pralesů
Lidské sídlo	Z- africká a australská sídla – způsob života PŘ – hmyz žijící v blízkosti člověka	PŘ – přizpůsobení živočichů a rostlin životu v blízkosti člověka, změny rozšíření Z – americká, evropská a asijská sídla – způsob života	PŘ – přizpůsobení živočichů a rostlin životu v blízkosti člověka, změny rozšíření Z- sídla v ČR	Z – obyvatelstvo – sídla světa

Kulturní krajina	Z – krajinná sféra – její rozdělení	PŘ – změny krajiny působením člověka a jejich důsledky pro výskyt živočichů a rostlin	PŘ – změny krajiny působením člověka a jejich důsledky pro výskyt živočichů a rostlin Z – ČR – typy krajin	PŘ – krajina a její funkce – vliv člověka na krajinu
Základní podmínky života				
Voda	PŘ - voda jako podmínka života F – skupenství vody, předpověď počasí Z – hydrosféra, problémy Afriky a Austrálie	Z – hydrosféra – problémy v Americe, Asii a Evropě	Z- životní prostředí – znečišťování vod v ČR CH - voda	PŘ – hydrosféra – voda blahodárná a nebezpečná
Ovzduší	Z – atmosféra – složení vzduchu, podnebí a počasí, problémy Austrálie PŘ –vznik a vývoj atmosféry, skleníkový efekt a ozonová díra	Z – klimatické pásy a problémy s ovzduším na jednotlivých kontinentech	Z – životní prostředí – znečišťování ovzduší v ČR CH - vzduch	PŘ – atmosféra, podnebí počasí, vliv člověka Z – globální problémy
Půda	Z- pedosféra – vznik půdy, rozdělení a co ohrožuje půdu PŘ – živočichové v půdě PČ -péče o půdu, hnojení	Z- využití půdy v Evropě	Z – půdní typy a druhy v ČR	PŘ – půdy – půda jako zrcadlo krajiny
Ochrana biolog. druhů	PŘ – přehled organismů Z – ohrožené druhy v Africe, Austrálii a Antarktidě	PŘ – přehled organismů Z- ohrožené druhy v Americe a Euroasii	PŘ – přehled organismů Z- ohrožené druhy v ČR	PŘ – globální vymírání organismů
Ekosystémy – biodiverzita	PŘ – přehled organismů – příklady Z – biosféra – přírodní krajiny, jednotlivé kontinenty	PŘ – přehled organismů – příklady Z – jednotlivé kontinenty	PŘ – přehled organismů – příklady	PŘ – paleontologie – příklady
Energie	Z- energetické suroviny a výroba energie v Africe a Austrálii PČ – provoz domácnosti – spotřeba energie	Z- energetické suroviny a výroba energie v Americe, Asii a Evropě	Z – výroba energie a těžba energetických surovin v ČR	PŘ – energetické suroviny, využití, důsledky těžby a zpracování F – jaderná energie Z – světové rozšíření energetických surovin ve světě, tradiční a alternativní výroba energie ve světě PČ – spotřeba energie v domácnosti

Přírodní zdroje	Z – přírodní zdroje Afriky, Austrálie a Oceánie, ochrana Antarktidy	PŘ – významné druhy rostlin a živočichů Z – přírodní zdroje Ameriky, Asie a Evropy	PŘ – významné druhy rostlin a živočichů Z – přírodní zdroje ČR	PŘ – nerostné suroviny Z – rozmístění přírodních zdrojů ve světě
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ŽP)				
Zemědělství a ŽP	PŘ - důsledky zemědělského využití krajiny na výskyt živočichů Z - zemědělství v Africe a Austrálii , vliv na životní prostředí (kácení pralesů,vznik pouští, přemnožení králíků atd.) PČ- pěstování rostlin	PŘ – hospodářsky významné rostliny - důsledky zemědělského využití krajiny na výskyt živočichů a rostlin Z – zemědělství v Americe, Asii a Evropě, vliv na životní prostředí (kácení lesů v Amazonii, vysychání Aralského jezera, nadměrné hnojení atd.)	PŘ – hospodářsky významné rostliny - důsledky zemědělského využití krajiny na výskyt živočichů Z – zemědělství v ČR a vliv na životní prostředí u nás	PŘ- půdy - hydrosféra – znečištění Z – zemědělství světa – pěstování rostlin a chov hospodářských zvířat, problém s výživou lidstva
Doprava a ŽP	PŘ – vliv dopravy na přírodu Z – problémy velkých aglomerací, dopravní uzly jednotlivých kontinentů PČ – rozpočet – výdaje na dopravu	PŘ – vliv dopravy na přírodu Z – problémy velkých aglomerací, dopravní uzly jednotlivých kontinentů	Z – doprava a její vliv na životní prostředí v ČR, problémy velkých měst F- spalovací motory	PŘ – atmosféra – znečištění Z – doprava a spoje ve světě, ekologické druhy dopravy
Průmysl a ŽP	Z- hlavní průmyslové oblasti Afriky a Austrálie, největší znečišťovatelé životního prostředí, ochrana Antarktidy PČ- technologické postupy – výroba papíru a skla	Z- hlavní průmyslové oblasti Ameriky, Asie a Evropy, největší znečišťovatelé životního prostředí PČ- technologické postupy – výroba železa a plastů	Z – průmyslové oblasti v ČR, nejvíce znečištěné oblasti a vliv na životní prostředí v ČR PŘ – vliv na člověka CH – kyselé deště	PŘ – atmosféra, hydrosféra – znečištění Z – rozdělení a rozmístění průmyslu ve světě, průmyslová jádra světa, globální problémy – oteplování CH- poškození ozonové vrstvy
Odpady a hospodaření s nimi	PŘ – vliv odpadů na přírodu Z- vliv odpadů na životní prostředí PČ -třídění odpadů	PŘ – vliv odpadů na přírodu Z – vliv odpadů na životní prostředí PČ -třídění odpadů a zpracování odpadů	PŘ – vliv odpadů na přírodu Z – vliv odpadů na životní prostředí ČR CH – čištění odpadních vod, těžké kovy PČ – třídění odpadů	PŘ – vliv člověka na živ. Prostředí Z – globální problémy PČ- třídění odpadů

Ochrana přírody a kulturních památek	Z – nejznámější památky a národní parky Afriky a australie VV,D- památky ČR a ve světě- jednotlivé slohy OV – člověk a společnost – kulturní hodnoty, jejich ochrana	VV,D- památky ČR a ve světě- jednotlivé slohy Z – nejznámější památky a národní parky Ameriky, Asie a Evropy OV – člověk a společnost – kulturní hodnoty, jejich ochrana	PŘ – ochrana přírody v ČR Z – maloplošná a velkoplošná chráněná území v ČR Z – památky v ČR zařazené do programu UNESCO VV,D- památky ČR a ve světě- jednotlivé slohy OV – člověk a společnost – kulturní hodnoty, jejich ochrana	PŘ – ochrana přírody VV,D- památky ČR a ve světě- jednotlivé slohy OV – člověk a společnost – kulturní hodnoty, jejich ochrana
Změny v krajině – krajina dříve a dnes	Z- změna krajiny na jednotlivých kontinentech	PŘ – přehled rostlin Z- změna krajiny na jednotlivých kontinentech	Z – původní a současná krajina v ČR	PŘ – vývoj člověka Z – typy krajin
Vztah člověka k prostředí – připomenout významné světové dny k ochraně přírody životního prostředí (např. Den Země, Den bez aut, Ukliďme svět atd.)				
Naše obec – zdroje, odpady, ochrana živ. prostředí, atd.	OV – člověk ve společnosti – naše obec PČ – třídění odpadů, spolupráce s obcí – údržba obce	OV – člověk ve společnosti – naše obec PČ – třídění odpadů, spolupráce s obcí – údržba obce	OV – člověk ve společnosti – naše obec PČ – třídění odpadů, spolupráce s obcí – údržba obce	OV – člověk ve společnosti – naše obec PČ – třídění odpadů, spolupráce s obcí – údržba obce
Náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, vlivy na prostředí	PČ- provoz a spotřeba v domácnosti	Z – rozdílný životní styl v Evropě	F – zdroje energie, úspory	PČ- zpracování odpadů - recyklace
Prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	Výchova ke zdraví TV – zdraví a hygiena VZ -rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Výchova ke zdraví TV – zdraví a hygiena VZ -rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	PŘ – příčiny chorob a ochrana před nimi Z – vliv životního prostředí na zdraví obyvatel ČR TV- zdraví a hygiena	CH – ozonová vrstva a její poškození F- záření TV – zdraví a hygiena VZ -rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Nerovnoměrnost života na Zemi – rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společ. vývoj, příčiny a důsledky zvětšování rozdílů, globalizace, principy udržitelného rozvoje	Z – rozdíly mezi Austrálií a Afrikou	Z – rozdíly mezi Evropou a Asií, mezi Severní a Latinskou Amerikou	Z –ČR a globalizace	OV – mezinárodní vztahy – globalizace PŘ – globální problémy Z – bohatý sever a chudý jih, rozdíly v regionech světa

Mediální výchova

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Tématické okruhy receptivních činností					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		VV - reklama			
		ČJ - komunikační a slohová výchova, literární výchova (návštěvy představení, následná diskuse) PŘV – prolíná všemi tématy			
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ – literární výchova (krit. práce s masmédii)
Stavba mediálních sdělení					ČJ – literární výchova (krit. práce s informacemi, verbální a neverb. komunikace)
Vnímání autora mediálních sdělení					ČJ – literární výchova (kritická práce s informacemi, verbální a neverbální komunikace)
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ – literární výchova (kritická práce s informacemi, verbální aneverbální komunikace) PŘV – získávání informací, práce s encyklopedií, internetem
Tématické okruhy produktivních činností					
Tvorba mediálního sdělení		ČJ - komunikační a slohová výchova (mluvený projev, písemný projev)			
Práce v realizačním týmu					ČJ – lit. výchova (tvořivá činnost s textem)

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Receptivní činnosti				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			AJ – porozumění autentickým materiálům s použitím vizuální opory	
	ČJ – jazyk a jazyková komunikace – kritická práce s masmedii a kritické čtení; rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse M 6-9 - hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory půjčky atd.) OV – člověk ve společnosti – hodnocení mediálních informací INF – hodnocení informací z internetu			
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
	ČJ – rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr OV – člověk ve společnosti – hodnocení mediálních informací INF – hodnocení informací z internetu			
Stavba mediálních sdělení				
	ČJ – komunikační a slohová výchova – slohové útvary na základě informačních postupů; uspořádání informací			
Vnímání autora mediálních sdělení				
	ČJ – kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace			
Fungování a vliv médií ve společnosti	PČ – provoz domácnosti – vliv reklamy			HV – vliv medií na kulturu, moderní populární hudba OV – stát a právo vliv medií na polit. systém, předvolební kampaně
	ČJ – komunikační a slohová výchova – kritická práce s masmedii			
Produktivní činnosti				
Tvorba mediálního sdělení	ČJ – komunikační a slohová výchova – písemný a mluvený projev INF – příprava materiálů s použitím PC			
Práce v realizačním týmu	ČJ – literární výchova - tvořivá práce s textem			

6. Učební osnovy pro 1. – 5. ročník ZV

Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů

Vzdělávací program Tvořivá škola realizuje požadavky na základní vzdělávání prostřednictvím formulovaných vzdělávacích oblastí a vytváří pro školní praxi dílčí celky – vyučovací předměty.

Oblast	Předmět
1. Jazyk a jazyková komunikace	– český jazyk – anglický jazyk
2. Matematika a její aplikace	– matematika
3. Informatika	– informatika
4. Člověk a jeho svět	– prvouka – přírodověda – vlastivěda
5. Umění a kultura	– hudební výchova – výtvarná výchova
6. Člověk a zdraví	– tělesná výchova – výchova ke zdraví (není samostatným předmětem)
7. Člověk a svět práce	– praktické činnosti

Hlavní cíle 1. a 2. období

Cílem prvního období základního vzdělávání je naučit žáky: základům čtení, psaní, počítání a prvního cizího jazyku. Vyučování má ve všech předmětech činnostní charakter.

Při vytváření dovedností a návyků v 1. – 3. ročníku se požaduje, aby žáci chápali účel a smysl každé své činnosti, aby o činnostech hovořili a měli pro ně dostatečný časový prostor. V souladu s charakterem myšlení žáků je těžiště vyučování v přímém poznávání skutečností kolem nás.

K výuce v tomto období patří i vyučovací předměty s výchovným zaměřením, tj. hudební, výtvarná, tělesná výchova a praktické činnosti. V programu jsou uplatňovány též výchova ke zdraví a informační a komunikační technologie, ale netvoří samostatné předměty.

Charakteristické pro toto období je prolínání učiva mezi všemi vyučovacími předměty.

Ve 2. období uplatňujeme ve větší míře aktivní zapojování žáků do výuky, sebekontrolu a sebehodnocení žáků. Žáky vedeme k objevování souvislostí mezi látkou naučenou a látkou aktuálně probíranou. Důraz klademe na propojování učební látky jednotlivých vyučovacích předmětů mezi sebou a na zautomatizování základních vědomostí, a to zejména v matematice a českém jazyce. Žáky učíme nedostatky nejen odhalovat, ale ukazujeme jim, jak lze zjištěné nedostatky postupně odstraňovat. Žákům dáváme prostor k samostatným úvahám a dodáváme důvěru k dosažení dobrých výsledků.

Cílem tohoto období základního vzdělávání je připravit žáky k snadnému přechodu na 2. stupeň.

Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání

Kompetence k učení

Pro rozvíjení této kompetence u žáků v 1. – 5. ročníku je třeba:

- dát žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- dbát, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- snažit se podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost žáků
- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- uvést je k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- domácí úkoly směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, dbá se na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom:

- žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- na základě pochopení sami žáci navrhují a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- předkládáme též neobvykle zadané úlohy, např. pomocí schémat nebo obrázků, později i grafů
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých, tj. takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracovávání údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
- vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svých pozorování a objevů

Kompetence komunikativní

K rozvíjení této kompetence poskytuje činnostní učení ve všech vyučovacích předmětech v 1. a 2. období mnoho vhodných příležitostí, jelikož s každou činností je spojena komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem. K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- přijímat často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků a povyšovat je na objev
- umožnit žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- zkusit hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
- do výuky českého jazyka zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma
- v matematice vymýšlet slovní úlohy, otázky, vyvolávat se mezi sebou navzájem
- hovořit o postupu ve složitější početní úloze, zkusit druhým poradit s řešením, ptát se navzájem na problémy v učivu
- ve výtvarné a hudební výchově nechat žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány s činnostmi žáků ve dvojicích což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Proto dbáme na to, aby:

- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali
- se učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře. Tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou

Kompetence občanská

Činnostní učení prolíná výukou všech předmětů, žáci cítí sounáležitost s třídním kolektivem, neboť vzájemně komunikují, dotazují se navzájem, diskutují o řešení problémů, vyprávějí si různé zkušenosti aj. Tento ráz výuky vede žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností i uvědomování si svých práv

Kompetence pracovní

Tato kompetence se při činnostním charakteru výuky rozvíjí ve všech vyučovacích předmětech spolu s pracovními činnostmi, které podporují tuto výuku. Zaměřujeme se na:

- dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů- udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a nářadí
- samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáky
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
- poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi

V naší Tvořivé škole chceme v 1. a 2. vzdělávacím období dosáhnout toho, aby:

- žáci samostatně prováděli pokusy a pozorování podle ústního pokynu, nákresu nebo návodu
- žáci postupně získali základy tvořivého myšlení
- se snažili k pokusům a pozorováním vyjadřovat, co pozorují a vyslovovat vlastní závěry
- se učili logicky uvažovat a řešit problémy
- žáci zvládali základy vzájemné komunikace
- využívali svých získaných vědomostí a zkušeností z různých oborů lidské činnosti
- uplatňovali poznatky mezipředmětově
- se žáci učili spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací
- byli žáci k sobě navzájem tolerantní a ohleduplní
- získávali pozitivní vztah ke svému fyzickému i duševnímu zdraví a pečovali o něj
- neohrožovali spolužáky a další spoluobčany neuváženými činy
- si začali uvědomovat své reálné možnosti a aby se snažili rozvíjet své nadání
- se žáci rozvíjeli jako svobodné osobnosti a učili se přijímat odpovědnost za své jednání

Pro přirozený rozvoj klíčových kompetencí je třeba stále respektovat individuální vlohy žáků a motivovat žáky tak, aby prožívali pozitivní pocity z pochopení probíraného učiva. Aby byli žáci ochotni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je potřeba podporovat jejich samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení. Učitel se pro žáky stává partnerem a poradcem, pomocníkem i oporou a to jak při řešení úloh, tak při pochopení nebo nepochopení probíraného učiva. Výuka ve škole může být rušnější, může se v ní uplatňovat i humor a smích. Vše je provázeno pocity uspokojení a radosti, dobrými výsledky. Žák je podněcován k produkování myšlenek, nápadů, kladení otázek. Často se tak děje při činnostních postupech s pomůckami, na základě hovoru o pozorovaných jevech nebo na základě řešení úloh ze života. Ve výuce klademe důraz na předávání vědomostí v rámci smysluplných celků.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má rozhodující postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vzdělávání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Další cizí jazyk.

6.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim,vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

1. období

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk s dotací po 9 hodinách v 1. a 2. ročníku, 8 hodin ve 3. ročníku.

Cíle vzdělávací oblasti

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí, myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka
- při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů
- svou schopnost vyjadřovat se uplatňovat i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech

Charakteristika výuky

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány

- komunikační a slohovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- psaním
- jazykovou výchovou

V komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Jednotlivé vyučovací předměty musí poskytovat dostatek prostoru k vyjadřování myšlenek a postřehů žáků k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím učiva prvouky, četby a

vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků. Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při prvním písemném vyjadřování se požaduje používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili, nebo co dobře poznali. Komunikace v českém jazyce se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *dramatické výchovy*.
Pro rozvoj vyjadřovacích schopností v prvním vzdělávacím období využíváme

- vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)
- rozhovory žáků k určitému tématu
- formulace otázek a odpovědí k danému tématu
- možnosti svobodného výběru způsobu vyjádření myšlenek (v čítankách 2. a 3. r. jsou připraveny náměty, které žáky vždy zaujmou, využívá se mezipředmětových vztahů)
- jednoduchých popisů z písanek, hlavně z prvoučného učiva, k psaní podobných textů

možnost zpracovávat „první knihy“ např. o květinách, o ptácích aj. v co nejjednodušší podobě, volně doplněné ilustracemi, výstřižky apod., využíváme i dětských knih a encyklopedií
Komunikační výchova obsahuje činnosti

a) receptivní, tj. čtení a naslouchání
b) produktivní (tvořivé činnosti), tj. mluvený a písemný projev žáka

Při výuce čtení v tomto období se snažíme naučit všechny žáky, i průměrně nadané, číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Při práci s texty se spojuje výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků. Čtení se využívá v prvouce při poznávání přírody i života lidí a světa. Při prožívání literárních ukázek a čtení prvních knížek poznávají žáci život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím rozšiřují svoji životní zkušenost, obohacují svůj citový život. Dobrá četba zušlechťuje city, ovlivňuje duševní život dětí a povzbuzuje jejich vůli. Žáci se při vyučování čtení učí esteticky prožívat a chápat přiměřené texty, později je výrazně číst, předčítat, přednášet, vyprávět, někdy i ilustrovat, něco podle popisu vyrobit, jindy text dramatizovat. Při čtení, poslechu a recitaci se zjemňuje smyslové vnímání žáků, např. sluch pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se představivost a fantazie, cvičí se paměť žáků, rozvíjí se pojmové i obrazné myšlení, ústní vyjadřování. V čítankách je věnována dostatečná pozornost volbě příjemných, délkou i obsahem přiměřených textů mladšímu školnímu věku. Také mezipředmětovým vztahům a volbě témat pro samostatnou práci žáků je věnována pozornost. *V literární výchově* seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací. *Při výuce psaní* v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Písanky připravené pro toto období se zaměřují na psaní s porozuměním *V jazykové výchově* v 1. období základního vzdělávání se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající věku žáků a zároveň poznávají žáci elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj slovní zásoby žáků a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti. Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm žáci učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a procvičování poznaných jazykových a pravopisných jevů. Pozornost je věnována výcviku v pravopise lexikálním. Ústní i písemné vyjadřování se při činnostní výuce rozvíjí pokud možno v souvislosti s poznáváním skutečností, které děti obklopují. Žáci zpočátku při samostatném vyjadřování reagují na otázky a pokyny učitele, později vytvářejí krátké souvislé projevy na témata blízká jejich zájmům a zkušenostem. V hodinách českého jazyka tohoto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit *dramatickou výchovou*. *Dramatická výchova* rozvíjí tvořivost děti a přispívá k obohacení jejich slovní zásoby. S její pomocí učíme žáky volně, beze strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce. Pomocí dramatické výchovy se žáci učí slušnosti, vzájemnému respektování i tvořivému řešení praktických situací. Přitom se učí též cítit s druhými, vzájemně si pomáhat. Uplatňujeme tak snadno ve výuce prvky etické výchovy.

2. Období

Vzdělávací oblast je ve 4. – 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk s dotací po 7 hodinách v každém ročníku.

Cíle vzdělávací oblasti

- ovládat základní jazykové jevy pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojovat a rozvíjet čtenářské dovednosti
- rozvíjet kultivovaný písemný i ústní projev
- osvojovat si souvislé, plynulé a srozumitelné vyjadřování
- osvojovat si pravidla pro vytváření psaných textů podle komunikačního záměru a jejich využívání v praxi
- porozumět různým druhům textů věcné i odborné povahy
- vnímat literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků
- získávat estetické zážitky při komunikaci s vhodnými literárními texty a rozvíjet trvalý zájem o četbu
- využívat různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet atd.)
- pro rozšiřování znalostí a dovedností

Charakteristika výuky

Cíle výuky českého jazyka a literatury jsou naplňovány

- komunikační a slohovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- psaním
- jazykovou výchovou

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu.
V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace literárního textu.
Při výuce psaní získávají žáci správné psací dovednosti, rozvíjí čitelný, hbitý a úhledný rukopis.
V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování.
Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem k získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

Učitel

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou
- podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků
- využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy
- volí metody a formy práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- vede žáky k používání jazykových příruček
- při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
- nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní

- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné podobě, např. ve školním časopise
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
-

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk,apod.)
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují; podporujeme
- integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, apod

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci; žádnou prací netrestáme; kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Český jazyk a literatura 1. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Komunikační a slohová výchova				
1	**ČJL-3-1-01** Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	ČTENÍ **Předslabikářové období:** Přípravná zraková a sluchová cvičení Poznávání a čtení malých a velkých písmen (A, E, I, O, U, M, L, P, S, T, Y) **Slabikářové období:** Požadavek jasného zřetelného čtení s porozuměním uplatňujeme od čtení prvních slov: Čtení otevřených slabik a slov složených z písmen poznaných v předslabikářovém období Čtení slabik, slov a krátkých vět Postupné poznávání dalších hlásek a písmen Čtení psacího písma Čtení krátkých celků, obsahem dětem přiměřených	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Rozvoj schopností poznávání) **OSV – osobnostní rozvoj** (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) **MKV – lidské vztahy** (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech)	V rámci všech předmětů **M 1.** počítání do dvaceti bez přechodu přes desítku (řešení slovní úlohy s odpovědí)
2	**ČJL-3-1-02** Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	NASLOUCHÁNÍ Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Poslech čtených a vyprávěných pohádek Odpovědi na otázky Cvičení schopnosti naslouchat a něco si z příběhu zapamatovat, zapamatované vyjádřit mluveným, výtvarným nebo i pohybovým projevem Vyjadřování individuálních pocitů z četby	**MV – receptivní činnosti** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	**V RÁMCI VŠECH PŘEDMĚTŮ** PRV 1. **PŘEDČÍTÁME PŘÍBĚHY ZE ŽIVOTA DĚTÍ, Z PŘÍRODY, O ZVÍŘATECH** VV 1. – 5. **ilustrace textu (výtvarné zpracování předčítaného příběhu)**

		ČTENÍ Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)		
3	**ČJL-3-1-03** Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	MLUVENÝ PROJEV Osvojení základních komunikačních pravidel (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	V rámci všech předmětů
4	**ČJL-3-1-04** Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	MLUVENÝ PROJEV Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Náprava vadné výslovnosti nápodobou		V rámci všech předmětů
5	**ČJL-3-1-05** V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	MLUVENÝ PROJEV Základní techniky mluveného projevu (dýchání, srozumitelnost řeči)		V rámci všech předmětů
6	**ČJL-3-1-06** Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	MLUVENÝ PROJEV Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba) Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		V rámci všech předmětů
7	**ČJL-3-1-07** Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	MLUVENÝ PROJEV Krátká vypravování žáků podle jejich zážitků a pozorování		**PRV 1.** v rámci všech témat
8	**ČJL-3-1-08** Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	PÍSEMNÝ PROJEV Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)		V rámci všech předmětů
	ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	PÍSEMNÝ PROJEV **Uvolňovací cviky** **Příprava k psaní písmen:** Psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, ovály, kličky, vlnovky, hůlky,atd.) **Vlastní psaní:** Psaní malých a velkých		**V rámci všech předmětů** VV 1. **linie a tvary (výtvarné ztvárnění osvojovaného písmene, číslice)** PČ 1. **práce s drobným materiálem (výroba osvojovaného písmene, číslice z libovolného materiálu)**

9		písmen Psaní slabik a krátkých slov s jednoduchými spoji Opis a přepis písmen, slabik, slov a krátkých vět		
10	**ČJL-3-1-10** Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	PÍSEMNÝ PROJEV Psaní snadných a foneticky jasných slov podle diktátu Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)		V rámci všech předmětů
11	**ČJL-3-1-11** Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Řazení ilustrací podle dějové posloupnosti		**PRV 1.** v rámci všech témat
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
12	**ČJL-3-2-01** Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Zvuková stránka jazyka Sluchové rozlišení hlásek (poznávání prvních souhlásek a samohlásek na začátku a na konci slova) Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		**HV 1. – 3.**
13	**ČJL-3-2-02** Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Slovní zásoba a tvoření slov Rozvíjení slovní zásoby		V rámci všech předmětů
14	**ČJL-3-2-05** Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Správný mluvený projev		V rámci všech předmětů
15	**ČJL-3-2-07** Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Zvuková stránka jazyka Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		V rámci všech předmětů
	ČJL-3-2-08	Velké písmeno na		

16	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfolgický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	začátku věty, u vlastních jmen osob, zvířat		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
17	**ČJL-3-3-01** Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Memorování jednoduchých říkanek a básniček, využití znalostí žáků z předškolního období		V rámci všech předmětů
18	**ČJL-3-3-02** Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyjádření individuálních pocitů z četby	**MV – receptivní činnosti** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	
19	**ČJL-3-3-03** Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Poslech literárních textů (seznámení s lidovými pohádkami rozpočitadly, říkankami, hádankami) Zážitkové čtení a naslouchání		**PRV 1.** v rámci všech témat
20	**ČJL-3-3-04** Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Reprodukce, dramatizace přečteného nebo slyšeného jednoduchého textu Výtvarný, pohybový doprovod		PRV 1. **PŘEDČÍTÁME PŘÍBĚHY ZE ŽIVOTA DĚTÍ, Z PŘÍRODY, O ZVÍŘATECH** VV 1. – 5. **ilustrace textu (výtvarné ztvárnění předčítaného příběhu)** HV 1. – 5.

Předmět: Český jazyk a literatura **2. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Komunikační a slohová výchova				
1	**ČJL-3-1-01** Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	ČTENÍ **Dokončení prvopočátečního čtení:** Postupný přechod od vázaného slabikování k správnému plynulému čtení slov, jednoduchých vět a krátkých textů Důraz na porozumění čtenému, odpovědi na otázky Dodržování pomlky po tečce, přirozená intonace Správné čtení předložek se slovem Vyhledávání slov v přečteném textu **Rozvoj čtenářských schopností:** Správné a plynulé čtení textů délkou i obsahem přístupným věku žáků Při opakovaném čtení dbát na intonaci	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Rozvoj schopností poznávání) **OSV – osobnostní rozvoj** (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) **MKV – lidské vztahy** (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech	V rámci všech předmětů **M 2.** počítání do dvaceti (řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí)
2	**ČJL-3-1-02** Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	NASLOUCHÁNÍ Pozorné, soustředěné naslouchání ČTENÍ Objasňování významu slov, čtení s porozuměním Vyhledávání slov vyjadřujících určitý vztah, myšlenku Vyprávění obsahu krátkého přečteného textu přiměřené obtížnosti Čtení dětských knih, vyprávění jejich obsahu, ilustrace		V rámci všech předmětů
3	**ČJL-3-1-03** Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	MLUVENÝ PROJEV Upevnění základních komunikačních pravidel (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	V rámci všech předmětů
	ČJL-3-1-04 Pečlivě vyslovuje,	MLUVENÝ PROJEV Základy techniky		V rámci všech předmětů

4	opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	mluveného projevu		
5	**ČJL-3-1-05** V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	MLUVENÝ PROJEV Důraz na ústní vyjadřování žáků		V rámci všech předmětů
6	**ČJL-3-1-06** Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	MLUVENÝ PROJEV Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz)		V rámci všech předmětů
7	**ČJL-3-1-07** Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	PÍSEMNÝ PROJEV Vyprávění o osobním pozorování a příhodách ze života		PRV 1. **VYPRÁVĚNÍ O RODINĚ, O PŘÍRODĚ**
8	**ČJL-3-1-08** Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	PÍSEMNÝ PROJEV Při psaní dodržuje základní hygienické návyky		V rámci všech předmětů
9	**ČJL-3-1-09** Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	PÍSEMNÝ PROJEV Procvičování tvarů písmen Čitelné psaní slabik, slov a jednoduchých vět		
10	**ČJL-3-1-10** Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	PÍSEMNÝ PROJEV Žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz) Důraz na psaní s porozuměním První krátké písemné vyjadřování žákovských pozorování a zkušeností	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – písemný projev)	PRV 1. **VYTVÁŘENÍ VLASTNÍCH KRÁTKÝCH ZÁPISŮ Z POZOROVÁNÍ PŘÍRODY, DOPLNĚNÉ KRESBOU, VYSTŘIŽENÝM OBRÁZKEM – POZOROVÁNÍ KVĚTIN, STROMŮ AJ 4. – 5.** jednoduchá sdělení
11	**ČJL-3-1-11** Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vyjadřování obsahu textu obrázky a jejich řazení za sebou (obrázková osnova) Vyprávění podle obrázků	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	**PRV 1.** v rámci všech témat
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
12	**ČJL-3-2-01** Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Slovo, slabika, hláska, písmeno Samohlásky, souhlásky, dvojhlásky		
	ČJL-3-2-02 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a			

13	slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná			
14	**ČJL-3-2-03** Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Příprava na poznávání podstatných jmen a dějových sloves, zjišťování, která slova v souvislém textu označují osoby, zvířata nebo věci a která slova vyjadřují, co osoby zvířata a věci dělají		
15	**ČJL-3-2-04** Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	TVAROSLOVÍ Podstatná jména, slovesa, předložky, spojky		**AJ 3. – 5.** základní gramatické struktury (podstatné jméno, sloveso, zájmeno, přídavné jméno)
16	**ČJL-3-2-05** Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Gramaticky správný mluvený projev		
17	**ČJL-3-2-06** Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	SKLADBA Věta jednoduchá a souvětí		**AJ 3. – 5.** věta jednoduchá, souvětí
18	**ČJL-3-2-07** Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět		**AJ 3. – 5.** druhy vět
19	**ČJL-3-2-08** Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfolgický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Psaní ů/ú Odůvodňování, psaní a výslovnost tvrdých a měkkých slabik Psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Pravopis věty (velké začáteční písmeno, interpunkční znaménka na konci věty) Psaní souhlásek uprostřed a na konci slov (znělé a neznělé) Vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, řek, hor		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
	ČJL-3-3-01 Čte a přednáší zpaměti	Čtení z čítanky, dětské knihy		**PRV 2.** v rámci všech témat

20	ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednes krátkých básní s jasným obsahem, které se žáci učí nazpaměť		
21	**ČJL-3-3-02** Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání		
22	**ČJL-3-3-03** Rozlišuje vyjadřování próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění			
23	**ČJL-3-3-04** Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Plnění úkolů z čítanky, motivace žáka	**MV – receptivní činnosti** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	

Předmět: Český jazyk a literatura **3. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Komunikační a slohová výchova				
1	**ČJL-3-1-01** Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	ČTENÍ Správné, plynulé a uvědomělé čtení Výrazné čtení (po přípravě s učitelem) krátkých vypravování a básní s využitím intonace podle smyslu čteného textu Tiché čtení (bez pohybu rtů) krátkých textů s jednoduchým dějem s vypracováním otázek a úkolů, jimiž učitel kontroluje, jak žáci pochopili obsah přečteného článku	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Rozvoj schopností poznávání) **OSV – osobnostní rozvoj** (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) **MKV – lidské vztahy** (v průběhu celého vých.-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech	V rámci všech předmětů **M 3.** malá násobilka (řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí)
2	**ČJL-3-1-02** Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	NASLOUCHÁNÍ Praktické, věcné ČTENÍ Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)		V rámci všech předmětů
3	**ČJL-3-1-03** Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Upevňování		
4	**ČJL-3-1-04** Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Upevňování		
5	**ČJL-3-1-05** V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Upevňování		
6	**ČJL-3-1-06** Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Upevňování		
7	**ČJL-3-1-07** Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	MLUVENÝ PROJEV Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz,	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	**PRV 1.** v rámci všech témat

		zpráva, oznámení, vypravování)		
8	**ČJL-3-1-08** Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dbáme na dodržování základních hygienických návyků při psaní		V rámci všech předmětů
9	**ČJL-3-1-09** Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Dbáme na dodržování správných tvarů písmen, rovnoměrných vzdáleností mezi písmeny ve slovech i mezer mezi slovy na řádku i zachování stejného sklonu písma	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – písemný projev)	
10	**ČJL-3-1-10** Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, vzkaz, dopis, popis, vypravování) Psaní s porozuměním		**PRV 2. – 3.** rodina, práce a volný čas, zvyky a tradice **AJ 4. – 5.** jednoduchá sdělení
11	**ČJL-3-1-11** Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Sestavování obrázk. osnov krátkého vypravování nebo přečteného článku a vyprávění jednoduchého příběhu podle nich	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
12	**ČJL-3-2-01** Rozlišuje zvukovou a graf. podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Opakování (hláska, písmeno, slabika, slovo, věta, souhlásky a samohlásky) Abeceda		**AJ 3. – 5.** abecední slovník
13	**ČJL-3-2-02** Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Význam slov Slova protikladná, souřadná Slova nadřazená, podřazená Slova příbuzná Stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)		
14	**ČJL-3-2-03** Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Poznávání podstatných jmen, jako pojmenování osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů		
15	**ČJL-3-2-04** Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Seznámení se slovními druhy a jejich rozlišování v základním tvaru Rod a číslo podstatných jmen, pádové otázky Poznávání sloves (osoba, číslo čas)		**AJ 3. – 5.** základní gramatické struktury (podstatné jméno, sloveso, zájmeno, přídavné jméno)
	ČJL-3-2-05	Užívání správných		

16	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	gramatických tvarů podstatných jmen a sloves v mluveném projevu		
17	**ČJL-3-2-06** Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věta jednoduchá, souvětí		**AJ 3. – 5.** věta jednoduchá, souvětí
18	**ČJL-3-2-07** Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Upevňování učiva		**AJ 3. – 5.** druhy vět
19	**ČJL-3-2-08** Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfolgický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Párové souhlásky uprostřed slova Pravopis i, í/ y, ý po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova a slova příbuzná) Psaní i, í ve slovesech (kreslí, kreslil, prosí, prosil, apod.) Pravopis vlastních jmen		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
20	**ČJL-3-3-01** Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Výrazný přednes krátkých básní nebo krátkých příběhů, které se žáci učí zpaměti		
21	**ČJL-3-3-02** Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání		
22	**ČJL-3-3-03** Rozlišuje vyjadřování próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozlišování prózy a veršů		
23	**ČJL-3-3-04** Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Čtení dětských knih přiměřených věku – zapsání a pamatování si jména autora, název knihy, vyjádření obrázkem nebo několika větami toho, co žáka z knihy zaujalo	**MV – receptivní činnosti** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	

Předmět: Český jazyk a literatura **4. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	**ČJL-5-1-01** Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	ČTENÍ Praktické čtení (čtení plynulé, správné) Věcné čtení (prokázat porozumění textu)	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Rozvoj schopností poznávání) **OSV – osobnostní rozvoj** (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) **MKV – lidské vztahy** (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech	V rámci všech předmětů **M 4.** počítání do 10 000 (slovní úlohy se zápisem a odpovědí)
2	**ČJL-5-1-02** Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	ČTENÍ Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích		V rámci všech předmětů **VL, PŘ 4. – 5.** využití poznatků z četby, práce s atlasem, encyklopedií
3	**ČJL-5-1-03** Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	NASLOUCHÁNÍ Věcné (pozorné, soustředěné)		V rámci všech předmětů
4	**ČJL-5-1-04** Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	NASLOUCHÁNÍ Věcné (zaznamená slyšené, reaguje otázkami)		V rámci všech předmětů
5	**ČJL-5-1-05** Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	MLUVENÝ PROJEV Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Umět výstižně a stručně telefonovat	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	**PŘ 5.** telefonní čísla linky důvěry, krizová centra, pravidla telefonování **AJ 4. – 5.** dialog
	ČJL-5-1-06	Reklama		

6	Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě			
7	**ČJL-5-1-07** Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Vyjadřování závislé na komunikační situaci		V rámci všech předmětů
8	**ČJL-5-1-08** Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	MLUVENÝ PROJEV Vyjadřování závislé na komunikační situaci	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	V rámci všech předmětů
9	**ČJL-5-1-09** Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	PÍSEMNÝ PROJEV Žánry (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, vypravování)	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – písemný projev)	**VV 4. – 5.** vizuálně obrazná vyjádření
10	**ČJL-5-1-10** Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Sestavit osnovu projevu, členit text na odstavce	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený a písemný projev)	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	**ČJL-5-2-01** Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy, význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná Antonyma, synonyma, homonyma		
12	**ČJL-5-2-02** Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova (kořen slova, část předponová a příponová, koncovka)		
13	**ČJL-5-2-03** Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	TVAROSLOVÍ Určování slovních druhů Skloňování podstatných jmen Časování sloves		
14	**ČJL-5-2-04** Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Porovnává spisovné podoby slov s užívanými nespisovnými slovy		
15	**ČJL-5-2-05** Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	SKLADBA Základní skladební dvojice		

16	**ČJL-5-2-06** Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	SKLADBA Věta jednoduchá a souvětí Věta holá		
17	**ČJL-5-2-07** Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Využití vhodných spojek Vyjadřování se též pomocí souvětí		V rámci všech předmětů
18	**ČJL-5-2-08** Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	PRAVOPIS Uvědoměle používat i/y po obojetných souhláskách		
19	**ČJL-5-2-09** Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	PRAVOPIS Shoda přísudku s podmětem		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
20	**ČJL-5-3-01** Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ		
21	**ČJL-5-3-02** Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		**VV 4. – 5** ilustrace textu HV 4. – 5
22	**ČJL-5-3-03** Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Všímá si rozdílů zpracování textů		**VL 4.** báje, mýty, pověsti
23	**ČJL-5-3-04** Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**Základní literární pojmy** (bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha čtenář; divadekní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání)		

Předmět: Český jazyk a literatura **5. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	**ČJL-5-1-01** Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	ČTENÍ Praktické, věcné	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Rozvoj schopností poznávání) **OSV – osobnostní rozvoj** (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) **MKV – lidské vztahy** (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech	V rámci všech předmětů **M 5.** počítání do 1 000 000 (řešení složitějších slovních úloh se zápisem a odpovědí)
2	**ČJL-5-1-02** Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Vyhledává informace ve slovnících a dalších různých textech	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený a písemný projev)	V rámci všech předmětů
3	**ČJL-5-1-03** Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení			
4	**ČJL-5-1-04** Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta			
5	**ČJL-5-1-05** Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku			
6	**ČJL-5-1-06** Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Manipulativní působení projevu		VV 1. – 5. **vizuálně obrazná vyjádření**
7	**ČJL-5-1-07** Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo			

	podle svého komunikačního záměru			
8	**ČJL-5-1-08** Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Rozlišovat spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu		**VL 5.** regiony ČR
9	**ČJL-5-1-09** Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy – přihláška, dotazník, vypravování) Orientovat se v různých slohových útvarech a využívat vhodné slovní zásoby	**MV – produktivní činnosti** (Tvorba mediálního sdělení – mluvený a písemný projev)	VV 1. – 5. **vizuálně obrazná vyjádření**
10	**ČJL-5-1-10** Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	**ČJL-5-2-01** Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma Stavba slova		
12	**ČJL-5-2-02** Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku			
13	**ČJL-5-2-03** Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	TVAROSLOVÍ Slovní druhy ohebné a neohebné Skloňování podstatných jmen obecných a vlastních Slovesa (osoba, číslo, čas, způsob)		
14	**ČJL-5-2-04** Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slova spisovná a nespisovná		
15	**ČJL-5-2-05** Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní	SKLADBA Základní skladební dvojice		

	skladební dvojici označuje základ věty			
16	**ČJL-5-2-06** Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí			
17	**ČJL-5-2-07** Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje			
18	**ČJL-5-2-08** Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách			
19	**ČJL-5-2-09** Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	PRAVOPIS Lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podnětem)		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
20	**ČJL-5-3-01** Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání Hovořit souvisle o přečteném textu, vyjádřit své názory a pocity Zaznamenávat si zajímavé myšlenky	**MV – receptivní činnosti** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse) **MV – receptivní činnosti** (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – kritická práce s masmédii)	
21	**ČJL-5-3-02** Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem Reprodukce textu Tvorba vlastního literárního textu	**MV – produktivní činnosti** (Práce v realizačním týmu – tvořivé činnosti s textem)	
22	**ČJL-5-3-03** Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Odlišit vyprávění literární od faktického	**MV – receptivní činnosti** (Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti – kritická práce s informacemi, verbální a neverbální komunikace)	**VL 4.** báje, mýty, pověsti
23	**ČJL-5-3-04** Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární	**Základní literární pojmy** (bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha čtenář; divadekní	**MV – receptivní činnosti** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy	

	literární pojmy	představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání)	představení, následná diskuse)	

6.4.2. Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

1.období

Anglický jazyk je vyučován jako samostatný vyučovací předmět od 3. ročníku a to tři hodiny týdně. Způsob výuky a množství učiva se přizpůsobuje počtu ročníků v jedné třídě.

Cíle vzdělávací oblasti

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- činnostní formou naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí (činnosti s obrázky a předměty)
- činnostní formou výuky je naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostí fráze
- s pomocí obrázků nebo předmětů je vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory
- rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
- aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznaných slov a frází

Charakteristika výuky

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

2. období

Anglický jazyk je vyučován jako samostatný vyučovací předmět a to po 4 hodinách ve 4. a 5. ročníku. Způsob výuky a množství učiva se přizpůsobuje počtu ročníků v jedné třídě.

Cíle vzdělávací oblasti

- vést k pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní život
- prohlubovat poznatky o anglicky mluvících zemích
- naučit hlasitému čtení delších textů se správnou výslovností a intonací
- cvičit orientaci ve slyšeném textu, proneseném rodilým mluvčím
- nacvičovat delší konverzační celky i mezi více osobami
- umět přednést jednoduchý mluvený projev na dané téma
- naučit zásady tichého čtení a práce s textem
- zdokonalovat písemný projev při opisu souvislejšího textu
- soustředit se na písemnou formu práce s textem – doplňování, obměna vět, tvoření otázek, odpovědí
- nacvičovat psaní podle diktátu
- seznamovat s dalšími gramatickými pravidly
- prohlubovat slovní zásobu podle obsahu používaných učebnic

Charakteristika výuky

Výuka ve 2. období navazuje na dosažené výsledky v 1. období. Prohlubujeme a zdokonalujeme faktické znalosti ve všech oblastech – poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev, komunikace a tematické okruhy.
Cílem tohoto období je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka a jeho budoucí kariéru, pomáhá snižovat jazykové bariéry při cestování nebo při budoucím studiu. Vhodně využíváme časopisy, názorné pomůcky, hry a soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků v 1. a 2. období

Kompetence k učení :

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učí se poznávat vlastní učební styl
- přiměřeně věku a obsahu učiva si zvyká na užívání jazykové terminologie
- učí se samostatně rozhodovat
- začíná si uvědomovat význam znalosti cizího jazyka a seznamuje se s předpokladem celoživotního rozvoje v této oblasti

Kompetence k řešení problémů:

- přiměřeně věku a obsahu učiva se žák učí samostatnosti, rozvíjí vlastní úsudek
- učí se vyhledávat informace potřebné k řešení úkolů a problémů, to vše pod vedením učitele

Kompetence komunikativní :

- na základě přiměřených jazykových znalostí se žák postupně učí formulovat své myšlenky, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětného učení, osvojuje si základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce
- učí se naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičí se v technice rozhovoru v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální :

- žák se učí spolupracovat ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny
- porovnáváním vlastního výkonu se členy skupiny si vytváří reálnou představu o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské :

- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině
- seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a poznává vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic

Kompetence pracovní :

- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Anglický jazyk **3. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
1	**CJ-3-1-01** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech MKV – multikulturalita – prolíná se ve všech tématech	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání, mluvený projev, základní komunikační pravidla
2	**CJ-3-1-02** Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky	**Slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích	OSV – sociální rozvoj – komunikace - konverzace	ČJ 3.-5. – práce s cizojazyčným slovníkem, jazyková

	setkal.	probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		výchova
3	**CJ-3-1-03** Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem **Technika čtení**		
4	**CJ-3-1-04** Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		
5	**CJ-3-1-05** Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
6	**CJ-3-1-06** Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		VV 1.-5. – vizuálně obrazné vyjádření PRV 1.-3. – bydliště a škola, rodina, čas, člověk a zdraví, příroda na podzim.

Předmět: Anglický jazyk 4. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
1	**CJ-3-1-01** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech VDO –občanská společnost a škola MKV – multikulturalita – prolíná se všech tématech	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání, mluvený projev, základní komunikační pravidla VV 1.-5. – vizuálně obrazná vyjádření ČJ 2.-5. – žánry, písemný projev PRV 1.-3. – zvyky a tradice
2	**CJ-3-1-02** Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	**Slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		
3	**CJ-3-1-03** Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		
4	**CJ-3-1-04** Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Tematické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		
5	**CJ-3-1-05** Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	**Slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		
6	**CJ-3-1-06** Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	**Tematické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci, zvířata, práce a volný čas
POSLECH S POROZUMĚNÍM				

7	**CJ-5-1-01** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
8	**CJ-5-1-02** Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Základní slovní zásoba v komunikačních situacích		
9	**CJ-5-1-03** Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	Základní slovní zásoba v komunikačních situacích		
MLUVENÍ				
10	**CJ-5-2-01** Se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Technika čtení, abeceda**	OSV – sociální rozvoj – komunikace - konverzace	ČJ 2.-5. – tvarosloví, druhy vět, skladba ČJ 1.-5. - abeceda
11	**CJ-5-2-02** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru		
12	**CJ-5-2-03** Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
13	**CJ-5-3-01** Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, zvířata, příroda a počasí **Technika čtení, abeceda**		ČJ 1.-5. - abeceda
14	**CJ-5-3-02** Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo,		

	dispozici vizuální oporu.	jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		
PSANÍ				
15	**CJ-5-4-01** Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		ČJ 2.-5. – žánry, písemný projev
16	**CJ-5-4-02** Vyplní osobní údaje do formuláře.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět		

Předmět: Anglický jazyk **5. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
1	**CJ-3-1-01** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov**.**	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech VDO –občanská společnost a škola MKV – multikulturalita – prolíná se všech tématech	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání, mluvený projev, základní komunikační pravidla VV 1.-5. – vizuálně obrazná vyjádření ČJ 2.-5. – žánry, písemný projev PRV 1.-3. – zvyky a tradice
2	**CJ-3-1-02** Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	**Slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		
3	**CJ-3-1-03** Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů		
4	**CJ-3-1-04** Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Tematické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		
5	**CJ-3-1-05** Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov**.**		
6	**CJ-3-1-06** Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	**Tematické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci, zvířata, práce a volný čas

POSLECH S POROZUMĚNÍM				
7	**CJ-5-1-01** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	**Slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů		
8	**CJ-5-1-02** Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
9	**CJ-5-1-03** Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov**.**		
MLUVENÍ				
10	**CJ-5-2-01** Se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Technika čtení, abeceda**	OSV – sociální rozvoj – komunikace - konverzace	ČJ 2.-5. – tvarosloví, druhy vět, skladba ČJ 1.-5. - abeceda
11	**CJ-5-2-02** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět		
12	**CJ-5-2-03** Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
13	**CJ-5-3-01** Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, zvířata, příroda a počasí **Technika čtení, abeceda**		ČJ 1.-5. - abeceda
14	**CJ-5-3-02** Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok,		

		zvířata, příroda a počasí		
PSANÍ				
15	**CJ-5-4-01** Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	**Tématické okruhy** – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		ČJ 2.-5. – žánry, písemný projev
16	**CJ-5-4-02** Vyplní osobní údaje do formuláře.	**Mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast je v 1. – 5. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu matematika s časovou dotací 4 hodiny v 1. ročníku a po 5 hodinách v 2. až 5. ročníku.

6.1.2. Předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy :
- čísla a početní operace-osvojení aritmetických operací ve třech složkách :

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

- závislosti, vztahy a práce s daty-rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- geometrie v rovině a prostoru-určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy-uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace - žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce.Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.
Průřezová témata -v tomto předmětu jsou realizována : OSV, MKV, EGS

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky,prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev,rozvíjí abstraktní,exaktní,kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků;srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit;stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problému

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole, k systematičnosti,vytrvalosti a přesnosti,

učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení,odhadování výsledků,volbě správného postupu,vyhodnocování správností výsledků.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků;klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou.Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování,srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,ke kolegiální radě a pomoci,učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení,učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních,jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu,učí se vnímat složitosti světa.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek.Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Obsah učiva

Předmět: Matematika 1. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. Vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	**M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	přirozená čísla v oboru do 20	Všemi tématy prolíná: **OSV** –<u>osobnostní rozvoj</u>- - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení)¨ - <u>sociální rozvoj</u> - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - <u>morální rozvoj</u> – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** – lidské vztahy-	***Všemi tématy prolíná*:** Vv1.5.-obrázky stejného druhu podle počtu Prv1.-3.-orientace v prostoru, užití platidel v běžném životě, popis pozorovaných objektů Vv1.-5.. Pv1.-5.-znázornění slovní úlohy, užití barev, vystřihování, modelování Čj1.-5.-čtení textu s porozuměním-řešení slovní úlohy s odpovědí
2	**M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přirozená čísla v oboru do 20		
3	**M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)		
4	**M-3-1-04** provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 20	vlastnosti početních operací s čísly sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky písemné algoritmy početních operací		
5	**M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy počítání s mincemi seznámení s jednotkami (m, l, kg)		

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
6	**M-3-3-01** rozezná, pojmenuje základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci	základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh		

Předmět: Matematika **2. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. Vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	**M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	přirozená čísla v oboru do 100	**Všemi tématy prolíná:** **OSV** –osobnostní rozvoj- - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení)¨ - sociální rozvoj - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - morální rozvoj – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** – lidské vztahy-	Všemi tématy prolíná: Vv1.-5.-výroba papírových mincí bankovek Vv1.-5, Pv1.-5.-znázorňování, modelování Čj1.-5.-čtení textu s porozuměním-řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí Prv1.-3.-orientace v prostoru, užití platidel v běžném životě, popis pozorovaných objektů
2	**M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Přirozená čísla v oboru do 100		
3	**M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)		
4	**M-3-1-04** provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky sčítání a odčítání v oboru do 100 násobilka 2, 3, 4, 5 vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací		
5	**M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				

6	**M-3-3-01** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	**základní útvary v rovině** – lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, koule, válec		
7	**M-3-3-02** porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	délka úsečky; jednotky délky		

Předmět: Matematika **3. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. Vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	**M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	přirozená čísla v oboru do 1 000	**Všemi tématy prolíná:** **OSV** –osobnostní rozvoj- - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení)¨ - sociální rozvoj - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - morální rozvoj – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** – lidské vztahy- **EGS** – objevujeme Evropu a svět	Všemi tématy prolíná: Prv1.-3. - měření-užití délkových měřidel v praxi, orientace v prostoru, užití platidel v běžném životě, popis pozorovaných objektů Čj1.-5-čtení textu s porozuměním-řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí ***Vv1.-5.,Pv1.-5.-znázornění slovní úlohy, vystřihování a modelování***
2	**M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přirozená čísla v oboru do 1 000		
3	**M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)		
4	**M-3-1-04** provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	násobilka vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací		
5	**M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
6	**M-3-2-01** orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientace v čase, jednotky času		
7	**M-3-2-02**	závislosti a jejich		

	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	vlastnosti jednotky délky, hmotnosti, objemu		
8	**M-3-2-03** doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
9	**M-3-3-01** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	**základní útvary v rovině** – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, koule, válec vzájemná poloha dvou přímek v rovině		
10	**M-3-3-02** porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	délka úsečky jednotky délky a jejich převody		
11	**M-3-3-03** rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	osově souměrné útvary		

Předmět: Matematika **4. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	**M-5-1-01** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	násobilka, násobení a dělení mimo obor násobilky, dělení se zbytkem písemné algoritmy početních operací	**Všemi tématy prolíná:** **OSV** –osobnostní rozvoj- - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení)¨ - sociální rozvoj - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - morální rozvoj – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** – lidské vztahy **EGS** – objevujeme Evropu a svět	Všemi tématy prolíná: Vv1.-5.,Pv1.-5.-vystřihování a modelování Čj1.-5.-čtení textu s porozuměním-řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí Přv4.-5.-slovní úlohy ze života zvířat
2	**M-5-1-02** provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 10 000	přirozená čísla v oboru do 10 000 sčítání, odčítání, násobení, dělení v oboru do 10 000 vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací		
3	**M-5-1-03** zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 10 000	zaokrouhlování		
4	**M-5-1-04** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel do 10 000	slovní úlohy		
5	**M-5-1-05** modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě	zlomky		*Vv 1.-5.-* *skládání origami, mozaiky, kráje*

	zlomku			*ní dortu nebo* *pizzy, zlomkovnice.* *Vl 4.-5. Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem).*
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
6	**M-5-2-01** vyhledává, sbírá a třídí data	převody jednotek		
7	**M-5-2-02** čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
8	**M-5-3-01** narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	základní útvary v rovině		
9	**M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice	vzájemná poloha dvou přímek v rovině		
10	**M-5-3-05** rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osově souměrné útvary		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
11	**M-5-4-01** řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost		

Předmět: Matematika **5. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	**M-5-1-02** provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	přirozená čísla zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění písemné algoritmy početních operací	**Všemi tématy prolíná:** **OSV** –osobnostní rozvoj- - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení)¨ - sociální rozvoj - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - morální rozvoj – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** – lidské vztahy- **EGS** – objevujeme Evropu a svět	Čj1.-5.-čtení textu s porozuměním-řešení složitějších slovních úloh se zápisem a odpovědí Vv1.-5.,Pv1.-5.-modelování a vystřihování Vl 4.-5.- porovnávání počtu obyvatel a rozlohy států, historie objevů a událostí, zápis a čtení letopočtů pomocí římských číslic ***Přv4.-5.-slovní úlohy ze života zvířat, techniky a vesmírných objevů a pozorování***
2	**M-5-1-03** zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování vlastnosti početních operací s čísly		
3	**M-5-1-04** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy		
4	**M-5-1-05** modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	zlomky		
4	**M-5-1-06** porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	zlomky		Vv 1.-5.- skládání origami, mozaiky, krájení dortu nebo pizzy, zlomkovnice. Vl 4.-5. Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem).

5	**M-5-1-07** přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinná čísla		Vl 4.-5.-číselné hodnoty uváděné v tisku, cena uváděná v eurech Evropa a svět nás zajímá (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření).
6	**M-5-1-08** porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	celá čísla		Přv 4.-5.- *měření teploty, vyjádření dluhu).*
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
7	**M-5-2-01** vyhledává, sbírá a třídí data	závislosti a jejich vlastnosti převody jednotek		
8	**M-5-2-02** čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
9	**M-5-3-02** sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafické sčítání úseček obvod obrazce		
10	**M-5-3-04** určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	obsah obrazce		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
11	**M-5-4-01** řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost		

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

je v 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Informatika s časovou dotací 1 hodina týdně

6.1.3. Předmět: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

 rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů

 komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

 standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

 posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

 nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

 otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Charakteristika výuky Informatiky v 2. vzdělávacím období:

Vyučovací předmět Informatika je vyučován ve 4. a 5. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci dovednosti a znalosti získávali výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohli dále rozvíjet na druhém stupni základního vzdělávání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Obsah učiva

Předmět: Informatika **4. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
1	**I-5-1-01** uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	data, informace: - záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů		
2	**I-5-1-02** popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace		
3	**I-5-1-03** vyčte informace z daného modelu	modelování: - model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka		

4	**I-5-3-01** v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi		
5	**I-5-3-02** pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
6	**I-5-4-01** najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů		
7	**I-5-4-02** propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat		
8	**I-5-4-03** dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla		

Předmět: Informatika **5. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
1	**I-5-1-01** uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	data, informace: - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) - záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů		
2	**I-5-1-02** popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace		
3	**I-5-1-03** vyčte informace z daného modelu	modelování: - model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka		
4	**I-5-2-01**	řešení problému krokováním:		

	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	- postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu;		
5	**I-5-2-02** popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci		
6	**I-5-2-03** v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu		
7	**I-5-2-04** ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: - porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem		
8	**I-5-3-02** pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
9	**I-5-4-01** najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů		
10	**I-5-4-02** propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat		
11	**I-5-4-03** dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka s časovou dotací po dvou hodinách v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny ve 3. ročníku. Ve 4. a 5. ročníku v předmětech vlastivěda (2 hodiny týdně) a přírodověda (2 hodiny týdně).

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, **bezpečí** a dalších témat. Na základě poznání sebe **,** svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, **(včetně situací ohrožení)**, **učí se** vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i **a poskytování** první pomoci. **Osvojují si bezpečné** chování **a vzájemnou pomoc** v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví **důležitá hodnota v životě člověka.**

6.1.4. Předmět: PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Prvouka* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu.Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Žáci se seznamují se základními formami vlastnictví. V modelových situacích žáci prokazují porozumění hospodaření domácnosti, používají peníze v běžných situacích, odhadují a zkontrolují cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukážou nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a

velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.
V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocích, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v
životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.
V předmětu se realizují obsahově blízká průřezová témata „*Výchova demokratického občana*“, „*Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*“ a „*Environmentální výchova*“. Žáky učíme citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti. Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomili propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnost člověka přírodu ovlivňovat. Učíme je rozlišovat pozitivní způsoby působení člověka v přírodě od způsobů negativních. Žáci poznávají význam a úkol jednotlivých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Necháme je objevovat možnosti ke zlepšování okolního prostředí a péči o něj. Dáváme jim prostor pro nápady co dělat teď, aby i v budoucnosti bylo na Zemi zdravé životní prostředí. Vytváříme první předpoklady k tomu, aby žáci získávali dobrou hodnotovou orientaci v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské společnosti.
Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. – 3. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci. Způsob výuky je dán složením ročníků v jednotlivých třídách. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v rámci škol v přírodě.
V prvouce se věnujeme:

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky)
- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů**, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku,** správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů**, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku,** správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režimu dne
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)
- základům finanční gramotnosti

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

KOMPETENCE K UČENÍ

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro

- celoživotní učení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle

- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém u uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problémů , hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností; sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty;
- netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání; pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.

- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických anepedagogických pracovníků školy; respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních; pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vychovávat žáky
- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme své povinnosti;
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva; budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole;
- chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,
- naučit žáky chránit své zdraví při práci,pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých
- dodržujeme dané slovo; vážíme si své profese; svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Prvouka 1. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
1	**ČJS-3-1-01** vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	**domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	**Všemi tématy prolíná:** **OSV – osobnostní rozvoj** (Rozvoj schopností poznávání) **OSV – osobnostní rozvoj** (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) **MKV – lidské vztahy** (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV – etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity**	**M 1.** rozezná význam větší, menší, první, poslední, více, méně **VL 4. – 5.** místo, kde žijeme **AJ 3.** škola, domov **TV 1. – 5.** bezpečnost při jednotlivých činnostech
LIDÉ KOLEM NÁS				
2	**ČJS-3-2-01** rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	**rodina –** postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny,		**VV 1. – 5.** uplatňování subjektivity **PŘ 5.** člověk **AJ 3.** rodina
3	**ČJS-3-2-02** odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	zaměstnání	**OSV – seberegulace a sebeorganizace** (Volný čas)	V rámci všech předmětů M- využití učební pomůcky –české mince a bankovky- při řešení běžných situací

				hospodaření domácnosti
LIDÉ A ČAS				
4	**ČJS-3-3-01** využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**orientace v čase a časový řád** – určování času, kalendáře, denní režim, roční období **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny		**AJ 3.** dny v týdnu **M 1.** mince, užití platidel v běžném životě **VL 5.** současnost a minulost v našem životě **PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **AJ 4. – 5.** jednoduchá sdělení
5	**ČJS-3-3-02** pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	**regionální památky**		
ROZMANITOST PŘÍRODY				
6	**ČJS-3-4-01** pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**životní podmínky** **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody**	EV – Les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina	**VV 1. – 5.** vizuálně obrazná vyjádření **PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **PŘ 4. – 5.** živá příroda **AJ 3.** ovoce a zelenina
7	**ČJS-3-4-02** roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**rostliny, houby, živočichové**		**VV 1. – 5.** vizuálně obrazná vyjádření **PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **PŘ 4. – 5.** živá příroda **AJ 4.** domácí zvířata
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
8	**ČJS-3-5-01** uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	**lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince **péče o zdraví –** zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena	EV – náš životní styl, prostředí a zdraví **OSV – seberegulace a sebeorganizace** (Volný čas)	**TV 1. – 5.** zdravotně zaměřené činnosti, význam pohybu pro zdraví **PČ 1. – 5.** příprava pokrmů **VV 1. – 5.** uplatňování subjektivity **PŘ 5.** člověk **AJ 3.** lidské tělo
	ČJS-3-5-02	**osobní bezpečí**		V rámci všech předmětů

9	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných			
10	**ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**krizové situace přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		V rámci všech předmětů **ČJ 1. – 5.** komunikace
11	**ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená**		**TV 1. – 5.** bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí **PŘ 5.** péče o zdraví

Předmět: Prvouka **2. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
1	**ČJS-3-1-01** vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	**domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	VDO – občanská společnost a škola Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Rozvoj schopností poznávání) **OSV – osobnostní rozvoj** (Sebepoznání – organizace času při práci a sebeovládání) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) **MKV – lidské vztahy** (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV – etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity**	**M 2.** rozezná význam větší, menší, první, poslední, více, méně **VL 4. – 5.** místo, kde žijeme **AJ 3.** škola a domov **TV 1. – 5.** bezpečnost při jednotlivých činnostech
2	**ČJS-3-1-02** začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	**obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	**EV – naše obec** (zdroje, odpady, ochrana životního prostředí)	**VL 4. – 5.** obce, místní krajina
LIDÉ KOLEM NÁS				
3	**ČJS-3-2-01** rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich	**rodina –** postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny,		**VV 1. – 5.** uplatňování subjektivity **PŘ 5.** člověk **AJ 3.** rodina

	přednostem i nedostatkům			
4	**ČJS-3-2-02** odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	fyzická a duševní práce, zaměstnání	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (Volný čas)	**M 2.** počítání do 20 s přechodem přes desítku (mince, užití platidel v běžném životě) **AJ 4. – 5.** sport a záliby, povolání M- využití učební pomůcky –české mince a bankovky- při řešení běžných situací hospodaření domácnosti
LIDÉ A ČAS				
5	**ČJS-3-3-01** využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**orientace v čase a časový řád** – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, denní režim, roční období **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny		**M 2.** jednotky **AJ 3.** hodiny, dny v týdnu
6	**ČJS-3-3-02** pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	**regionální památky báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj		**AJ 4. – 5.** jednoduchá sdělení **PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **VL 5.** současnost a minulost v našem životě
ROZMANITOST PŘÍRODY				
7	**ČJS-3-4-01** pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**vesmír a Země** – den a noc, roční období **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody**	EV – Les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina EV – Voda, ovzduší, půda	**VV 1. – 5.** vizuálně obrazná vyjádření **PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **PŘ 4. – 5.** živá příroda **AJ 3.** ovoce a zelenina
8	**ČJS-3-4-02** roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**rostliny, houby, živočichové**		**VV 1. – 5.** vizuálně obrazná vyjádření **PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **PŘ 4. – 5.** živá příroda **AJ 4.** domácí zvířata **PŘ 4. – 5.** neživá příroda
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
	ČJS-3-5-01	**lidské tělo** – stavba těla,	EV – Náš životní styl,	**TV 1. – 5**. zdravotně

9	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince **péče o zdraví –** zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena	prostředí a zdraví OSV – Psychohygiena	zaměřené činnosti, význam pohybu pro zdraví **PČ 1. – 5.** příprava pokrmů **PŘ 5.** člověk **AJ 3.** lidské tělo
10	**ČJS-3-5-02** rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	**osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),		V rámci všech předmětů
11	**ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		V rámci všech předmětů **ČJ 1. – 5.** komunikace
12	**ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		**TV 1. – 5.** bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí **PŘ 5.** péče o zdraví

Předmět: Prvouka **3. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
1	**ČJS-3-1-01** vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	**domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	VDO – občanská společnost a škola **Všemi tématy prolíná:** **OSV – osobnostní rozvoj** (Rozvoj schopností poznávání) **OSV – osobnostní rozvoj** (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) **MKV – lidské vztahy** (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV – etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity**	**M 3.** jednotky délky (užití v praxi) **AJ 3.** škola, domov **VL 4. – 5.** místo, kde žijeme **TV 1. – 5.** bezpečnost při jednotlivých činnostech
2	**ČJS-3-1-02** začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	**obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	EV – kulturní krajina	**M 3.** jednotky délky **PŘ 4. – 5.** rozmanitost přírody **VL 4.** okolní krajina
LIDÉ KOLEM NÁS				
3	**ČJS-3-2-01** rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i	**rodina –** postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny,		**VV 1. – 5.** uplatňování subjektivity **PŘ 5.** člověk **AJ 3.** rodina

	jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům			
4	**ČJS-3-2-02** odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	fyzická a duševní práce, zaměstnání	**OSV – seberegulace a sebeorganizace** (Volný čas)	**PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **PŘ 5.** člověk a technika M- při řešení početních a slovních úloh začleňovat praktické příklady používání peněz, včetně vypočítání správně vrácených peněz
LIDÉ A ČAS				
5	**ČJS-3-3-01** využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**orientace v čase a časový řád** – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, denní režim, roční období		**AJ 3.** hodiny, dny v týdnu
6	**ČJS-3-3-02** pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	**regionální památky** – péče o památky		
7	**ČJS-3-3-03** uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	**současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj		
ROZMANITOST PŘÍRODY				
8	**ČJS-3-4-01** pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**životní podmínky** **vesmír a Země**	**EV – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo**	**VV 1. – 5.** vizuálně obrazná vyjádření **PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **PŘ 4. – 5.** živá příroda **AJ 3.** ovoce a zelenina
9	**ČJS-3-4-02** roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**rostliny, houby, živočichové** **rovnováha v přírodě** **ohleduplné chování k přírodě a ochrana**		**VV 1. – 5.** vizuálně obrazná vyjádření **PČ 1. – 5.** práce s drobným materiálem **PŘ 4. – 5.** živá příroda **AJ 4.** domácí zvířata

	změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	**přírody**		
10	**ČJS-3-4-03** provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a	**látky a jejich vlastnosti voda a vzduch půda**	**EV – voda, ovzduší, půda**	**PŘ 4. – 5.** neživá příroda
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
11	**ČJS-3-5-01** uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	**lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince **péče o zdraví –** zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena **návykové látky, závislosti a zdraví**	**OSV – seberegulace a sebeorganizace** (Volný čas)	**TV 1. – 5.** zdravotně zaměřené činnosti, význam pohybu pro zdraví **PČ 1. – 5.** příprava pokrmů **VV 1. – 5.** uplatňování subjektivity **PŘ 5.** člověk **AJ 3.** lidské tělo
12	**ČJS-3-5-02** rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	**osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích		V rámci všech předmětů
13	**ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu	**přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového		V rámci všech předmětů **ČJ 1. – 5.** komunikace

	nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	volání, správný způsob volání na tísňovou linku		
14	**ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		**TV 1. – 5.** bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí **PŘ 5.** péče o zdraví

6.1.5. Předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy. Je vyučován jako samostatný vyučovací předmět a to ve druhém období dvě hodiny týdně (způsob výuky a množství učiva se přizpůsobuje počtu ročníků v jedné třídě)

Místo, kde žijeme - chápání organizace života v obce, ve společnosti

- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás – upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana
- seznamování se s fungováním světa financí, základy finanční gramotnosti
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie i současnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencích

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků
- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnost, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

Předmět: Vlastivěda **4. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**Místo, kde žijeme** **ČJS-5-1-01** Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. **ČJS-5-1-02** Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. **ČJS-5-1-03** Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních	**domov –** prostředí domova, orientace v místě bydliště **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace **obec, místní krajina** – části, poloha v krajině, minulost a současnost **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech EV – ekosystémy –	Všemi tématy prolíná: ČJ 4.-5. – věcné čtení PRV 1.-3. – bydliště, škola a okolí, rozmanitost přírody, náš domov, obec, vlast VV 1.-5. – uspořádání

	podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy. **ČJS-5-1-04** Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam. **ČJS-5-1-05** Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. **ČJS-5-1-06** Rozlišujte hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	prostředí, orientace, světové strany **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR **naše vlast** – domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva a státní symboly **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky	les, pole, vodní zdroje, voda, ovzduší, půda EV – ekosystémy – lidské aktivity, problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, průmysl a životní prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát	objektů do celku
2	**Lidé kolem nás** **ČJS-5-2-01** Žák se vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci. **ČJS-5-2-02** Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou. **ČJS-5-2-03** Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	**rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní a společné, hmotný a nehmotný majetek rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	OSV – osobnostní rozvoj a mezilidské vztahy EV – ekosystémy – vztah člověka k prostředí MKV – princip sociálního smíru a solidarita	VV 1.-5. – pohyb těla, vizuálně obrazné vyjádření
3	**Lidé a čas** **ČJS-5-3-01** Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. **ČJS-5-3-02** Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. **ČJS-5-3-03** Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	**orientace v čase** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	MKV – kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV – multikulturalita a etnický původ	ČJ 4.-5. – literární faktické vyjádření

Předmět: Vlastivěda **5. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**Místo, kde žijeme** **ČJS-5-1-01** Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. **ČJS-5-1-02** Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. **ČJS-5-1-03** Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy. **ČJS-5-1-04** Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam. **ČJS-5-1-05** Porovná způsob životy a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. **ČJS-5-1-06** Rozlišujte hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	**naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování **mapy obecně zeměpisné a tématické** – obsah, grafika, vysvětlivky	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech EV – ekosystémy – les, pole, vodní zdroje EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí EV – ekosystémy – moře EGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá	Všemi tématy prolíná: ČJ 4.-5. – věcné čtení PRV 1.-3. – bydliště, škola a okolí, rozmanitost přírody, náš domov, obec, vlast VV 1.-5. – uspořádání objektů do celku
2	**Lidé kolem nás** **ČJS-5-2-01** Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci. **ČJS-5-2-02** Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou. **ČJS-5-2-03** Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích,orientuje se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného)rozpočtu, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	**soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, **rozpočet**, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	*VV 1.-5. – pohyb těla, vizuálně obrazné vyjádření* M- praktické příklady sestavení vyrovnaného, přebytkového a schodkového rozpočtu Informační a komunikační technologie
3	**Lidé a čas** **ČJS-5-3-01** Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	**současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života,	MKV – multikulturalita a etnický původ MKV – kulturní diference – poznávání	*ČJ 4.-5. – literární faktické vyjádření* *PRV 1.-3. – minulost a současnost*

	ČJS-5-3-02 Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. **ČJS-5-3-03** Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	státní svátky a významné dny **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	vlastního kulturního zakotvení MV – fungování a vliv médií ve společnosti	

6.1.6. Předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Je vyučován jako samostatný vyučovací předmět a to ve druhém období dvě hodiny týdně (způsob výuky a množství učiva se přizpůsobuje počtu ročníků v jedné třídě) a je členěn do pěti tematických okruhů:
Místo, kde žijeme
- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás
základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí
samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, **k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií**, poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
Lidé a čas
- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody
Země jako planeta sluneční soustavy
rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
rovnováha v přírodě
vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých**, včetně chování při mimořádných událostech.**
Člověk a jeho zdraví
lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
péče o zdraví, první pomoc
poznávání podstaty zdraví i příčin **jeho ohrožení, vzniku** nemocí **a úrazů a jejich předcházení**
situace hromadného ohrožení
Součástí výuky je exkurze do planetária.
Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problému

Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k používání správné terminologie
žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně, žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

Učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování. Žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat, vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky. Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti. Žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Přírodověda **4. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY				
1	**ČJS-5-4-01** objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	**voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí		
2	**ČJS-5-4-03** zkoumá základní společenstva ve	**rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní	**Všemi tématy prolínají:** **OSV** – osobn. rozvoj	Všemi tématy prolínají: Vv1.-5. – kreslení

	vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	společenstva	seberegulace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) sociální rozvoj – mezilidské vztahy (člověk ve společnosti) komunikace kooperace a kompetice morální rozvoj - řešení problémů hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** – lidské vztahy **MV** – receptivní činnost – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Pč 1.-5.– modelování (drobný materiál) Čj-věcné čtení (vypravování popis, výklad, výpisky, referát) M4.-5.-úlohy ze života zvířat Vl4.-5.-okolní krajina
3	**ČJS-5-4-04** porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	**rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka		
4	**ČJS-5-4-05** zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	**EV** –ekosystémy -kulturní krajina - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy, energie, přírodní zdroje (přírodní společenstva) - lidské aktivity a problémy ŽP - změny v krajině (počátky zemědělství a průmyslu) - vztah člověka k prostředí - naše obec (ochr. ŽP) - prostředí a zdraví - nerovnoměrnost života na Zemi (problémy ŽP, ochr. biologického druhu)	
5	**ČJS-5-4-06** založí jednoduchý	**látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a		M4.-5.-jednoduché grafy

	pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
6	**ČJS-5-5-03** účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	**péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim		
7	**ČJS-5-5-04** uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	**přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví –** služby odborné pomoci, **čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku** **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		
8	**ČJS-5-5-06** uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	**osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích		

Předmět: Přírodověda 5. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY				

1	**ČJS-5-4-01** objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	**voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam **životní podmínky** – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	**EV** – ekosystémy- tropický deštný les kulturní krajina základní podmínky života- voda, ovzduší, půda, ochrana biologického druhu, ekosystémy	M4.-5.-slovní úlohy ze života zvířat
2	**ČJS-5-4-02** vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	**vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období	**OSV-** osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice morální rozvoj řešení problémů hodnoty, postoje, praktická etika **EV** – nerovnoměrnost života na Zemi (Země ve vesmíru) **MV** – receptivní činnost kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	Všemi tématy prolínají: Vv1.-5. – kreslení Pč 1.-5.– modelování (drobný materiál) Čj-věcné čtení (vypravování popis, výklad, výpisky, referát) M4.-5.-slovní úlohy z vesmírných objevů
3	**ČJS-5-4-03** zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	**životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi		
4	**ČJS-5-4-05** zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	**EV-** základní podmínky života energie, přírodní zdroje lidské aktivity a problémy životního prostředí doprava a ŽP (spalovací motory a parní stroj) odpady a hospodaření s nimi (výroba papíru,	

			skla a plastů) změny v krajině (počátky zemědělství a průmyslu) <u>vztah člověka k prostředí</u> naše obec (třídění odpadů. ochrana ŽP) náš životní styl (druhy energie)	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
5	**ČJS-5-5-01** využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	**lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání		
6	**ČJS-5-5-02** rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	**lidské tělo** – základy lidské reprodukce, vývoj jedince		
7	**ČJS-5-5-04** uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	**osobní bezpečí, krizové situace** – bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích		
8	**ČJS-5-5-05** předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	**návykové látky, závislosti a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	**OSV** – - <u>osobnostní rozvoj</u> seberegulace a sebeorganizace (návykové látky) psychohygiena (péče o zdraví)	
9	**ČJS-5-5-06** uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	**péče o zdraví -** správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena		
10	**ČJS-5-5-07** rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná	**přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby		Čj4.-5.-vede správný dialog , telefonický rozhovor

	poranění a zajistí lékařskou pomoc	odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. r. ve dvou samostatných vyučovacích předmětech: hudební výchova a výtvarná výchova.

6.1.7. Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1.stupni

Hudební výchova je realizována v 1. - 5. ročníku jako samostatný předmět s dotací 1 hod. týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Žáci pracují převážně v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

V tomto předmětu jsou realizována průřezová témata: EGS, MKV, EV, MDV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

Předmět: Hudební výchova **1. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**HV-3-1-01** zpívá v jednohlase - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rozlišuje jednotlivé kvality tónů	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **záznam vokální hudby** – nota jako grafický znak pro tón	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
2	**HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		
3	**HV-3-1-03** - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **hra na hudební nástroje** - hra nejjednodušších doprovodů na nástroje Orffova instrumentáře - instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
4	**HV-3-1-04** - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** - pohyb na hudbu na místě, hra „na tělo“ (ve 2/4 a 3/4 taktu), pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa emocionálního zážitku z hudby - taktování 2/4 a 3/4 taktu - hudebně pohybové hry	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
5	**HV-3-1-05** - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **kvalita tónů –** délka, síla, barva, výška hudba vokální, instrumentální, vokálně	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

		instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj		
6	**HV-3-1-05** - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** - rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby, u instrumentální hudby rozlišování hry na vybrané hudební nástroje (dechové, strunné, bicí) - poslech hymny ČR	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

Předmět: Hudební výchova **2. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
7	**HV-3-1-01** zpívá v jednohlase - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rozlišuje jednotlivé kvality tónů	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **záznam vokální hudby** – nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
8	**HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		
9	**HV-3-1-03** - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **hra na hudební nástroje** - reprodukce mtivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře **rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – hudební hry(ozvěna, otázka-odpověď)	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
10	**HV-3-1-04** - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **taktování, pohybový doprovod znějící hudby**- taktování 2/4 a 3/4 taktu - hudebně pohybové hry	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

11	**HV-3-1-05** - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **kvalita tónů –** délka, síla, barva, výška hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
12	**HV-3-1-05** - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** - rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby, u instrumentální hudby rozlišování hry na vybrané hudební nástroje (dechové, strunné, bicí) - poslech hymny ČR	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

Předmět: Hudební výchova **3. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
13	**HV-3-1-01** zpívá v jednohlase - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rozlišuje jednotlivé kvality tónů	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **záznam vokální hudby** – nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
14	**HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		
15	**HV-3-1-03** - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **hra na hudební nástroje** - reprodukce mtivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře, zobcové flétny, boomwhackers **rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

		tónového materiálu písně		
16	**HV-3-1-04** - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **taktování, pohybový doprovod znějící hudby**- taktování 2/4 a 3/4 taktu - hudebně pohybové hry	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
17	**HV-3-1-05** - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **kvalita tónů –** délka, síla, barva, výška hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby –** pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
18	**HV-3-1-05** - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** - rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby, u instrumentální hudby rozlišování hry na vybrané hudební nástroje (dechové, strunné, bicí) - poslech hymny ČR	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

Předmět: Hudební výchova **4. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**HV-5-1-01** - zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon **intonace, vokální improvizace –** diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

		pomocí jednoduchého grafického vyjádření, zápis rytmu jednoduché písně		
2	**HV-5-1-02** - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
3	**HV-5-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby		
4	**HV-5-1-04** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod **hudební formy -** malá písňová forma	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
5	**HV-5-1-05** vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď)		
6	**HV-5-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické,	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

		rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu		
7	**HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách		

Předmět: Hudební výchova **5. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
8	**HV-5-1-01** - zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon **intonace, vokální improvizace –** diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
9	**HV-5-1-02** - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
10	**HV-5-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů		
11	**HV-5-1-04** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod **hudební formy -** malá písňová forma, rondo, variace **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
12	**HV-5-1-05** vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím		

		tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů		
13	**HV-5-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
14	**HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách		

6.1.8. Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1.období

Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný vyučovací předmět a to po 1 hodině týdně v 1. a 3. ročníku, 2 hodiny ve 2. ročníku

Cíle vzdělávací činnosti

- probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků
- rozvíjet tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat
- dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem
- četbou, vyprávěným příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcovat a rozvíjet výtvarné představy žáků, dát možnost výtvarným projevům v různých technikách
- výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás, hra s linií s využitím různých plastických materiálů
- výtvarně zobrazovat tvary předmětů na základě her s nimi
- kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
- pozorovat a porovnávat jednoduché předměty, hledat jejich jednotlivé kvality – barevnost, pojmenovávat vlastnosti, tvary, hledat a odlišovat struktury
- dbát na rovnoměrnost a vyváženost smyslových, citových a rozumových přístupů a jejich propojování s důrazem na rozvoj fantazie a svobodného subjektivního vyjadřování
- učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých
- využívat zkušeností žáků, učit je respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování
- dovedností získaných při výtvarných činnostech využívat při výuce prvouky, matematiky, českého jazyka i psaní a naopak
- seznamovat žák s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře – ilustrátory, mezipředmětové vztahy se čtením a literární výchovou

Charakteristika výuky

Výtvarná výchova jako předmět je součást procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

Děti se snaží výtvarně vyjadřovat své představy výtvarnými prostředky již od útlého věku. Výtvarný projev předškolního věku je především rázu schématického. Děti svým kresbám rozumí, dospělí většinou nedovedou do jejich světa vstupovat. Není však vhodné myšlenkový svět dětí narušovat předkreslováním a vedením k napodobování. Je naopak potřebné dát dítěti svobodu a do jeho kreseb nezasahovat.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. V tomto období je vhodné, když mezi metody

a formy práce zařazuje učitel co nejvíc erůzné hravé činnosti a experimentování. Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou výtvarnou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Je dobře, když svůj výtvarný projev mají žáci možnost obhájit, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory. Často právě vzájemné hovory žáků o svých výtvorech mohou měnit jejich pohled a svět nebo určitou věc. Zde má učitel příležitost jemně usměrňovat a postupně působit na vytváření výtvarného vkusu.

2. období

Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný vyučovací předmět a to 2 hodiny ve 4. ročníku a 1 hodinu v 5. ročníku.

Cíle vzdělávací oblasti

- chápání umění kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence – k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- spoluvytváření vstříčné a podnětné atmosfér pro tvorbu, pochopení a poznávání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince – k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonání životních stereotypů a k obohacení emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalezení a vyjadřování osobních prožitků a postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světe

Charakteristika výuky

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.
Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako o pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřením komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojí do diskuse
- respektují jejich názory
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalosti v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

Předmět: Výtvarná výchova **1. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**VV-3-1-01** rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina

			– kořeny současné kultury	
2	**VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	EV – ekosystémy – les OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí prostřednictvím výtvarného vnímání MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – reklama	PŘV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci a zvířata ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky
3	**VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** –– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. – blahopřání
4	**VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **osobní postoj v komunikaci –** jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		
5	**VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Předmět: Výtvarná výchova **2. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**VV-3-1-01** rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	**VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	PŘV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci a zvířata ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky

3	**VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. – blahopřání
4	**VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **osobní postoj v komunikaci –** jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		
5	**VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Předmět: Výtvarná výchova **3. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**VV-3-1-01** rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	**VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	EV – ekosystémy – les OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí prostřednictvím výtvarného vnímání MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – reklama	PŘV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci a zvířata ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky

3	**VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. – blahopřání
4	**VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **osobní postoj v komunikaci –** jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		
5	**VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Předmět: Výtvarná výchova **4. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	**VV-5-1-02** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	PŘV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, živočichové ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky
3	**VV-5-1-03** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. - blahopřání

		prostředky vnímatelnými ostatními smysly **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama		
4	**VV-5-1-04** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
5	**VV-5-1-05** porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **osobní postoj v komunikaci –** jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		
6	**VV-5-1-06** nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Předmět: Výtvarná výchova 5. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů,	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy

		prostoru **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	**VV-5-1-02** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	PŘV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, živočichové ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky
3	**VV-5-1-03** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. - blahopřání
4	**VV-5-1-04** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické,		

	neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
5	**VV-5-1-05** porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **osobní postoj v komunikaci –** jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		
6	**VV-5-1-06** nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. ročníku prostřednictvím předmětu tělesná výchova.

6.1.9. Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je realizována v 1. – 5. ročníku, v každém ročníku jsou zařazeny 2 hodiny týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy :

- činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení – komunikace TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- změří základní pohybové výkony a porovnávají je s předchozími,
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relativní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině
- učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- jsou vedeni ke kritickému myšlení
- hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní
- učitel umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
-
-
-
-
-

Předmět: Tělesná výchova **1. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	**TV-3-1-02** zvládá v souladu s	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti,**		

	individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	**síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody **plavání** *(základní plavecká výuka)* – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti **další pohybové činnosti** *(podle zájmu žáků)*	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	
3	**TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	
4	**TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		
5	**TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené		

	její organizaci	povely, signály **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		

Předmět: Tělesná výchova **2. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	**TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody **plavání** *(základní plavecká výuka)* – hygiena	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	

		plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti **další pohybové činnosti** *(podle zájmu žáků)*		
3	**TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ** POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	
4	**TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		
5	**TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		

Předmět: Tělesná výchova **3. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **význam pohybu pro zdraví –** pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **zdroje informací o pohybových činnostech**	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	**TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; pohybová tvořivost **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody **plavání** *(základní plavecká výuka)* – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti **další pohybové činnosti** *(podle zájmu žáků)* **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	

		pohybové testy		
3	**TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	
4	**TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		
5	**TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		

Předmět: Tělesná výchova **4. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**TV-5-1-01** podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	**TV-5-1-02** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	
3	**TV-5-1-03** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti **rytmické a kondiční formy cvičení pro** děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody **další pohybové činnosti** *(podle podmínek školy a zájmu žáků)*	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	
4	**TV-5-1-04**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**		

	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	**hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		
5	**TV-5-1-05** jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem		
6	**TV-5-1-06** jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží		
7	**TV-5-1-07** užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály		
8	**TV-5-1-08** zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		
9	**TV-5-1-09** změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy		
10	**TV-5-1-10**	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ**		

	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	**UČENÍ** **zdroje informací o pohybových činnostech**		
11	**TV-5-1-11** adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	**plavání** *(základní plavecká výuka)* – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti,		
12	**TV-5-1-12** zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**plavání** *(základní plavecká výuka)* – jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Předmět: Tělesná výchova **5. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**TV-5-1-01** podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	**TV-5-1-02** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití		
3	**TV-5-1-03** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody **další pohybové činnosti** *(podle podmínek školy a zájmu žáků)*	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	
4	**TV-5-1-04** uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná		

	spolužáka	příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		
5	**TV-5-1-05** jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem		
6	**TV-5-1-06** jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží		
7	**TV-5-1-07** užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	
8	**TV-5-1-08** zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		
9	**TV-5-1-09** změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy		
10	**TV-5-1-10** orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **zdroje informací o pohybových činnostech**		

11	**TV-5-1-11** adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	**plavání** *(základní plavecká výuka)* – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti,		
12	**TV-5-1-12** zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**plavání** *(základní plavecká výuka)* – jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Plavecký výcvik je organizován pro všechny žáky 1. stupně společně tak, aby každý žák měl možnost během docházky na 1. stupeň absolvovat alespoň 2 kurzy v rozsahu po 20 vyučovacích hodinách.

-

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast je v 1. - 5. ročníku realizována prostřednictvím předmětu praktické činnosti

6.1.10. Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Předmětem prolínají průřezová témata, zejména osobnostní a sociální výchova a výchova demokratického občana, multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencích

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

Kompetence k řešení problému

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Praktické činnosti **1. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	**ČSP-3-1-01** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) lidové zvyky, tradice, řemesla	Všemi tématy prolíná: OSV-osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace a kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – kulturní diference (sociokulturní zvláštnosti),	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla

			- lidské vztahy	-správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	**ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
3	**ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
4	**ČSP-3-3-01** provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		Prv1.-3, Přv4.-5..-škůdci rostlin, ochrana rostlin
5	**ČSP-3-3-02** pečuje o nenáročné rostliny	pěstování pokojových rostlin		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
6	**ČSP-3-4-01** připraví tabuli pro jednoduché stolování	základní vybavení kuchyně jednoduchá úprava stolu,		
7	**ČSP-3-4-02** chová se vhodně při stolování	pravidla správného stolování		

Předmět: Praktické činnosti **2. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	**ČSP-3-1-01** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) lidové zvyky, tradice, řemesla	Všemi tématy prolíná: OSV-osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace a kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – kulturní diference (sociokulturní zvláštnosti), - lidské vztahy	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	**ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
3	**ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
4	**ČSP-3-3-01** provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		Prv1.-3, Přv4.-5..-škůdci rostlin, ochrana rostlin
5	**ČSP-3-3-02** pečuje o nenáročné rostliny	pěstování pokojových rostlin		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
6	**ČSP-3-4-01** připraví tabuli pro jednoduché stolování	základní vybavení kuchyně jednoduchá úprava stolu,		

7	**ČSP-3-4-02** chová se vhodně při stolování	pravidla správného stolování		

Předmět: Praktické činnosti **3. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	**ČSP-3-1-01** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) lidové zvyky, tradice, řemesla	Všemi tématy prolíná: OSV-osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace a kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – kulturní diference (sociokulturní zvláštnosti), - lidské vztahy	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	**ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
3	**ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
4	**ČSP-3-3-01** provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		Prv1.-3, Přv4.-5..-škůdci rostlin, ochrana rostlin

5	**ČSP-3-3-02** pečuje o nenáročné rostliny	pěstování pokojových rostlin		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
6	**ČSP-3-4-01** připraví tabuli pro jednoduché stolování	základní vybavení kuchyně jednoduchá úprava stolu,		
7	**ČSP-3-4-02** chová se vhodně při stolování	pravidla správného stolování		

Předmět: Praktické činnosti 4. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. Vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	**ČSP-5-1-01** vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	Všemi tématy prolíná: OSV-osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace a kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – kulturní diference (sociokulturní zvláštnosti), - lidské vztahy	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	**ČSP-5-1-02** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	lidové zvyky, tradice, řemesla		
3	**ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití		
4	**ČSP-5-1-04** udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		

	hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
5	**ČSP-5-2-01** provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů		
6	**ČSP-5-2-02** pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
7	**ČSP-5-2-03** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost práce		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
8	**ČSP-5-3-01** provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		Prv1.-3, Přv4.-5..-škůdci rostlin, ochrana rostlin
9	**ČSP-5-3-02** ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin		
10	**ČSP-5-3-03** volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	pomůcky a náčiní		
11	**ČSP-5-3-04** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie bezpečnost práce		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
12	**ČSP-5-4-01** orientuje se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně technika v kuchyni – historie a význam		
13	**ČSP-5-4-02** připraví samostatně jednoduchý pokrm	výběr, nákup a skladování potravin příprava jednoduchého pokrmu		
14	**ČSP-5-4-03** dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		

15	**ČSP-5-4-04** udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	organizace a bezpečnost práce		

Předmět: Praktické činnosti **5. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. Vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	**ČSP-5-1-01** vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	Všemi tématy prolíná: OSV-osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace a kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – kulturní diference (sociokulturní zvláštnosti), - lidské vztahy	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	**ČSP-5-1-02** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	lidové zvyky, tradice, řemesla		
3	**ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití		
4	**ČSP-5-1-04** udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		

	pomoc při úrazu			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
5	**ČSP-5-2-01** provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů		
6	**ČSP-5-2-02** pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
7	**ČSP-5-2-03** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost práce		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
8	**ČSP-5-3-01** provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		Prv1.-3, Přv4.-5..-škůdci rostlin, ochrana rostlin
9	**ČSP-5-3-02** ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin		
10	**ČSP-5-3-03** volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	pomůcky a náčiní		
11	**ČSP-5-3-04** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie bezpečnost práce		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
12	**ČSP-5-4-01** orientuje se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně technika v kuchyni – historie a význam		
13	**ČSP-5-4-02** připraví samostatně jednoduchý pokrm	výběr, nákup a skladování potravin příprava jednoduchého pokrmu		
14	**ČSP-5-4-03** dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		
15	**ČSP-5-4-04**	organizace a bezpečnost		

	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	práce		

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Základní úkoly školní družiny

- důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence

Školní družina musí být:

- místo pro regeneraci sil po vyučování
- místo pro radost a potěšení
- místo pro posílení sebevědomí
- místo pro rozvíjení tvořivosti
- místo pro zájmové využití dětí
- místo pro komunikaci vychovatelky a rodičů

Činnosti v ŠD:

- pravidelná činnost – týdenní skladba zaměstnání
- příležitostní akce – besídky, slavnosti, výlety
- spontální aktivity – klidové činnosti po obedě, spontální hry
- odpočinková činnosti – klidové činnosti, aktivní odpočinek – rekreační činnosti
- příprava na vyučování – domácí úkoly, didaktické hry, tématické vycházky

Požadavky pro volný čas:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času
- požadavek dobrovolnosti
- požadavek zajímavosti a zájmovosti
- požadavek aktivity
- požadavek citlivosti a citovosti
- požadavek seberealizace

Děti získávají kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- sociální a interpersonální kompetence
- kompetence k trávení volného času

Podmínky po činnost školní družiny:

- inspirující, nestresující prostředí
- hrací třída s pracovním a odpočinkovým koutkem
- vhodné okolí školy – zahrada
- možné využití prostor školy: tělocvična, počítačová učebna, cvičná kuchyňka, knihovna

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- vhodná struktura režimu žáků ve školní družina s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů
- ochrana žáků před úrazy
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor
- dostupnost prostředků první pomoci a kontaktů na lékaře

Psychické podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznávání, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmů žáků a osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl
- věková příměřenost a motivující hodnocení
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast záků n aživotě školy a ŠD
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním řádu

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností
- odpovědnost za své chování
- ovládání negativních citových reakcí
- poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- formování životních postojů
- nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu:

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností (Člověk ve společnosti):

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Odpovědnost za své chování:

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí:

- vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění ve skupině (Člověk jako jedinec):

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů:

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně-patologických jevů – šikanování, vandalismus, násilné chování, drogy, alkohol a kouření
- podobnosti a odlišnosti idí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování:

Ve školní družině musí být využívána možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny. Tohoto cíle lze dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými, prostředky. Je třeba přinášet nové podněty, obohacovat poznatky.
Rozvíjena je zejména oblast Člověk a jeho svět v následujících bodecht:

- Místo, kde žijeme - poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti
- Lidé kolem nás - žáci si osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi
- Lidé a čas - budování správného režimu dne a jeho dodržování
- Rozmanitosti přírody - žáci se mají seznámit s rozmanitostí a proměnlivostí přírody
- Člověk a jeho zdraví - žáci mají poznat především sami sebe, z, získávají poučení o zdraví a nemocech, o osobní hygieně, předcházení úrazům, dbaní na bezpečnost činnosti

Hlavní náplň činnosti školní družiny

Hlavní náplň školní družiny je rozdělena dle ročních období, během školního roku si připomínáme české tradice a zvyky. Cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednosti a postoji.
Odpočinkové činnosti a rekreační činnosti jsou významnou součástí obsahu výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině.

PODZIM

- pravidla pro dobré soužití v kolektivu
- poznáváme jeden druhého
- seznámení s protředím a vybavením školy
- zážitky z prázdnin
- režim dne, řád ŠD
- změny v přírodě – podzim
- tématické vycházky
- sběr přírodnin
- skupinové výtvarné práce
- soutěže v přírodě
- pouť, hody, posvícení
- naše obec
- péče o zdraví

ZIMA

- péče o životní prostředí
- zimní sporty – bezpečnost
- malujeme zimu
- stopy ve sněhu, krmíme zvířátka
- svatý Mikuláš
- Vánoce
- Tři králové
- masopust
- skupinové výtavrné práce
- program pro předškoláky
- pohybové hry v tělocvičně

JARO

- změny v přírodě
- tématické vycházky
- účast na výtvarné soutěži
- bezpečnost na silnici – já a kolo
- závodivé a míčové hry v přírodě
- sběr léčivých rostlin
- velikonoce
- rej čarodějnic
- rodina a já
- svátek matek
- koutek živé přírody

LÉTO

- vycházky v přírodě
- turistika – vaření v kotlíku
- sběr hub
- den dětí

- herbář
- kde chci trávit prázdniny
- bezpečnost o prázdninách
- můj rok ve ŠD

Odpočinkové činnosti:

- odpočinek na koberci, četba dětských knih na pokračování, četba časopisů
- klidné hry – tvořivé, stolní
- rozhovory o problémech žáků, vyprávění vychovatele, individuální rozhovory s žáky dle jejich potřeb
- vycházky

Rekreační činnosti:

- tělovýchovné chvilky – na hřišti, v tělocvičně, na zahradě
- hry v místnosti, soutěže, hádanky
- spontánní hry dětí venku, sezónní hry a zábavy
- vycházky spojené se zájmovými činnostmi
- hudebně pohybové hry, cvičení při hudbě, tanec

Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině:

- Kroužek ŠD : anglický jazyk pro 2. třídu
- Kroužky školy: hra na flétnu, počítačový kroužek, zdravověda

Mimo kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zpracované v týdenní skladbě zaměstnání:

- pohybové a tělovýchovné, nebo turistické aktivity
- výtvarné a esteticko-výchovné činnosti
- rukodělné činnosti
- přírodovědné činnosti
- literárně dramatická činnost

7. Učební osnovy pro 6. – 9. ročník ZV

Úvod

Druhý stupeň základního vzdělávání na tvořivých školách v návaznosti na výstupy z 1. stupně ZŠ zachovává činnostní charakter učení. Výuka je i nadále založena na zapojení co nejvíce smyslů, na porozumění učivu všemi žáky, na vzájemné komunikaci mezi žáky a učitelem i žáky navzájem, a to jak při seznamování se s novými poznatky, tak při jejich procvičování. Žáci jsou vedeni k pozorování předkládaného jevu, k hovoru o pozorovaném, ke znovuobjevování poznatků. Postupujeme od jednoduchého ke složitějšímu a využíváme dosavadních poznatků žáků. Dbáme na posloupnost a provázanost učiva – učivo kloubíme tak, aby nové poznatky vyplývaly z poznatků předcházejících. Výuku přibližujeme skutečnému životu. Učivo předkládáme na známých situacích, s využitím mezipředmětových vztahů a prvků kritického myšlení. Využíváme možností projektového vyučování a praktických příkladů, a výuku tak přibližujeme skutečnému životu. Upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě. Poukazujeme na pozitivní příklady z blízkého okolí a jejich význam pro život lidí. Poznatky podáváme jako nástroj k rozvoji klíčových kompetencí, k poznání světa a k porozumění sobě samým.

Kromě výuky jazyků, které je věnován dostatečný počet vyučovacích hodin, klademe důraz na přípravu žáků k technickému vzdělávání. Za tímto účelem mezipředmětově propojujeme matematiku, fyziku, informatiku, chemii, praktické činnosti, přírodopis i další vyučovací předměty.

Na 2. stupni zůstávají především žáci, z nichž většina má zájem pokračovat ve studiu na středních odborných školách (průmyslových, ekonomických, zdravotních atp.) a středních odborných učilištích. Tomu přizpůsobujeme i způsob jejich vzdělávání tak, aby bylo dobrým základem pro jejich další, mnohdy technicky zaměřené studium. Z tohoto důvodu vzdělávací oblast Člověk a příroda v učebním plánu posilujeme vyučovacími hodinami a do výuky matematiky a dalších přírodovědných předmětů zařazujeme individuální činnosti s pomůckami, žákovské pokusy a práci s technickou dokumentací. Žákům umožňujeme, aby si potřebné pomůcky připravovali v praktických činnostech. Vytváříme podmínky pro týmovou spolupráci při řešení problémů. Žáky podněcujeme k tvůrčí iniciativě a zodpovědnosti.

Nedostatek technicky vzdělaných lidí je problémem celé Evropy, a to přesto, že svět kolem nás je plný techniky a všichni v každodenním životě složitou techniku používáme. Proto žáky vzděláváme tak, aby chápali základní principy technicky, se kterou se v životě setkávají a uměli ji používat. Snažíme udržet a prohloubit vztah mezi teoretickými fyzikálními, matematickými i chemickými znalostmi a technikou v praxi. Dáváme prostor pro vytváření vazeb mezi výukou ve škole a ostatním světem žáka. Bez spojení s životní praxí jsou totiž vědomosti a poznatky prakticky bezcenné. Žákům průběžně umožňujeme poznávat principy fungování běžně používaných technických zařízení a vytváříme tak základy pro rozvoj technického inovativního myšlení. Využíváme přitom jejich dosavadních znalostí o technice, která je obklopuje. Pozornost věnujeme také výchově žáků ke zdraví a dbáme na jejich bezpečnost.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby každý žák, a to i ten, který v technickém studiu nebude pokračovat, porozuměl alespoň základním principům techniky, se kterou se v životě setkává. Vycházíme přitom z poznatku, že činnostně zaměřené technické vzdělávání je základem pro rozvoj logického myšlení žáků, na kterém závisí také vývoj citového života žáka – jeho vztahy k druhým lidem, ke společnosti a ke kultuře (J. Piaget, Psychologie dítěte). I pro žáky, kteří se dále budou věnovat jiným než technickým oblastem, je proto činnostně zaměřený technický způsob vzdělávání velkým přínosem.

Vědomí použitelnosti a přínosu toho, co své žáky učíme, pro jejich další studium a praktický život, je pro nás prvním krokem ke smysluplnému vzdělávání. Činnostním charakter vyučování je předpokladem pro utváření schopnosti žáků myslet, komunikovat a dále se vzdělávat. Vede k utváření a harmonickému rozvoji všech klíčových žákovských kompetencí.

Vzhledem k výše posilujeme počet vyučovacích hodin vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jde nám o to, aby vyučovací hodiny této vzdělávací oblasti měly činnostní ráz, aby žáci prováděli pokusy, učili se měření fyzikálních veličin, vyvozovali závěry, hovořili o tom, co dělají, a poznávali techniku, která je kolem nich, spolu s možnostmi jejího využití. To vyžaduje propojení přírodovědných předmětů s praktickými činnostmi a informatikou.

Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou zařazeny předměty fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis. Tyto předměty spolu s informatikou, matematikou a praktickými činnostmi, každý svým způsobem, se současnou technikou souvisí a vyžadují činnostní charakter výuky.

Za velmi důležité považujeme rovněž uvědomění si vztahu mezi rozvojem technicky, historickým vývojem společnosti a životním prostředím. To jsou další roviny mezipředmětových vazeb našeho vzdělávacího programu.

Rozvržení disponibilní časové dotace je patrné z učebního plánu uvedeného v kapitole 3. Výchova ke zdraví je zařazena jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku. Zařazení dalšího cizího jazyka předpokládáme od 8. ročníku.

Náš školní vzdělávací program je připraven tak, aby si žáci v průběhu 6. – 9. ročníku:

- osvojovali strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání,
- přistupovali tvořivě k různým úkolům a pokusům,
- logicky uvažovali a nebáli se vyjádřit svůj názor na určitý problém,
- mezi sebou navzájem komunikovali a brali v úvahu názory druhých,
- respektovali vytvořená pravidla a zodpovědně se stavěli k určeným úkolům,
- projevovali se mezi spolužáky pozitivně ve škole i mimo školu,
- chránili své fyzické i duševní zdraví,
- byli tolerantní a ohleduplní k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- vnímali problémy ve svém prostředí i v přírodě a zkoušeli navrhovat, jak je řešit,
- poznávali své možnosti, svá pozitiva a uplatňovali je při rozhodování o své vlastní profesní orientaci.

Klíčové kompetence jsou zpracovány k jednotlivým vzdělávacím oblastem do souborů zaměřených:

- na učení,
- na řešení problémů,
- na komunikaci,
- na uznání sebe i druhých,
- na pracovní činnosti a spolupráci.

Na utváření klíčových kompetencí se rovnoměrně podílejí všechny vzdělávací oblasti. Každá je rozvíjí svým specifickým způsobem. V závěru představují soubor znalostí, dovedností a postojů, které jsou využitelné v různých praktických činnostech a situacích. Připravují žáka na jeho další studium a následné dobré uplatnění v práci i osobním životě.

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace je na 2. stupni naší školy představována předměty český jazyk a anglický jazyk.

Český jazyk je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Hodinová dotace činí 5 hodin v šestém a sedmém ročníku a po 4 hodinách v osmém a devátém ročníku.

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s dotací 3 hodiny týdně

7.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK

Cíle vzdělávací oblasti:

- chápat jazyk jako svébytný historický jev, ve kterém se odráží historický a kulturní vývoj národa, jako významný sjednocující činitel národního společenství a jako důležitý a nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání
- rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, chápat jeho význam pro přesné, logické a věcné vyjádření reality, k získávání, ale i předávání informací, ale také jako bohatého mnohotvárného prostředku pro individuální prožívání uměleckého díla, sdílení těchto zážitků i vyjádření vlastních prožitků
- vážit si umění a literatury jako zdroje poznání a pochopení určité epochy, jako zdroje rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
- zvládnout běžná pravidla komunikace, účastnit se diskusí, vyjadřovat a obhajovat svůj názor v rámci kultivovaného, všestranně rozvinutého projevu
- získávat informace v literatuře, slovnících, sdělovacích prostředcích a informační technice, učit se je objektivně hodnotit a zpracovávat

Strategie výuky:

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány

- komunikační a slohovou výchovou
- jazykovou výchovou
- literární výchovou

Výuka v 6. ročníku probíhá v pěti hodinách týdně a v 7. až 9. ročníku v počtu čtyř hodin týdně.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej, učit se posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu, používat složitější větnou stavbu. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny ve všech vyučovacích předmětech. Číst s porozuměním různé druhy textů věcné i odborné povahy, včetně orientace v tabulkách a grafech vede žáky k pochopení souvislostí, k souvislému vyjadřování, stanovení hlavní myšlenky, problému, vytváření osnovy. Žáci si utvrzují pravidla pro vytváření psaných i ústních textů různých slohových postupů. K osvojování souvislého plynulého a srozumitelného vyjadřování podle komunikačního záměru mluvčího a typu komunikační situace se využívají mluvené projevy připravené i nepřipravené, jsou zadávány samostatné práce, navozovány různé situace z běžného života, které žáci mají řešit na základě vlastních zkušeností. Důležitou součástí komunikační výchovy je rozvoj slovní zásoby, využití všech možných zdrojů k získávání informací a práce na počítači (práce se slovníky, encyklopediemi, bibliografií, internetem) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání. Žák se učí nejen obhajovat svůj názor podložený přesvědčivými argumenty, ale také cíleně poslouchat druhé, zaujímat kritický i sebekritický postoj.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy (podoby). Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění.

Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.
V literární výchově jsou žáci vedeni ke čtení s porozuměním, k práci s textem, k rozlišování specifických znaků literárních druhů, k základní orientaci v dílech českých i světových spisovatelů. Na základě osvojování a rozvíjení čtenářských zkušeností získávají kladný vztah k literatuře a zájem o četbu a další kulturní prožitky, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje. Uvědomují si souvislosti mezi historickými událostmi a literaturou, v níž se odrážejí. Prostřednictvím regionální literatury se rozvíjí u žáků také zájem o obec, město, kraj, v němž žijí, a zájem o občanské dění.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a třídí je. Pracuje samostatně i ve skupině. Na základě poznatků z nižších ročníků logicky odvozuje novou látku. Vzájemně propojuje jednotlivé části předmětu český jazyk a jazyková komunikace. Žáky vedeme k sebehodnocení (ústní i písemné). Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Podněcujeme v žácích tvořivost a fantazii využitím jejich vlastních nápadů. Motivujeme žáky k dalšímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problému

Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Ten žáci řeší s dopomocí vyučujícího, spolužáků i samostatně. Vyhledávají informace, snaží se o různá hlediska na problém a volí různá řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k vyjadřování svých myšlenek, zaujímání postojů a podložené argumentaci zvláště ve slohové a literární výchově. Obhajují svůj názor ve skupině i samostatně. Využívají dovednosti z komunikační a slohové výchovy i v jiných složkách tohoto i jiného předmětu. Podporována je kooperace s ostatními i s vyučujícím.

Kompetence sociální a personální

Žáci rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých. Osvojují se a dodržují pravidla práce ve skupině. Pozitivně se staví ke zkušenostem druhých a poučení se z vlastních chyb.

Kompetence občanské

V žácích se rozvíjí pocit svobody a zodpovědnosti, uplatňují svá práva, respektují práva ostatních a plnící své povinnosti. Respektují, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění. Uvědomují si jedinečnost mateřského a národního jazyka, znají jeho vývoj jednotlivé složky. Poznávají osobnosti naší literatury a jejího vývoje.

Kompetence pracovní

Rozvíjejí své schopnosti a možnosti, spolupracují se spolužáky i vyučujícími. Snaží se za daných podmínek odvést kvalitní práci a přistupovat k jednotlivým úkolům svědomitě. Rozvíjí sami sebe a připravují se na další vzdělávání.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Český jazyk **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	**ČJL-9-1-01**	**čtení** - praktické (pozorné,	**OSV – seberegulace**	V rámci všech předmětů

	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek) **naslouchání** - věcné (soustředěné, aktivní)	**a sebeorganizace** – v rámci všech témat v průběhu všech ročníků – rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění **– sociální rozvoj** – mezidské vztahy – Vytváření správných mezilidských vztahů bude podporováno v průběhu celého pobytu žáků ve škole **– sociální rozvoj –** komunikace – rozvíjení schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek po celou dobu výuky **– sociální rozvoj** – **kooperace a kompetice –** rozvoj kultivovaného a výstižného projevu v průběhu všech témat ve všech ročnících **– Morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti** a **hodnoty, postoje, praktická etika** v průběhu všech témat ve všech ročnících **OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **MDV** – **Receptivní činnost -**	

			Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritické čtení – **Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr **– receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
2	**ČJL-9-1-02** Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**naslouchání** - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího)	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	V rámci všech předmětů
3	**ČJL-9-1-03** Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	**naslouchání** – kritické (manipulativní působení projevu) kritická práce s masmédií	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **MDV** – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritická práce s masmedii **– receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace **– receptivní činnost –fungování a vliv médií ve společnosti**–	OV - masmédia

			kritická práce s masmedii	
4	**ČJL-9-1-04** Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **– sociální rozvoj** diskuse a naslouchání	V rámci všech předmětů
5	**ČJL-9-1-05** Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) **zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti		V rámci všech předmětů
6	**ČJL-9-1-06** V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	**mluvený projev** - zásady dorozumívání,), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
7	**ČJL-9-1-07** Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	vedení dialogu s učitelem i spolužáky na dané téma	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **– sociální rozvoj –** komunikace – diskuse a naslouchání	V rámci všech předmětů
8	**ČJL-9-1-08** Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu;	**čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové **mluvený projev** - připravený projev na	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu	V rámci všech předmětů

	samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	základě poznámek nebo bez poznámek, referát **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (slohové úvary na základě postupu informačního)	**MDV** – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritické čtení	
9	**ČJL-9-1-09** Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**čtení** – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní mikrokompozice textu	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	V rámci všech humanitních i přírodovědných předmětů
10	**ČJL-9-1-10** Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – slohové útvary na základě postupu vyprávěcího, popisného (vlastní tvorba, práce s textem)	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – produktivní činnost –Tvorba mediálního sdělení** písemný a mluvený projev **– Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	**ČJL-9-2-01** Spisovně vyslovuje česká a běžně užívává cizí slova	**obecné poučení o jazyce** rozvrstvení národního jazyka (spis. a nespis. útvary a prostředky) **zvuková stránka jazyka** - zásady spis. výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování), tempo řeči		
12	**ČJL-9-2-02** Rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby	**slovní zásoba a tvoření slov** - slohové rozvrstvení slovní zásoby (spis. jazyk, nespisovné jaz.		

	obohacování slovní zásoby a základy tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v frazémech	útvary – nářečí, obecná čeština), obohacování slovní zásoby a způsoby tvoření slov (odvozování – rozbor stavby slova, slovotvorný rozbor)		
13	**ČJL-9-2-03** Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**obecné poučení o jazyce** – jazykové příručky, jazyková kodifikace **pravopis** - lexikální, morfologický		AJ – cizojazyčné slovníky
14	**ČJL-9-2-04** Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**tvarosloví** - slovní druhy (obecně všechny druhy, podrobně jen ohebné – podstatná jm., přídavná. jm, zájmena, číslovky, slovesa), mluvnické významy a tvary slov **pravopis** - morfologický		
15	**ČJL-9-2-05** Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazyk. projevů podle komunikační situace	**obecné poučení o jazyce** – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)		
16	**ČJL-9-2-06** Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**skladba** - stavba věty, pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět vyjádřený a nevyjádřený; přísudek slovesný, slovesně jmenný) rozvíjející větné členy (příslovečné určení místa, času, způsobu a míry; přívlastek shodný a neshodný; předmět), souvětí (počet vět, rozbor souvětí o dvou větách), přímá řeč, stavba textu **pravopis** – syntaktický		
17	**ČJL-9-2-07** V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	**pravopis** – syntaktický, lexikální, morfologický (v rámci tematických celků)		
18	**ČJL-9-2-08** Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	**obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková	**MKV** – **Multikulturalita** – rozvrstvení jazyka	

		norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči,		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
19	**ČJL-9-3-01** Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** na základě probíraných tematických celků **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	
20	**ČJL-9-3-02** Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	**tvořivé činnosti s literárním textem** - záznam a reprodukce hlavních myšlenek (na základě probíraných autorů) **čtení** – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		
21	**ČJL-9-3-03** Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** (vedení kulturního deníku, ústní sdělení dojmů) **naslouchání** – zážitkové, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MKV** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur **MDV** – **Receptivní činnost -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	HV, VV
22	**ČJL-9-3-04** Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	**tvořivé činnosti s literárním textem** - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
23	**ČJL-9-3-05** Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	**čtení –** kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; referáty na přečtené knihy; záznamy do KD	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	

			MDV – **Receptivní činnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
24	**ČJL-9-3-06** Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**literární druhy a žánry** - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické		
25	**ČJL-9-3-07** uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	**literární druhy a žánry** - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé (starověká antická literatura, pohádky, bajky, č. lit. 19. stol.) **základy literární teorie a historie** - literatura umělecká	**MKV** – **Multikulturalita** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur	
26	**ČJL-9-3-08** Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu); na základě probíraných tematických celků a jednotlivých autorů		
27	**ČJL-9-3-09** Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	seznámení se školní knihovnou		

Předmět: Český jazyk a literatura **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	**ČJL-9-1-01** Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	**čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek) **naslouchání** - věcné (soustředěné, aktivní),	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **MDV – Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritické čtení – **Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr **– receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
2	**ČJL-9-1-02** Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**naslouchání** - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	
3	**ČJL-9-1-03** Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	**naslouchání** – kritické (manipulativní působení projevu) kritická práce s masmédii	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení**	

			a vnímání mediálních sdělení kritická práce s masmedii **– receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace **– receptivní činnost – Fungování a vliv médií ve společnosti**– kritická práce s masmedii	
4	**ČJL-9-1-04** Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **– sociální rozvoj** diskuse a naslouchání	
5	**ČJL-9-1-05** Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) **zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, kultura ml. projevu		
6	**ČJL-9-1-06** V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	**mluvený projev** - zásady dorozumívání,), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – receptivní činnost – Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
7	**ČJL-9-1-07** Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	diskuse na daná témata	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **– sociální rozvoj –** komunikace – diskuse a naslouchání	
8	**ČJL-9-1-08** Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří	**čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací,	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování	

	otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové **mluvený projev** - připravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (slohové úvary na základě postupu informačního)	jejich pravdivosti **– kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV** – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritické čtení	
9	**ČJL-9-1-09** Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**čtení** – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní mikrokompozice textu	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
10	**ČJL-9-1-10** Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – slohové útvary na základě postupu vyprávěcího, popisného (vlastní tvorba, práce s textem)	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – produktivní činnost –Tvorba mediálního sdělení** písemný a mluvený projev **– Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	**ČJL-9-2-01** Spisovně vyslovuje česká a běžně užívává cizí slova	**zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) → vše v rámci všech tematických celků, tempo řeči		
12	**ČJL-9-2-02** Rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a základy tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v frazémech	**slovní zásoba a tvoření slov** - slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, slova přejatá; jednoznačná, mnohoznačná, obohacování slovní zásoby		

13	**ČJL-9-2-03** Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**obecné poučení o jazyce –** jazykové příručky, jazyková kodifikace, slovníky (cizích slov, spis. češtiny a další dle tématu) **pravopis** - lexikální, morfologický		
14	**ČJL-9-2-04** Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**tvarosloví** - slovní druhy (opakování ohebných slovních druhů, podrobně neohebné – příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce), rozšíření vědomostí o další slovesnou kategorii rodu, slovesné kmeny, mluvnické významy a tvary slov **pravopis** - morfologický		
15	**ČJL-9-2-05** Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	**obecné poučení o jazyce –** jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)		
16	**ČJL-9-2-06** Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**skladba** - stavba věty, pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný; přísudek slovesný, slovesně jmenný, jmenný) rozvíjející větné členy (příslovečné určení místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, přípustky a podmínky; přívlastek shodný, neshodný, několikanásobný, postupně rozvíjející; předmět), souvětí (počet vět, rozbor souvětí o dvou a třech větách), přímá řeč, stavba textu **pravopis –** syntaktický		
17	**ČJL-9-2-07** V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	**pravopis –** syntaktický, lexikální, morfologický (v rámci tematických celků)		
18	**ČJL-9-2-08** Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	**obecné poučení o jazyce** – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) kultura jazyka a řeči,	**MKV** – **Multikulturalita** – rozvrstvení jazyka	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
19	**ČJL-9-3-01** Uceleně reprodukuje	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** na	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba	

	přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	základě probíraných tematických celků **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	
20	**ČJL-9-3-02** Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	**tvořivé činnosti s literárním textem** - záznam a reprodukce hlavních myšlenek (na základě probíraných autorů) **čtení** – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		
21	**ČJL-9-3-03** Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** (vedení kulturního deníku – dále jen KD, ústní sdělení dojmů) **naslouchání** – zážitkové, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, diskuse	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MKV** – **Multikulturalita** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur **MDV** – **Receptivní činnost -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
22	**ČJL-9-3-04** Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	**tvořivé činnosti s literárním textem** - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
23	**ČJL-9-3-05** Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	**čtení –** kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; referáty na přečtené knihy; záznamy do KD	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MDV** – **Receptivní činnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná	

			diskuse	
24	**ČJL-9-3-06** Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**literární druhy a žánry** - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v rámci probíraných celků		
25	**ČJL-9-3-07** Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	**základy literární teorie a historie** - literatura umělecká, literatura umělecká a věcná (populárně-naučná)	**MKV** – **Multikulturalita** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur	
26	**ČJL-9-3-08** Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, na základě probíraných tematických celků a jednotlivých autorů		
27	**ČJL-9-3-09** Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Využívání školní knihovny		

Předmět: Český jazyk a literatura **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	**ČJL-9-1-01** Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	**čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek) **naslouchání** - věcné (soustředěné, aktivní)	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **MDV** – **Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritické čtení – **Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr **– receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
2	**ČJL-9-1-02** Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**naslouchání** - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	
3	**ČJL-9-1-03** Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	**naslouchání** – kritické (manipulativní působení projevu) kritická práce s masmédii	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr	

			partnera **MDV** – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritická práce s masmedii **– receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace **– receptivní činnost** –**Fungování a vliv médií ve společnosti**– kritická práce s masmedii	
4	**ČJL-9-1-04** Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **– sociální rozvoj** diskuse a naslouchání	
5	**ČJL-9-1-05** Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) **zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, kultura ml. projevu		
6	**ČJL-9-1-06** V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	**mluvený projev** - zásady dorozumívání,), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální	

		poznámek, referát	komunikace	
7	**ČJL-9-1-07** Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	diskuse na daná témata a její řízení, kladení otázek, argumentace	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **– sociální rozvoj –** komunikace – diskuse a naslouchání	
8	**ČJL-9-1-08** Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové **mluvený projev** - připravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (slohové úvary na základě postupu informačního)	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritické čtení	
9	**ČJL-9-1-09** Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**čtení** – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní mikrokompozice textu	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
10	**ČJL-9-1-10** Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – slohové útvary na základě postupu vyprávěcího, popisného (vlastní tvorba, práce s textem)	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – produktivní činnost –Tvorba mediálního sdělení** písemný a mluvený projev **– Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				

11	**ČJL-9-2-01** Spisovně vyslovuje česká a běžně užívává cizí slova	**zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) → vše v rámci všech tematických celků, tempo řeči rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)		
12	**ČJL-9-2-02** Rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a základy tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v frazémech	**slovní zásoba a tvoření slov** - slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, význam slova, obohacování slovní zásoby, tvoření slov		
13	**ČJL-9-2-03** Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**obecné poučení o jazyce –** jazykové příručky, jazyková kodifikace, práce se slovníky **pravopis** - lexikální, morfologický		
14	**ČJL-9-2-04** Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**tvarosloví** - slovní druhy (opakování ohebných i neohebných slovních druhů) rozšíření vědomostí o další slovesnou kategorii vidu, slovesné tvary, mluvnické významy a tvary slov **pravopis** - morfologický		
15	**ČJL-9-2-05** Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	**obecné poučení o jazyce –** jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)		
16	**ČJL-9-2-06** Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**skladba** - stavba věty (věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent), pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný; přísudek slovesný, slovesně jmenný, jmenný, vyjádřený příslovcem a citoslovcem) rozvíjející větné členy (příslovečné určení místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, přípustky a podmínky; přívlastek		

		shodný, neshodný, několikanásobný, postupně rozvíjející, volný, těsný, přístavek; předmět; doplněk), souvětí (počet vět, rozbor i složitějších souvětí), přímá řeč, nepřímá řeč, stavba textu **pravopis –** syntaktický		
17	**ČJL-9-2-07** V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	**pravopis –** syntaktický, lexikální, morfologický (v rámci tematických celků)		
18	**ČJL-9-2-08** Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	**obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) kultura jazyka a řeči; rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné)	**MKV** – **Multikulturalita** – rozvrstvení jazyka	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
19	**ČJL-9-3-01** Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** na základě probíraných tematických celků **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	
20	**ČJL-9-3-02** Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	**tvořivé činnosti s literárním textem** - záznam a reprodukce hlavních myšlenek (na základě probíraných autorů) **čtení** – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		
21	**ČJL-9-3-03** Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** (vedení kulturního deníku – dále jen KD, ústní sdělení dojmů)	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	

	umělecké dílo	**naslouchání** – zážitkové, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, diskuse	**MKV** – **Multikulturalita** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur **MDV** – **Receptivní činnost -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
22	**ČJL-9-3-04** Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	**tvořivé činnosti s literárním textem -** vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
23	**ČJL-9-3-05** Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	**čtení –** kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; referáty na přečtené knihy; záznamy do KD	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MDV** – **Receptivní činnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
24	**ČJL-9-3-06** Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**literární druhy a žánry -** poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické, termíny související s právě probíraným textem či autorem		
25	**ČJL-9-3-07** Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	**literární druhy a žánry -** hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé (od starověké literatury po 19./20. stol.) **základy literární teorie a historie -** literatura umělecká, literatura umělecká a věcná (populárně-naučná), publicistické žánry	**MKV** – **Multikulturalita** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur	
26	**ČJL-9-3-08**	**základy literární teorie a**		

	Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**historie** - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) na základě probíraných tematických celků a jednotlivých autorů		
27	**ČJL-9-3-09** Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Využívání školní knihovny		

Předmět: Český jazyk a literatura 9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	**ČJL-9-1-01** Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	**čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek, podložená argumentace) **naslouchání** - věcné (soustředěné, aktivní),	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **MDV** – **Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritické čtení – **Receptivní činnost - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr **– receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
2	**ČJL-9-1-02** Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**naslouchání** - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	

		mimojazykové), zážitkové		
3	**ČJL-9-1-03** Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	**naslouchání** – kritické (manipulativní působení projevu) kritická práce s masmédii a jejich porovnávání	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera **MDV** – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritická práce s masmedii **– receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace **– receptivní činnost** – **Fungování a vliv médií ve společnosti**– kritická práce s masmedii	
4	**ČJL-9-1-04** Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera a diskuse a naslouchání	
5	**ČJL-9-1-05** Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) **zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, kultura ml. projevu		
6	**ČJL-9-1-06** V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků	**mluvený projev** - zásady dorozumívání,), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální);	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální	

	řeči	komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát	komunikace	
7	**ČJL-9-1-07** Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	diskuse na daná témata a její řízení, kladení otázek, argumentace	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera; komunikace – diskuse a naslouchání	
8	**ČJL-9-1-08** Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové **mluvený projev** - připravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (slohové úvary na základě postupu informačního)	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV** – **Receptivní činnost - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** kritické čtení	
9	**ČJL-9-1-09** Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**čtení** – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní mikrokompozice textu	**OSV – Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností poznávání - práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti **– kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
10	**ČJL-9-1-10** Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – slohové útvary na základě postupu vyprávěcího, popisného (vlastní tvorba, práce s textem)	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – produktivní činnost** – **Tvorba mediálního sdělení** písemný a mluvený projev **– Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				

11	**ČJL-9-2-01** Spisovně vyslovuje česká a běžně užívává cizí slova	**zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) → vše v rámci všech tematických celků, tempo řeči		
12	**ČJL-9-2-02** Rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a základy tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v frazémech	**slovní zásoba a tvoření slov** - slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, význam slova, obohacování slovní zásoby, tvoření slov; slohové rozvrstvení slovní zásoby, slovotvorný rozbor, rozbor stavby slova		
13	**ČJL-9-2-03** Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**obecné poučení o jazyce** – jazykové příručky, jazyková kodifikace, práce se slovníky **pravopis** - lexikální, morfologický		
14	**ČJL-9-2-04** Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**tvarosloví** - slovní druhy (opakování ohebných i neohebných slovních druhů) rozšíření vědomostí o další slovesnou kategorii třídy, přechodníky, mluvnické významy a tvary slov **pravopis** - morfologický		
15	**ČJL-9-2-05** Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	**obecné poučení o jazyce** – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)		
16	**ČJL-9-2-06** Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**skladba** - stavba věty (věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent), pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný; přísudek slovesný, slovesně jmenný, jmenný, vyjádřený příslovcem a citoslovcem) rozvíjející větné členy (příslovečné		

		určení místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, přípustky a podmínky; přívlastek shodný, neshodný, několikanásobný, postupně rozvíjející, volný, těsný, přístavek; předmět; doplněk, výrazy, které nejsou větnými členy), souvětí (počet vět, rozbor složitějších souvětí), přímá řeč, nepřímá řeč, stavba textu, komplexní větný rozbor, nepravidelnosti ve větné skladbě, jiné formy rozboru vět (valenční syntax, věta a výpověď) **pravopis –** syntaktický		
17	**ČJL-9-2-07** V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	**pravopis –** syntaktický, lexikální, morfologický (v rámci tematických celků)		
18	**ČJL-9-2-08** Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	**obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny; rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové)	**MKV** – **Multikulturalita** – rozvrstvení jazyka	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
19	**ČJL-9-3-01** Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** na základě probíraných tematických celků **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	

		textu, dramatizace		
20	**ČJL-9-3-02** Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	**tvořivé činnosti s literárním textem** - záznam a reprodukce hlavních myšlenek (na základě probíraných autorů) **čtení** – kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		
21	**ČJL-9-3-03** Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** (vedení kulturního deníku – dále jen KD, ústní sdělení dojmů) **naslouchání** – zážitkové, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, diskuse	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MKV** – **Multikulturalita** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur – **Receptivní činnost** - **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
22	**ČJL-9-3-04** Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	**tvořivé činnosti s literárním textem** - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu** tvořivá práce s textem	
23	**ČJL-9-3-05** Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	**čtení –** kritické (analytické, hodnotící), prožitkové; referáty na přečtené knihy; záznamy do KD	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů **MDV** – **Receptivní činnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
24	**ČJL-9-3-06** Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**literární druhy a žánry** - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické, lyricko-epické, významní představitelé		
25	**ČJL-9-3-07** Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	**literární druhy a žánry** - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	**MKV** – **Multikulturalita** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur	

		(od 19./20. stol. po současnost) **základy literární teorie a historie** - literatura umělecká, literatura umělecká a věcná (populárně-naučná), publicistické žánry, literatura faktu		
26	**ČJL-9-3-08** Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) na základě probíraných tematických celků a jednotlivých autorů		
27	**ČJL-9-3-09** Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	využívání školní knihovny, knihovní a meziknihovní služba		

7.2.2. Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s dotací 3 hodiny týdně

Cíle vzdělávací oblasti

- vést k pochopení významu znalosti anglického jazyka v celém životě
- seznamovat s reáliemi anglicky mluvících zemí prostřednictvím časopisů a videodokumentů
- vést ke čtení s porozuměním
- naučit orientovat se ve slyšeném textu, proneseném rodilým mluvčím
- nacvičit delší konverzační texty ve dvojicích a ve skupině
- učit se přednést jednoduchý i složitější projev na dané téma
- zdokonalovat písemný projev
- umět aplikovat pravidla gramatiky a syntaxu

Charakteristika výuky

V třetím období je výuce anglického jazyka přidělena dotace 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně, k dispozici jsou audionahrávky k učebnicím, videonahrávky, slovníky a v neposlední řadě anglicky psané časopisy. Žák tak může zprostředkovaně slyšet rodilé mluvčí z řady nahrávek a seznamovat se s reáliemi anglicky mluvících zemí.

V učebně jsou pro všechny k dispozici nástěnné mapy Spojeného Království Velké Británie a Spojených Států. Dalšími materiály doplňujícími výuku jsou přehledy číslovek, stupňování přídavných jmen, předložky a nepravidelná slovesa.
Výuka ve 3. období navazuje na výsledky dosažené v předchozích stupních. Jsou prohlubovány a zdokonalovány znalosti v oblasti poslechu a čtení s porozuměním, v oblasti ústního a písemného projevu a v komunikační oblasti (komunikace).
Cílem tohoto období je rozvíjet řečové dovednosti a pěstovat kulturu jazyka a řeči. Obohacovat slovní zásobu a učit se uplatňovat znalosti ze všech oblastí vzdělávání.

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.
Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládají znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.
Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učí se poznávat vlastní učební styl
- přiměřeně věku a obsahu učiva si zvyká na užívání jazykové terminologie
- učí se samostatně rozhodovat
- začíná si uvědomovat význam znalosti cizího jazyka a seznamuje se s předpokladem celoživotního rozvoje v této oblasti

Kompetence k řešení problémů

- přiměřeně věku a obsahu učiva se žák učí samostatnosti, rozvíjí vlastní úsudek
- učí se vyhledávat informace potřebné k řešení úkolů a problémů, to vše pod vedením učitele

Kompetence komunikativní

- na základě přiměřených jazykových znalostí se žák postupně učí formulovat své myšlenky, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětného učení, osvojuje si základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce
- učí se naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičí se v technice rozhovoru v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- žák se učí spolupracovat ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny
- porovnáváním vlastního výkonu se členy skupiny si vytváří reálnou představu o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské

- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině
- seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a poznává vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic

Kompetence pracovní

- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Anglický jazyk **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
1	**CJ-9-1-01** Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, sebepoznávání, EV, mezilidské vztahy, komunikace, naslouchání, soužití s minoritami	OV – mezilidské vztahy ČJ – písemný projev/překlad/ čtení, mluvený projev. Kultura jazyka a řeči. Přírodopis - příroda Zeměpis – reálie anglicky mluvících zemí
2	**CJ-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace,		

		ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		
MLUVENÍ				
3	**CJ-9-2-01** Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, kreativita, seberegulace, EV, poznávání lidí, naše obec, kooperace a kompetice, řešení problému. Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, komunikace, mezilidské vztahy	OV – mezilidské vztahy ČJ – frázování, zvuková stránka jazyka Zeměpis – anglicky mluvící země. USA-AUS-GB Přírodopis – příroda, počasí
4	**CJ-9-2-02** Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
5	**CJ-9-2-03** Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
6	**CJ-9-3-01** Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat	Osobnostní a sociální výchova, kooperace	OV – mezilidské vztahy

		sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.		
7	**CJ-9-3-02** Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.		
PSANÍ				
8	**CJ-9-4-01** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. .	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	Mediální výchova	ČJ – tvorba slov, přejímání z jiných jazyků
9	**CJ-9-4-02** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
10	**CJ-9-4-03** Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

Předmět: Anglický jazyk 7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
1	**CJ-9-1-01** Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	**Tematické okruhy** - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město,	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznávání, EGS Kreativita EV Mezilidské vztahy	OV- mezilidské vztahy ČJ – písemný projev /překlad/ PŘ - zdravověda Z – USA, GB

		nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Naslouchání Multik. výchova Soužití s minoritami	
2	**CJ-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		
MLUVENÍ				
3	**CJ-9-2-01** Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy Seberegulace EV Komunikace a kompetice Řešení problému Občanská společnost a škola Naše obec	OV – mezilidské vztahy ČJ - slohové útvary, kultura jazyka a řeči. Čtení, mluvený projev Z – anglicky mluvící země
4	**CJ-9-2-02** Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média,		

		cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
5	**CJ-9-2-03** Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
6	**CJ-9-3-01** Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	Osobnostní a sociální výchova Komunikace Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice	OV – mezilidské vztahy ČJ – syntax, práce s textem
7	**CJ-9-3-02** Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.		
PSANÍ				
8	**CJ-9-4-01** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. .	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	Mediální výchova	ČJ – tvorba slov, přejímání z jiných jazyků
9	**CJ-9-4-02** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
10	**CJ-9-4-03** Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci		

		komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

Předmět: Anglický jazyk **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
1	**CJ-9-1-01** Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznávání Kreativita Diskuze Multik. výchova Soužití s minoritami Etnický původ	OV – mezilidské vztahy ČJ – písemný projev, překlad, kultura řeči a jazyka Z – anglicky mluvící země PŘ – příroda, počasí
2	**CJ-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		
MLUVENÍ				
3	**CJ-9-2-01** Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova Seberegulace EV Poznávání lidí Řešení problému Naše obec Kooperace a kompetice	OV – mezilidské vztahy ČJ – mluv. a písemný projev - překlad Z – anglicky mluvící země

		Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
4	**CJ-9-2-02** Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
5	**CJ-9-2-03** Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
6	**CJ-9-3-01** Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	Osobnostní a sociální výchova	ČJ - slovník
7	**CJ-9-3-02** Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	**Slovní zásoba -** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.		
PSANÍ				
8	**CJ-9-4-01**	**Slovní zásoba -**	Mediální výchova	ČJ – neologismy z AJ

	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. .	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.		ČJ – slohové útvary ČJ - slovník
9	**CJ-9-4-02** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
10	**CJ-9-4-03** Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

Předmět: Anglický jazyk 9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
1	**CJ-9-1-01** Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznávání Výchova k myšlení v evr. a glob. souv. EV Multik. výchova Soužití s minoritami Etnický původ Naše obec	OV - Mezilid. vztahy ČJ – písemný projev (překlad) Slohové útvary, čtení, mluvený projev ČJ – kultura jazyka a řeči Zeměpis Přírodopis ČJ – frázování Zvuková stránka jazyka ČJ – tvorba slov, přejímání z cizích jazyků
2	**CJ-9-1-02** Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému		

		jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		
MLUVENÍ				
3	**CJ-9-2-01** Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova Seberegulace Řešení problému Poznávání lidí	Jazyková výchova, slovní zásoba, tvoření slov OV – nakupování ČJ – mluvený a písemný projev Překlad ČJ – práce s cizojazyčným slovníkem Zeměpis 6.- 7. tř. ČJ – AJ
4	**CJ-9-2-02** Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	**Tematické okruhy -** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
5	**CJ-9-2-03** Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
6	**CJ-9-3-01** Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné	Osobnostní a sociální výchova	ČJ – syntax ČJ – práce s textem OV Přírodopis

	autentických materiálech.	výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.		Zeměpis
7	**CJ-9-3-02** Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.		
PSANÍ				
8	**CJ-9-4-01** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. .	**Slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	Mediální výchova	ČJ – slovníky Informatika
9	**CJ-9-4-02** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
10	**CJ-9-4-03** Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	**Mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

7.1.3. Předmět: NĚMECKÝ JAZYK (Upraveno)

Charakteristika vyučovacího předmětu německý jazyk

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Bude vyučován od 8. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně.. Součástí vyučování německému jazyku je vyučovací hodina, příležitostné soutěže či projekty. Žáci navštěvující ve školním roce 2013/14 devátý ročník budou tomuto jazyku vyučováni v rámci volitelných předměrů.

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.Vyučovací hodiny jsou různého typu, od frontálního vyučování jako je výklad a shrnutí učiva, přes skupinovou práci až po samostatnou práci zahrnující procvičování a opakování učiva, práci se slovníkem a rozmanitými materiály, práci s počítačem, apod.

Výuka se zaměřuje na zvládnutí základních komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, poslech a čtení s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce se využívají jednoduché autentické texty, audionahrávky mluveného projevu, rozmanité hry pro zvýšení aktivity, dramatizace apod. Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládají znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Výuka probíhá v jazykové učebně s možností použití CD přehrávače, dále lze výuku realizovat v učebně výpočetní techniky a v učebně vybavené interaktivní tabulí.

V předmětu německý jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Cíle vzdělávací oblasti

- vést k pochopení významu znalosti německého jazyka v celém životě
- postupně žáky seznamovat s reáliemi německy mluvících zemí
- vést ke čtení i poslechu s porozuměním
- osvojovat si souvislé, plynulé a srozumitelné vyjadřování
- umět používat dvojjazyčný slovník
- využívat různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet atd.)
- pro rozšiřování znalostí a dovedností
- umět aplikovat základní pravidla gramatiky a syntaxe
- ovládat základní jazykové jevy nejen pro dorozumívání v ústní podobě, ale i v písemné podobě
- naučit se orientovat ve slyšeném textu, který je pronesený rodilým mluvčím
- nacvičit konverzační texty ve dvojicích a ve skupině
- učit se přednést jednoduchý projev na dané téma
- zdokonalovat písemný projev

- naučit se odvozovat význam svých slov z kontextu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učí se poznávat vlastní učební styl
- efektivně získává poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- přiměřeně věku a obsahu učiva si zvyká na užívání jazykové terminologie
- učí se samostatně rozhodovat
- začíná si uvědomovat význam znalosti cizího jazyka a seznamuje se s předpokladem celoživotního rozvoje v této oblasti
- snaží se rozvíjet jednotlivé dovednosti v NJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev,…) a využít je v dalším jazyce
- rozvíjí jazykovou paměť – cvičením ji zlepšuje
- snaží se pochopit systém gramatiky, zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly (poslech, domyslet si význam) a pracovat s chybou, kterou chápe jako krok ke zlepšení

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí uplatňovat získané dovednosti k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- přiměřeně věku a obsahu učiva se žák učí samostatnosti, rozvijí vlastní úsudek
- učí se vyhledávat informace potřebné k řešení úkolů a problémů, to vše pod vedením učitele
- vyjadřuje souhlas a nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- řeší úkoly v učebnici a pracovním sešitě podle zadání
- aplikuje rozmanité postupy získané při jiných činnostech pro řešení problémů v německém jazyce
- uplatňuje intuici, fantazii, improvizaci a kreativitu při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák se snaží prakticky a efektivně využít všechny způsoby komunikace v cizím jazyce
- na základě přiměřených jazykových znalostí se žák postupně učí formulovat své myšlenky a sdělit je tak, aby partner rozuměl, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětního učení
- žák si osvojuje základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce
- učí se dovednosti argumentace, obhajuje si své stanovisko, umí stručně informovat o určité záležitosti
- žák se učí naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičí se v technice rozhovoru v cizím jazyce
- procvičuje monologická cvičení – přednáška, popis, vyjádření názoru, atd.
- využívá intonaci, důraz a melodii hlasu
- žák je schopný reagovat na slyšené i psané – pokyny, povely, úkony

Kompetence sociální a personální

- žák se učí týmové spolupráci, práci ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny
- respektuje jiný názor při týmové práci
- prezentuje a obhajuje vlastní myšlenky

- žák dokáže zhodnotit výkony druhých
- porovnáváním vlastního výkonu se členy skupiny si žák vytváří reálnou představu o sobě a o svých schopnostech, hledá možné rezervy
- žák uplatňuje individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
-
- Kompetence občanské
-
- žák se učí plnit zadané úkoly, je zodpovědný za sebe sama, za skupinu i tým
- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině a toleruje odlišnosti
- seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a poznává vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic
- uvědomuje si tradice české ve srovnání s jinými
- žák poznává společné prvky v dějinách
- žák poznává problémy jiných zemí – rasismus, násilí,…

Kompetence pracovní

- žák účelně využívá vědomosti a dovednosti získané v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace
- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě
- cizí jazyk žák používá jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- žák pracuje se slovníkem, vyhledává informace a materiály potřebné pro práci v hodinách, atd.
- žák si formuje pracovní návyky – vedení sešitu, psaní slovíček,…
- žák je schopný pracovat ve dvojici, ve skupině či týmu, využívá rozmanité pomůcky
- žák volí různé formy práce podle zadaných úkolů
- žák si práci plánuje, dokáže organizovat dlouhodobější úkoly a připravit se na zkoušení
-

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Německý jazyk **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
1	**DCJ-9-1-01** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. **Tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví,	Osobnostní a sociální výchova: seberegulace a sebeorganizace – v rámci všech témat – rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění	ČJ – internacionalismy, jména příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků, jazykolamy - telefonování – správný styl mluveného slova - písemný projev, překlad, kultura řeči a jazyka OV – mezilidské vztahy VV – barvy AJ – porovnání rozdílů AJ a NJ: abeceda, pozdravy, dny, jména, barvy

		jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.	Multikulturní výchova	
2	**DCJ-9-1-02** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		
3	**DCJ-9-1-03** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.		
MLUVENÍ				
4	**DCJ-9-2-01** Se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	**Slovní zásoba** – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem. **Tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí. **Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Multikulturní výchova Evropa v globálních souvislostech Mediální výchova Kooperace Výchova demokratického občana – žák a škola, společnost Environmentální výchova – Lidské aktivity	OV – mezilidské vztahy ČJ – mluvený a písemný projev, překlad, práce s textem Z – německy mluvící země, Evropa v globálních souvislostech, Evropská unie Informatika – základy psaní na počítači v němčině, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace Z – evropské země, EU OV– organizace času v průběhu týdne, koníčky, organizace a využití volného času, mezilidské vztahy PŘ- zvíře jako domácí mazlíček, popis zvířete a péče o něj
5	**DCJ-9-2-02**	**Tematické okruhy** –		

	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí. **Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		
6	**DCJ-9-2-03** Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	**Slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
7	**DCJ-9-3-01** Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	Osobnostní a sociální výchova	ČJ – zájmena, vyprávění, popis, slovesa, otázky OV – mezilidské vztahy ČJ – popis, práce s textem
8	**DCJ-9-3-02** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	**Slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.		
9	**DCJ-9-3-03** Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	**Tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.		
PSANÍ				
10	**DCJ-9-4-01** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou	Mediální výchova Osobnostní a sociální	ČJ – popis, oznamovací věta, práce s textem

		tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). **Slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.	výchova – komunikace, rozvíjení schopnosti přesného a srozumitelného vyjadřování	AJ – oznamovací věta, pořádek slov AJ – rozdíly mezi AJ a NJ z hlediska gramatických struktur ČJ – práce s textem, slovník AJ – členy, porovnání určitého a neurčitého členu v AJ s určitým a neurčitým členem v NJ
11	**DCJ-9-4-02** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		
12	**DCJ-9-4-03** Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		

Předmět: Německý jazyk 9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
1	**DCJ-9-1-01** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. **Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	Osobnostní a sociální výchova: sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy	ČJ – jazykolamy OV – mezilidské vztahy AJ – porovnání rozdílů AJ a NJ - abeceda OV – domov, rodina
2	**DCJ-9-1-02** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má	**Slovní zásoba** – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		

	k dispozici vizuální oporu.	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		
3	**DCJ-9-1-03** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	**Zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
MLUVENÍ				
4	**DCJ-9-2-01** Se zapojí do jednoduchých rozhovorů	**Slovní zásoba** – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem. **Tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.	Mediální výchova – rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu, tvorba mediálního sdělení	ČJ – mluvený a písemný projev, překlad, práce s textem Z – cestování, světadíly, země EU OV – tradice a svátky, oblékání a móda ČJ – popis, práce s textem Z – popis počasí, ročních období Z a D – Berlín OV – komunikace mezi lidmi, týdenní program OV, PŘ (biologie) – lidské tělo, zdraví a nemoc
5	**DCJ-9-2-02** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	**Tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí. **Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a		

		porozumění).		
6	**DCJ-9-2-03** Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	**Slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
7	**DCJ-9-3-01** Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí Multikulturní výchova – specifika oblékání ve světě	ČJ – popis, slovesa OV – mezilidské vztahy Z – Salzburg OV – organizace vlastního času, znalost vlastního školního prostředí
8	**DCJ-9-3-02** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	**Slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.		
9	**DCJ-9-3-03** Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	**Tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.		
PSANÍ				
10	**DCJ-9-4-01** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). **Slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.	Multikulturní výchova – tolerovat odlišné názory Osobnostní a sociální výchova – organizace vlastního času, zdravý životní styl, řešení různých situací Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EU	OV – týdenní program, mezilidské vztahy M – práce s číslovkami i čísly nad 1000 Z – můj domov, město, vesnice OV - komunikace
11	**DCJ-9-4-02** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární		

	volného času a dalších osvojovaných témat.	chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		
12	**DCJ-9-4-03** Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	**Mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).		

-

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

7.1.4. Předmět: MATEMATIKA

Výchovně vzdělávací strategie výuky tohoto předmětu

Matematika musí vést žáky k rozvoji logického myšlení a rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí, zejména kompetence k řešení problémů. Matematika ve vztahu s fyzikou, pracovními činnostmi a chemií má za cíl vybavit žáky takovými znalostmi, dovednostmi a návyky, aby bylo dosaženo zvýšení technické úrovně vzdělanosti naší společnosti, která je při současném využívání techniky nezbytná.
Matematika je vyučována v 6. až 9. ročníku jako samostatný předmět, a to po 4 vyučovacích hodinách týdně. Charakter výuky matematiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci alespoň část poznatků získávali na základě individuální nebo skupinové práce. Žáci provádějí zvolené činnosti, které je vedou k pozorování určených jevů. O předkládaných jevech se žáky diskutujeme a vybízíme je k vyjadřování názorů a formulování závěrů vlastními slovy. Tímto způsobem umožňujeme žákům samostatné osvojování poznatků, čímž podporujeme postupný rozvoj klíčových kompetencí a podněcujeme zájem o výuku. Po upřesnění závěrů učitelem si žáci získané poznatky snáze osvojují a zapamatovávají. Učivu, které jim je předkládáno, rozumí, neboť na mnohé dokázali přijít sami. Žáci získávají sebedůvěru a nic nebrání dalšímu průběžnému rozvoji klíčových kompetencí.
Vzhledem k rychlému rozvoji vědy a techniky vedeme žáky k přesvědčení, že dobré znalosti z matematiky uplatní v současnosti ve všech oborech.

Kompetence k učení

Při výuce matematiky dochází hlavně k rozvoji logického myšlení a k rozvoji paměti.Opomenout ovšem nelze ani rozvoj komunikace, pracovních návyků, schopnosti řešit problémy a sociální interakce. Žáci se rovněž učí vyhledávat a třídit informace a nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi. Operují také se symboly, znaky, grafy, diagramy a schématy, což je připravuje na obdobné operace používané v běžném životě.
Ve vyučovacím předmětu Matematika na 2. stupni ZŠ je pro utváření a rozvoj kompetence k učení třeba:

- umožnit žákům pracovat individuálně nebo ve skupinách a při všech činnostech rozvíjet logické myšlení a rozumně postupovat při řešení problémů (dosahujeme toho zejména řešením úsudkových úloh, a to průběžně od nejnižších ročníků)
- nechat žáky hovořit o problému, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledávat a třídit informace, rozlišovat podstatné od nepodstatného, nalézat souvislosti, navrhovat různé způsoby řešení, vyvozovat hypotézy a konečné závěry
- rozvíjet paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- používat pomůcky, modely, reálné materiály (tiskoviny, propagační materiály, plakáty), aby žáci dokázali postupným získáváním matematických znalostí tyto analyzovat, třídit, porovnávat své výsledky a závěry dál používat pro své učení
- postupně vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka i symboliky, prováděním rozborů a stručných zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- získávat číselné údaje měřením reálnými měřidly, prováděním odhadů, zaokrouhlováním, studiem tabulek, grafů a diagramů
- při řešení úloh hledat podobnosti a odlišnosti a vést žáky k efektivnímu učení
- nechat žáky vysvětlovat objevené závislosti a pravidla, klást si navzájem otázky, odpovídat, přemýšlet o praktickém využití učiva
- prakticky poznat a ve vztahu s fyzikou porozumět hlavním jednotkám fyzikálních veličin, se kterými se v matematice setkávají

- upozorňovat žáky na postupy a učivo, které znají z nižších ročníků, z výuky jiných předmětů, z vlastních pozorování, z praktického života, vytvářet návaznosti v učivu (na základě užívaných metod výuky organizovat a řídit proces vlastního učení)
- vést žáky k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí, dovedl předávat druhým a sám věděl, co si z předávaných poznatků potřebuje doplnit (práce s chybou)

Kompetence k řešení problémů

Matematika využívá řešení úloh, které mají často charakter problémových situací a umožňují žákům objevovat a volit různé postupy řešení. Dbáme na to, aby výuka matematiky byla pokud možno co nejvíce názorná, praktická, založená na dobrém porozumění učivu všemi žáky. Pro postupný rozvoj kompetence k řešení problémů je třeba:

- o každém předloženém problému s žáky hovořit, kde je to možné nechat žáky provést nákres, situaci vymodelovat – umožnit jim postupně si osvojovat vhodné metody zobrazování řešených situací
- problémy důkladně rozebrat – hledat podobnosti v reálném světě, formulovat podstatu problému, popřípadě identifikovat informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučit informace nadbytečné a teprve poté navrhnout způsoby a možnosti řešení
- vyslovovat domněnky o pozorovaných jevech, ověřovat si správnost svých domněnek a závěrů, dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému
- učit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, učit je hledat pomoc v učebnicích nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- naučit žáky identifikovat chybu a hledat variantní cesty k jejímu odstranění
- řádně si osvojit matematické pojmy, algoritmy, matematickou terminologii a užívat je
- uvědomovat si vzájemnou polohu objektů v rovině a prostoru, dokázat si cokoliv dostupnými prostředky vymodelovat
- nechat žáky samostatně vyhledávat, zkoumat a vyhodnocovat různé grafické prezentace problémů a závislostí
- umožnit žákům využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů (internet, výpočetní technika)
- ověřovat správnost řešení prakticky a osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných nebo nových situací
- nastolovat problémové situace tak, aby bylo možné poznané metody řešení uplatnit i v jiných (nematematických) oblastech jejich vzdělání
- pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci je třeba rozvíjet kombinatorické a logické myšlení, nechat žáky obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu matematika ideální možnosti, neboť samo činnostní učení vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem. Žákům proto umožňujeme:

- v klidu, pozorně a s porozuměním číst zadání řešených problémů
- vyjadřovat svoje názory (např. formou domněnek), navrhovat různé možnosti řešení, hledat argumenty pro jejich zdůvodnění
- modelovat, popisovat a matematizovat reálné situace při práci s pomůckami, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky a sledovat jejich závěry
- porovnávat svoje výsledky řešení se závěry spolužáků, argumentovat, obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- postupně poznávat odborný matematický jazyk a provádět správné matematické zápisy

- osvojovat si dovednost převádět matematické znaky a symboly do slov hovorového jazyka a postupně se učit logickému a přesnému vyjadřování
- rozvíjet komplexní pohled na daný problém, vidět souvislost mezi reálnou situací a jejím formalizovaným popisem
- rozumět různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používat při zpracování svých závěrů
- závěry prezentovat pomocí ICT a vhodného softwaru, používat informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem

Kompetence pracovní

Tato kompetence se rozvíjí v matematice zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou, a to především:

- měřením veličin, zaokrouhlováním hodnot, porovnáváním, získáváním a tříděním dat, kdy se žáci přibližují k běžně užívaným postupům
- tím, jak žáci získávají zručnost při výrobě didaktických pomůcek z různých materiálů a při práci s modely, kdy se rozvíjí jejich prostorová představivost a tvůrčí fantazie
- čtením a rýsováním výkresů a schémat, které vedou k osvojování a rozvíjení technické gramotnosti
- tvorbou náčrtů a přesným rýsováním zdokonalujícím žáky v preciznosti práce
- na základě řešení aplikačních a praktických úloh využívají získané zkušenosti a znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost
- umožněním žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence sociální a personální

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky matematiky, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších matematických úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují. Skupinovou prací můžeme rovněž řešit nedostatek vhodných pomůcek. Pokud je to možné, snažíme se o maximální podíl žáků na zhotovení osvědčených pomůcek. Pro činnostní způsob učení je to naprostá nutnost. Pro rozvoj a utváření kompetence sociální a personální žákům umožňujeme:

- podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách převzít určitou roli, za kterou každý sám zodpovídá
- přispívat k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedeme k ohleduplnosti a k uznávání druhých, k poskytnutí rady nebo pomoci druhému při společné práci
- čerpat poučení z toho, co je pro ně nachystáno, co jim učitel předkládá, co mají připraveno v učebních materiálech, co si sami ověří při práci s pomůckami
- spolupracovat při řešení problémových a aplikovaných úloh, kdy žáci vyjadřují situace z běžného života a následně využívají nabytých dovedností v praxi (žáci tak docházejí k poznávání možností a významu matematiky pro praktický život a skutečnosti, že ke správnému výsledku lze dospět různými způsoby)
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, docházet ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřovat své názory, obhajovat svůj způsob řešení
- postupně poznávat význam studia matematiky pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci

Kompetence občanská

V matematice se rozvíjení této kompetence uplatňuje zvláště:

- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a poznáváním svých možností (např. při řešení úloh)
- vedením žáka k soustavné sebekontrole, a to při každém kroku v celém postupu řešení
- postupným rozvojem systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti žáků
- získáním dovednosti vyslovovat hypotézy na základě vlastní zkušenosti, dříve získaných znalostí, prováděním pokusů, měřením a ověřováním nebo vyvracením získaných poznatků a výsledků za pomoci protipříkladů
- když podporujeme tvořivé nápady žáků

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Matematika **6. ročník**

ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	- sčítání zlomků se stejným jmenovatelem - početní operace s des. čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - výpočet aritmetického průměru	Ve všech tématech OSV: rozvoj schopností poznávání -rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů -hledání různých způsobů řešení (kreativita) sociální rozvoj -formulace hypotéz, argumentace seberegulace a sebeorganizace -rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění **mezilidské vztahy** -vytváření správných mezilidských vztahů -komunikace -rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřévání, používání odbor. pojmů, symbolů, značek ***kooperace a kompetice*** -podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolu, hledání a	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, k kladení otázek F 6. – 9. Pč 6. – 9. ve všech tématech převody jednotek, fyzikální veličiny Pč 6. – 9 měření a rýsování ČJ 6. – 9 komunikativní a slohová výchova, práce s masmédii

		formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti morální rozvoj schopnost řešit problém -vytvářet a třídit hodnoty, zaujímat postoje, praktická etika **MKV – lidské vztahy** -při všech činnostech MV – receptivní činnosti	
M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- zaokrouhlování des. čísel - použití kalkulátoru při výpočtech s des. čísly	-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory, půjčky atd.)	
M-9-1-03 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, čísla soudělná a nesoudělná - znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 9, 10 - rozklad čísla na prvočinitele - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - praktické úlohy		
M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- zápis zlomku a desetinného čísla - znázornění na číselné ose - porovnávání des. čísel		
M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- užití desetinných čísel při řešení jednoduchých slovních úloh		F 6. – 9. fyzikální veličiny, převody jednotek

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- čtení jednoduchých tabulek a grafů		Z 6. – 9. zastoupení světadílů

	M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- pravoúhlá soustava souřadnic		

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- vzdálenost bodu od přímky - převody jednotek obsahu - úhel, osa úhlu - velikost úhlu - typy úhlů		
	M-9-3-02 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- trojúhelník, vlastnosti a druhy - trojúhelník rovnostranný a rovnoramenný - trojúhelníková nerovnost - výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku		D 6. – 9. využívání poznatků geometrie v praxi – stavby, vyměřování pozemků F 7. těžiště těles
	M-9-3-03 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- velikost úhlu - výpočty se stupni a minutami - úhly vrcholové a vedlejší		
	M-9-3-04 Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	- čtverec, obdélník		
	M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	- čtverec, obdélník, trojúhelník		
	M-9-3-08 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- osová souměrnost - středová souměrnost		
	M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- rozeznávání základních prostorových útvarů		
	M-9-3-10	- kvádr		

	Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	- krychle		
	M-9-3-11 Načrtne a sestrojí sítě základních těles	- kvádr - krychle		
	M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- kvádr - krychle		Vv 6. – 9. zobrazování těles ČJ 6. – 9. popis tělesa a jeho polohy
	M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- výpočty velikostí úhlů, objemů a povrchů kvádru a krychle		

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	v rámci všech témat		
	M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	v rámci všech témat		

Předmět: Matematika **7. ročník**

Tématický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
	M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	-pojem celé číslo, číslo navzájem opačné, příklady z praxe -znázornění na číselné ose, porovnávání -absolutní hodnota -sčítání, odčítání, násobení, dělení celých čísel -krácení, rozšiřování, porovnávání zlomků -převod zlomků a desetinných čísel -převrácená čísla -sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků -smíšená čísla a počítání s nimi	Ve všech tématech OSV: rozvoj schopností poznávání -rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů -hledání různých způsobů řešení (kreativita) sociální rozvoj -formulace hypotéz, argumentace seberegulace a sebeorganizace -rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění mezilidské vztahy -vytváření správných mezilidských vztahů -komunikace -rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odbor. pojmů, symbolů, značek kooperace a kompetice -podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolu, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti morální rozvoj schopnost řešit problém -vytvářet a třídit hodnoty, zaujímat postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy -při všech činnostech MV – receptivní	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek F 6. – 9. Pč 6. – 9. ve všech tématech převody jednotek, fyzikální veličiny Pč 6. – 9 měření a rýsování ČJ 6. – 9 komunikativní a slohová výchova, práce s masmédii

			činnosti	
	M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	-zaokrouhlování des. čísel, odhad výsledků, použití kalkulátoru v učivu poměr (měřítko, úměra, trojčlenka), procenta	-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory, půjčky atd.)	
	M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	-poměr, převrácený poměr, úpravy poměru, dělení v daném poměru, zvětšení a zmenšení v daném poměru, postupný poměr -zlomky (krácení, rozšiřování, převrácená čísla) -procento, promile, základ, (procentová část, počet procent)		
	M-9-1-05 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem. Pracuje s měřítky map a plánů	-měřítko, úměra, trojčlenka		Z 6. – 9. měřítko mapy, výpočet vzdálenosti CH 8. chemické výpočty F 7. dráha a čas
	M-9-1-06 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	-jednoduché úrokování (úroková míra a úrok)		OV 6. stát a hospodářství (hospodaření s penězi)
	M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	-užití celých a racionálních čísel při řešení slovních úloh		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
	M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	-čtení tabulek a grafů		
	M-9-2-02 Porovnává soubory dat	-přímá a nepřímá úměrnost vyjádřená tabulkou		
	M-9-2-03 Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	-závislosti a data z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy		
	M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	-tabulka, rovnice, graf přímé a nepřímé úměrnosti		Z 6. – 9. CH 6. – 9. tabulky
	M-9-2-05 Matematizuje jednoduché reálné	-slovní úlohy v učivu přímé a nepřímé úměrnosti		

	situace s využitím funkčních vztahů			
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
	M-9-3-01 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- čtyřúhelníky - rovnoběžníky - trojúhelníky		
	M-9-3-02 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	-čtyřúhelníky (rovnoběžník, lichoběžník -shodnost geometrických útvarů -shodnost trojúhelníků (věta sss, sus, usu)		D 6. 9.využívání poznatků geometrie v praxi – stavby, vyměřování pozemků
	M-9-3-03 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků		
	M-9-3-04 Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	-obsah a obvod rovnoběžníku -obsah trojúhelníku -obvod a obsah lichoběžníku		
	M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	-konstrukce trojúhelníku podle věty sus, usu -konstrukce rovnoběžníku -konstrukce lichoběžníku		Vv 6. – 9. rovinné obrazce
	M-9-3-07 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	-odvození vzorce pro výpočet obsahu trojúhelníku		
	M-9-3-08 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	-středová souměrnost, středově souměrné útvary		
	M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	-hranol		ČJ 6. – 9. popis tělesa a jeho polohy
	M-9-3-10 Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	-hranol		
	M-9-3-11 Načrtne a sestrojí sítě základních těles	-hranol		
	M-9-3-12	-hranol		Vv 6. – 9. zobrazování těles

	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině			
	M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	-hranol ve slovních úlohách		
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
	M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	v rámci všech témat		
	M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	v rámci všech témat		

Předmět: Matematika **8. ročník**

Tématický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
	M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	-druhá mocnina a odmocnina -třetí mocnina a odmocnina -zápis čísla v desítkové soustavě -počítání s mocninami	Ve všech tématech OSV: rozvoj schopností poznávání -rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů -hledání různých způsobů řešení (kreativita) sociální rozvoj -formulace hypotéz, argumentace seberegulace a sebeorganizace -rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění mezilidské vztahy -vytváření správných	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek F 6. – 9. Pč 6. – 9. ve všech tématech převody jednotek, fyzikální veličiny Pč 6. – 9 měření a rýsování ČJ 6. – 9 komunikativní a slohová výchova, práce s masmédii

			mezilidských vztahů -komunikace -rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odbor. pojmů, symbolů, značek kooperace a kompetice -podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolu, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti morální rozvoj schopnost řešit problém -vytvářet a třídit hodnoty, zaujímat postoje, prakt. etika MKV – lidské vztahy -při všech činnostech MV – receptivní činnosti	
	M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	-použití kalkulátoru při počítání s mocninami, ve slovních úlohách řešených rovnicemi, při geometrických výpočtech, v základech statistiky	-kritické čtení a vnímání med. sdělení -hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory, půjčky atd.)	
	M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	v rámci všech témat		
	M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočl. na součin pomocí vzorců a vytýkáním	-číselný výraz a jeho hodnota -výrazy s proměnnou -zápis textu pomocí výrazu -mnohočleny -úpravy mnohočlenů (sčítání, odčítání, násobení, vytýkání, užití vzorců)		CH 8. chemické výpočty F 6. – 9. úpravy výrazů (fyzikální výpočty)
	M-9-1-08 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	-rovnost -lineární rovnice (ekv. úpravy, řešení rovnic, zkouška)		F 7. , 9. rychlost, úlohy o pohybu F 6. – 9. úpravy fyzikálních vzorců

		-výpočet neznámé ze vzorce -slovní úlohy		
	M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	v rámci všech témat		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
	M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	-základy statistiky (základní pojmy, modus, medián, aritmetický průměr, četnost znaku, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky)		
	M-9-2-02 Porovnává soubory dat	-základy statistiky		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
	M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	-Pythagorova věta v rovině a v prostoru -kružnice, kruh -vzájemná poloha kružnice a přímky -vzájemná poloha dvou kružnic -tečna a tětiva kružnice		
	M-9-3-02 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- kruh, kružnice, trojúhelníky, čtyřúhelníky		
	M-9-3-04 Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	-délka kružnice -obsah kruhu		
	M-9-3-05 Využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	-množiny bodů dané vlastnosti -Thaletova věta, Thaletova kružnice – konstrukce -konstrukce kružnic daných vlastností		
	M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	-konstrukční úlohy – zápis konstrukce -konstrukce trojúhelníků -konstrukce čtyřúhelníků		VV 6. – 9. rovinné obrazce
	M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	-válec		ČJ 6. – 9. popis tělesa a jeho polohy

	M-9-3-10 Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	-objem a povrch válce		
	M-9-3-11 Načrtne a sestrojí sítě základních těles	-síť válce		
	M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-válec		
	M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	-slovní úlohy na užití Pythagorovy věty v rovině a v prostoru -objem a povrch válce v praxi -jednoduché technické výpočty		
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
	M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	v rámci všech témat		
	M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	v rámci všech témat		

Matematika 9. ročník

ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	- opakování, procvičování a rozšiřování dovedností v rámci všech kapitol	Ve všech tématech Osobnostní a sociální výchova: přispívat k rozvíjení dovednosti spolupráce a komunikace	ČJ – v rámci všech témat - porozumění textu, formulace hypotéz, mluvený i psaný projev
	M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- slovní úlohy - základy finanční matematiky - povrchy a objemy těles (jehlan, kužel, koule)		PČ 8., 9. – finance, provoz domácnosti OV – princip tržního hospodářství
	M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem,	- slovní úlohy - podobnost		

	procentem)			
	M-9-1-05 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem. Pracuje s měřítky map a plánů	- podobnost – poměr podobnosti, podobné rovinné útvary, užití podobnosti, plány a mapy		Zeměpis 6. – 9. výpočty vzdáleností a ploch na mapách
	M-9-1-06 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- slovní úlohy s údaji vyjádřenými procenty		
	M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- mnohočleny **Rozšiřující učivo** - lomené výrazy – smysl a hodnota lomeného výrazu, úpravy lom. výrazů (krácení, rozšiřování), výpočty s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování), složené lomené výrazy		F 6. – 9., CH – 8., 9. - výpočty
	M-9-1-08 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - výpočet neznámé ze vzorce - soustavy rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy řešené rovnicemi a soust. rovnic		
	M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- slovní úlohy (pohyb, společná práce, směsi) - základy finanční matematiky		F 7. – okamžitá a průměrná rychlost CH 8. - směsi
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- funkce		
	M-9-2-03 Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	- lineární funkce – přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce		
	M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- funkce – způsoby vyjádření - grafy funkcí		
	M-9-2-05 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- funkce – příklady z praxe		

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých prakt. problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- podobnost - tělesa – jehlan, kužel, koule **Rozšiřující učivo** - goniometrické funkce		ČJ 6. – 9. sloh – popis rovinných útvarů a jejich polohy
	M-9-3-07 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- podobnost – věty o podobnosti trojúhelníků a čtyřúhelníků		
	M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- jehlan - kužel - koule		
	M-9-3-10 Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	- výpočty povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule		
	M-9-3-11 Načrtne a sestrojí sítě základních těles	- jehlan, kužel, koule		
	M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz těles v rovině	- jehlan, kužel, koule		VV 9. - zobrazování těles
	M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím matematického aparátu	- užití podobnosti - výpočty objemů a povrchů **Rozšiřující učivo** - užití goniometrických funkcí		Z 6. – 9. - mapy

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
	M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- slovní úlohy - základy finanční matematiky		
	M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- v rámci všech témat geometrie		

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast je v 6. – 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu: INFORMATIKA, který je vyučován po 1 hodině týdně v každém ročníku.

7.1.5. Předmět: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

 porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

 rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů

 komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

 standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

 posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

 nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

 otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovatCharakteristika výuky

Informatiky na 2. stupni základní školy:

Vyučovací předmět Informatika bude vyučován od 6. do 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Časová dotace byla posílena z disponibilní časové dotace, neboť jsme si vědomi důležitosti získání ICT gramotnosti našimi žáky. Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žák dovednosti a znalosti získával výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žák provádí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohl dále rozvíjet na středním stupni vzdělání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, aby byl schopen ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat k organizaci a řízení svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákovi aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Pro postupné rozvíjení této kompetence je při výuce informatiky třeba:

- vést žáka k smysluplnému porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- vytvořit od raného věku žáků pozitivní vztah k informačním technologiím, jakožto prostředků k získávání, třídění, zpracování a prezentace informací, které žáka každodenně zasahují
- při zpracovávání získaných informací třídit a rozlišovat podstatné od nepodstatného, navrhovat různé způsoby řešení, vyvozovat konečné závěry, o vzniklých problémech hovořit
- používat počítače a periferie od samého prvopočátku smysluplně, osvojovat si standardní postupy při zpracovávání informací, zavrhnout dosud přetrvávající způsob práce pokus – omyl
- při vyhodnocování informace porovnávat a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- postupně vést žáky k přesnému vyjadřování, ovládnutí a užívání jazyka informatiky
- vést žáky k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- nechat žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- upozorňovat žáky na využití informací v různých oblastech lidské činnosti, vytvářet návaznosti v probíraném učivu
- vést žáky k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí dovedl předávat druhým a sám věděl, které činnosti a postupy si potřebuje doplnit
- tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
- pochopit funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

Kompetence k řešení problémů

Pro postupné rozvíjení této klíčové kompetence u žáků je potřebné ve výuce informatiky dbát na to, aby výuka byla srozumitelná a přiměřená věku, praktická, založená na porozumění učivu a dokonalém zvládnutí standardních postupů a činností. Proto je třeba:

- o každém řešeném problému s žáky hovořit, problémy důkladně rozebrat, navrhnout a vyzkoušet různé možnosti řešení
- dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému
- nechat žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- naučit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, hledat pomoc v různých učebnicích a uživatelských příručkách a manuálech, ve spolupráci se spolužáky, s učitelem ale i doma v rodině
- pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci, je třeba rozvíjet algoritmické myšlení, logické myšlení, nechat žáky obhajovat své řešení a prezentace výsledků své práce

- nastolovat problémové situace, aby žáci dokázali poznané metody řešení uplatnit i v jiných oblastech celoživotního vzdělávání

Kompetence komunikativní

Informatika je v samé podstatě na komunikaci založená. Nejedná se pouze o komunikaci mezi žákem a strojem ale hlavně o komunikaci mezi lidmi navzájem. Žákům proto umožňujeme:

- vyjadřovat svoje názory třeba zpočátku na základě intuice a tyto posléze zpřesňovat
- při práci s hardwarem a softwarovým vybavením popisovat prováděné činnosti, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky, sledovat jejich závěry
- porovnávat výsledky své práce s výsledky práce spolužáků, argumentovat, obhajovat výsledky své práce, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- poznávat správný jazyk informatiky, užívat správné termíny
- při zpracovávání výsledků své práce dbáme u žáků na to, aby používali ustálené postupy

Kompetence sociální a personální

Pro správné ovládnutí informačních technologií je třeba, aby žáci pro získání kompetencí k učení a řešení problémů pracovali s výpočetní technikou povětšinou individuálně. V tomto případě jsou zcela neupotřebitelné metody skupinové práce ale i práce ve dvojicích. Tento způsob práce používáme většinou na začátku řešení problémů. Individuální práci upřednostňujeme proto, že jinak jeden žák pracuje a ostatní koukají. Proto je třeba:

- pokud už musíme přistoupit k práci ve dvojicích nebo i větších skupinách jednoznačně přiřadit role ve skupině a vytvořit přesná pravidla pro práci, samozřejmě ve spolupráci všech zúčastněných
- žákům dát možnost diskutovat při řešení úkolů
- vést žáky k ohleduplnosti u uznání práce druhých, k poskytnutí rady a pomoci druhým, zvláště spolužákům, kteří nemají počítače doma a nemají dostatečné znalosti a dovednosti
- pěstovat v žákovi pozitivní představu o sobě samém, vždy mít možnost vyslovit své názory a obhájit svůj způsob řešení

Kompetence občanské

V informatice se rozvíjení této kompetence uplatňuje zvláště:

- respektováním práv k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru
- zaujetím odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při ovládnutí informačních technologií
- vedením žáka k sebekontrole, soustavnosti, systematičnosti a přesnosti
- podporou tvořivé činnosti žáků

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání dosáhne žák této kompetence tím, že během výuky informatiky:

- pro řešení problémů, které jsou před něho staveny, prezentaci výsledků své práce, získávání informací používá bezpečně a účinně výpočetní techniku doplněnou přídavnými periferiemi
- při použití vhodného softwaru dodržuje vymezená pravidla pro jeho používání (softwarové právo)
- používáním různých verzí programů, prací na různých počítačích se postupně bez problémů adaptuje na změněné nebo nové pracovní podmínky

- dodržuje stanovená přesná pravidla pro práci s výpočetní technikou, návody pro práci s přídavnými zařízeními a instalační postupy pro instalaci softwaru dodanou výrobci
- dodržuje hygienické a zdravotní normy při práci s výpočetní a prezentační technikou
- odpovědně přistupuje z hlediska ochrany životního prostředí k likvidaci obalů, papíru, tonerových kazet ...
- je mu jasný pojem a postup nakládání s nebezpečnými odpady a jejich bezpečná likvidace – poškozené monitory
- na základě získané ICT gramotnosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, učiní podložené rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Změny ve výuce informatiky na 2. stupni školy budou v plné míře realizovány od školního roku 2024/25

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Informatika **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
1	**I-9-1-01** Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - proces komunikace, kompletnost dat - časté chyby při interpretaci dat		
2	I**-9-1-02** navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	kódování a přenos dat: - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - standardizované kódy; - jednotky bit; bajt, násobné jednotky - jednoduché šifry a jejich limity		
3	**I-9-1-03** vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	modelování: - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram - ohodnocený a orientovaný graf		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ				

INFORMAČNÍ SYSTÉMY				
4	**I-9-3-01** vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	informační systémy: - informační systém ve škole - uživatelé, činnosti, práva, - ochrana dat a uživatelů, - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
5	**I-9-4-01** popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	hardware a software: - pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování - operační systémy – funkce, - instalace aplikací - fungování nových technologií kolem žáka		
6	**I-9-4-02** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- správa souborů - komprese a formáty souborů		
7	**I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall - bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace		

Předmět: Informatika **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
1	**I-9-1-01** získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - proces komunikace, kompletnost dat - časté chyby při interpretaci dat		
2	**I-9-1-02** navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	kódování a přenos dat: - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - standardizované kódy; - jednotky bit; bajt, násobné jednotky - jednoduché šifry a jejich limity		
3	**I-9-1-03** vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	modelování: - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram - ohodnocený a orientovaný graf		
4	**I-9-1-04** zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- základní grafové úlohy		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ				
5	**I-9-2-01** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	algoritmizace - dekompozice úlohy, problému		
6	**I-9-2-02** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	- tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu		
7	**I-9-2-03** vybere z více možností vhodný algoritmus pro	- nástroje programovacího prostřed		

	řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému			
8	**I-9-2-05** v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	programování: - blokově orientovaný programovací jazyk - cykly, větvení, proměnné - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora		
9	**I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu		
INFORMAČNÍ SYSTÉMY				
10	**I-9-3-01** vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	informační systémy: - informační systém ve škole - uživatelé, činnosti, práva, - ochrana dat a uživatelů, - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
11	**I-9-4-01** popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	- fungování nových technologií kolem žáka		
12	**I-9-4-04** poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače			
13	**I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a	bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace,		

	diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	antivir, firewall - bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace - zálohování a archivace dat digitální identita - digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí		

Předmět: Informatika **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
1	**I-9-1-01** získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - proces komunikace, kompletnost dat - časté chyby při interpretaci dat		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ				
2	**I-9-2-01** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	algoritmizace - dekompozice úlohy, problému		
3	**I-9-2-02** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	- tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu		
4	**I-9-2-03** vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	- nástroje programovacího prostřed		
5	**I-9-2-05** v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	programování: - blokově orientovaný programovací jazyk - cykly, větvení, proměnné - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora		
6	**I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu		
INFORMAČNÍ SYSTÉMY				
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				

7	**I-9-4-01** popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	hardware a software: - pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování - operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - instalace aplikací - fungování nových technologií kolem žáka		
8	**I-9-4-02** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- správa souborů - komprese a formáty souborů		
9	**I-9-4-03** vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	počítačové sítě: - typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa - struktura a principy internetu - web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací - metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva		
10	**I-9-4-04** poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	řešení technických problémů - postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení		
11	**I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall - bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace - zálohování a archivace dat digitální identita - digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost		

		(nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí		

Předmět: Informatika **9. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
1	**I-9-1-01** získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - proces komunikace, kompletnost dat - časté chyby při interpretaci dat		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ				
2	**I-9-2-01** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	algoritmizace - dekompozice úlohy, problému		
3	**I-9-2-02** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	- tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu		
4	**I-9-2-03** vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	- nástroje programovacího prostřed		
5	**I-9-2-05** v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	programování: - blokově orientovaný programovací jazyk - cykly, větvení, proměnné - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora		
6	**I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu		

INFORMAČNÍ SYSTÉMY				
7	**I-9-3-02** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- struktura dat		
8	**I-9-3-03** vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	návrh a tvorba evidence dat: - formulace požadavků - struktura tabulky, typy dat - práce se záznamy, pravidla a omezení - kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel - úprava požadavků, tabulky či pravidel		
9	**I-9-3-04** sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	hromadné zpracování dat: - velké soubory dat - funkce a vzorce, práce s řetězci - řazení, filtrování - vizualizace dat - odhad závislostí		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
10	**I-9-4-01** popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	- fungování nových technologií kolem žáka		
11	**I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall - bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace - zálohování a archivace dat digitální identita - digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování		

		a algoritmy sociálních sítí		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizovaná prostřednictvím předmětů Dějepis a Výchova k občanství

7.1.6. Předmět: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci.
Cíle vzdělávací oblasti

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- vytvoření představy historického času
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

- pochopení prvořadé potřeby života v míru
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis

Kompetence k učení

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa
- učíme žáky různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- neustále si dalším vzděláváním v oboru *Dějepis* rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém u uvažování a k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z analýzy historických faktů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učíme, jak některým problémům předcházet
- průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění
- klademe důraz na *„kulturní úrove*ň“ mluveného i písemného projevu

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

Vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě
- rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, učíme je poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních
- vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti
- vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole, na mimoškolních akcích
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření

Kompetence pracovní

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu
- seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Dějepis **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK V DĚJINÁCH				
	D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Lidé, jejich přítomnost a minulost - význam dějin pro jedince i současnou společnost, význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) OSV – sociální rozvoj (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti) OSV – morální rozvoj (Řešení problému – schopnost řešení problému je rozvíjena ve všech předmětech a ročnících)	PŘ 9. vývoj člověka Všemi tématy prolíná: ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, mluvený projev, kladení otázek, porozumění ČJ 6. – 9. písemný projev ČJ 6. – 9. zvuková stránka jazyka ČJ 6. – 9. jazyková výchova, slovní zásoba a tvoření slov ČJ 6. – 9. používání správné terminologie ČJ 6. – 9. tvořivé činnosti s literárním textem ČJ 6. – 9. informační zdroje ČJ 7. – 9. literatura od středověku po nejnovější dějiny Z 6. – 9. orientace na mapě

			OSV – morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná vším) VMEGS – objevujeme Evropu a svět (historický vývoj evropských zemí) VMEGS – jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) MV – kulturní diference (poznání vlastního kulturního zakotvení) MV – lidské vztahy (vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost) MV – etnický původ (vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost EV – lidské aktivity a problémy ŽP (uměl. slohy)	
2	**D-9-1-02** uvede příklady zdrojů informací o minulosti,pojmenuje instituce,kde jsou tyto zdroje shromažďovány	získávání informací o dějinách, historické prameny hlavní úkoly archivů, muzeí a knihoven, poslání archeologie,		
3	**D-9-1-03** orientuje se na časové ose a v dějepisné mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	historický čas a prostor – čas v dějinách, dějepisná mapa	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (encyklopedie, mapa, atlas)	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI				
4	**D-9-2-01** charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Pravěk – člověk a lidské společnosti Doba kamenná, způsob života lidí v době kamenné projevy duchovního života lidí Doba bronzová, Evropa v pravěku Evropa v době železné Keltové – civilizační vrchol pravěku		ČJ 6. starověká literatura
5	**D-9-2-02** objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	počátky zemědělství a řemesel	EV –lidské aktivity a problémy ŽP (zemědělství a ŽP – vznik zemědělství,využití přírody pro své potřeby,půda-zdroj obživy)	Z 6. pedosféra
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY				
7	**D-9-3-01** rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Starověk oblasti starověkého východu, charakteristické rysy oblasti,		

		Starověký Egypt, Indie a Čína, Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím v období nejstarších států		
8	**D-9-3-02** uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	počátky písma, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací		
9	**D-9-3-03** demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury , zrod křesťanství	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz – Antické Řecko kořeny řecké civilizace, archaické a klasické období řeckých států, doba homérská, městské státy, řecká kolonizace, Atény za Solóna, Peloponéská válka, řecká vzdělanost, věda a umění, Makedonie Antický Řím vývoj Říma do ovládnutí Itálie, římské císařství počátky křesťanství, římská kultura, krize a rozpad říše západořímské		VV 6. – 9. umění starověkého Řecka a Říma
10	**D-9-3-04** porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	podstata demokracie v antickém Řecku a Římě, společenské rozvrstvení		Z 6. – 9. státní zřízení OV 9. státní zřízení

Předmět: Dějepis **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ DOBA				
1	**D-9-4-01** popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	nový etnický obraz Evropy, pád římského impéria, barbarské kmeny, stěhování národů, příchod Slovanů utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové,	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) **OSV – sociální rozvoj**	**Všemi tématy prolíná:** **ČJ 6. – 9.** čtení, naslouchání, mluvený projev, kladení otázek, porozumění **ČJ 6. – 9.** písemný projev **ČJ 6. – 9.** zvuková stránka jazyka **ČJ 6. – 9.** jazyková výchova, slovní zásoba a

		ci)	(Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému – schopnost řešení problému je rozvíjena ve všech předmětech a ročnících) **OSV – morální rozvoj** (Hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná vším) **VMEGS – objevujeme Evropu a svět** (historický vývoj evropských zemí) **VMEGS – jsme Evropané** (klíčové mezníky evropské historie) **MV – kulturní diference** (poznání vlastního kulturního zakotvení) **MV – lidské vztahy** (vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost) **MV – etnický původ** (vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost	tvoření slov **ČJ 6. – 9.** používání správné terminologie **ČJ 6. – 9.** tvořivé činnosti s literárním textem **ČJ 6. – 9.** informační zdroje **ČJ 7. – 9.** literatura od středověku po nejnovější dějiny **Z 6. – 9.** orientace na mapě **Z 6. – 9.** historie kontinentů
3	**D-9-4-02** objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát (vývoj státu za Přemyslovských knížat, Přemyslovských králů, Lucemburkové, Jagellonci, nástup Habsburků), jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě		**VV 6. – 9.** umělecké slohy
4	**D-9-4-03**	křesťanství, papežství,		**ČJ 8** Bible

	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí,	císařství, křížové výpravy		**OV 8. – 9.** náboženství
5	**D-9-4-04** ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, kultura středověké společnosti (život na vesnici a ve městě) byzantská kultura, arabská kultura, románské a gotické umění a vzdělanost		**VV 6. – 9.** umělecké slohy **HV 7.** gotika v hudbě
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY				
6	**D-9-5-01** vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	renesance, humanismus, jejich šíření Evropou		**VV 6. – 9.** umělecké slohy **HV 7.** renesance v hudbě
7	**D-9-5-02** vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Husitství, reformace a jeho šíření Evropou (Husovi předchůdci, Jan Hus, husitské hnutí, husitské války)		
8	**D-9-5-03** popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a počátky dobývání světa (objevitelé a důvody jejich cest)		

Předmět: Dějepis 8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
POČÁTKY NOVÉ DOBY				
1	**D-9-5-04** Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	zámořské objevy a počátky dobývání světa český stát a velmoci v 15. - 18. století	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině,	CH 8. **úvod do alchymie** Z 6. – 9. **orientace na mapě** **Všemi tématy prolíná:** **ČJ 6. – 9.** čtení, naslouchání, mluvený projev, kladení otázek, porozumění **ČJ 6. – 9.** písemný projev **ČJ 6. – 9.** zvuková stránka jazyka **ČJ 6. – 9.** jazyková výchova, slovní zásoba a tvoření slov **ČJ 6. – 9.** používání správné terminologie **ČJ 6. – 9.** tvořivé činnosti s literárním textem **ČJ 6. – 9.** informační zdroje

			schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému – schopnost řešení problému je rozvíjena ve všech předmětech a ročnících) **OSV – morální rozvoj** (Hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná vším) **VMEGS – objevujeme Evropu a svět** (historický vývoj evropských zemí) **VMEGS – jsme Evropané** (klíčové mezníky evropské historie) **MV – kulturní diference** (poznání vlastního kulturního zakotvení) **MV – lidské vztahy** (vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost) **MV – etnický původ** (vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost	**ČJ 7. – 9.** literatura od středověku po nejnovější dějiny
2	**D-9-5-05** Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	český stát a velmoci v 15. - 18. století renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou		
3	**D-9-5-06** Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou barokní kultura a osvícenství		**VV 6. – 9.** umělecké slohy **HV 8.** baroko v hudbě
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
4	**D-9-6-01** Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které	industrializace a její důsledky pro společnost národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa	**VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování** (rozdíly politických systémů na historických příkladech)	**F 9.** jednoduché stroje

	charakterizují modernizaci společnosti.	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva		
5	**D-9-6-02** Objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek rozbití starých společenských struktur v Evropě.	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA		
6	**D-9-6-03** Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa		**ČJ 8.** národní obrození
7	**D-9-6-04** Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka kulturní rozrůzněnost doby konflikty mezi velmocemi, kolonialismus		**Z 6. – 9.** státní zřízení **OV 9.** státní zřízení **Z 6. – 9.** Afrika, Amerika

Předmět: Dějepis 9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
MODERNÍ DOBA				
1	D-9-7-01 Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Druhá světová válka	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění)	**Všemi tématy prolíná:** **ČJ 6. – 9.** čtení, naslouchání, mluvený projev, kladení otázek, porozumění **ČJ 6. – 9.** písemný projev **ČJ 6. – 9.** zvuková stránka jazyka **ČJ 6. – 9.** jazyková

			OSV – sociální rozvoj (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti) **OSV – morální rozvoj** (Řešení problému – schopnost řešení problému je rozvíjena ve všech předmětech a ročnících) **OSV – morální rozvoj** (Hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná vším) **EGS – objevujeme Evropu a svět** (hist. vývoj evropských zemí) **EGS – jsme Evropané** (klíčové mezníky evropské hist.) **MV – kulturní diference** (poznání vlastního kulturního zakotvení) **MV – lidské vztahy** (vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost) **MV – etnický původ** (vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost	výchova, slovní zásoba a tvoření slov **ČJ 6. – 9.** používání správné terminologie **ČJ 6. – 9.** tvořivé činnosti s literárním textem **ČJ 6. – 9.** informační zdroje **ČJ 7. – 9.** literatura od středověku po nejnovější dějiny **Z 6. – 9.** orientace na mapě
2	D-9-7-02 Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik ČSR, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy		
	D-9-7-03 Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších	Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro	**VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování** (rozdíly politických systémů)	

3	ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Československo a svět		
4	D-9-7-04 Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Druhá světová válka, holocaust	**OSV – sociální rozvoj** (Mezil.vztahy – hist. kořeny některých problémů – holocaust, antisemitismus) **VDO – občan, občanská společnost a stát** (rasismus, antisemitismus)	**OV 8. – 9.** rasismus
5	D-9-7-05 Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války		
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT				
6	D-9-8-01 Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)		**Z 9.** společenské a hospodářské prostředí
7	D-9-8-02 Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Československo od únorového převratu do roku 1989, vznik ČR		
8	D-9-8-03 Posoudí postavení rozvojových zemí	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět		
9	D-9-8-04 Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	**MV – princip soc. smíru a solidarity** (problémy současnosti)	**Z 9.** společenské a hospodářské prostředí

7.1.7. Předmět : VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Výchova k občanství je vyučována v 6. až 9. třídě s dotací jedna vyučovací hodina týdně.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozvoj finanční gramotnosti, získávání orientace ve světě financí

Strategie výuky:

Cíle výuky jsou naplňovány v oblastech:

- Člověk a společnost
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti. Získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry. Jsou vedeni k ověřování důsledků, učí se volit různé postupy a výsledky své práce ověřovat.

Kompetence k řešení problémů

Žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a hledají vhodná řešení. Snaží se o kritické myšlení a jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně, naslouchají promluvám druhých, vhodně komunikují na odpovídající úrovni. Využívají vlastních zkušeností.

Kompetence sociální a personální

Žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, upevňují dobré mezilidské vztahy, vhodným způsobem hodnotí svoji práci i práci ostatních.

Kompetence občanské

Žáci se orientují v legislativě i v obecných morálních zákonech a dodržují je. Respektují názory ostatních, formují své volní a charakterové rysy. Rozhodují se zodpovědně podle dané situace.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce i práce ve skupině.

Předmět: Výchova k občanství 6. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
1	**VO-9-1-01** objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	**naše vlast** - pojem vlasti a vlastenectví, státní svátky, významné dny, co nás proslavilo, zajímavá a památná místa **naše obec, region, kraj** ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku **kulturní život -** kulturní hodnoty a tradice, rozmanitost kulturních projevů, kulturní instituce	**OSV – Osobnostní rozvoj; seberegulace a sebeorganizace** – v rámci všech témat v průběhu všech ročníků – rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění **OSV – sociální rozvoj** – **mezilidské vztahy** – Vytváření správných mezilidských vztahů bude podporováno v průběhu celého pobytu žáků ve škole **OSV – sociální rozvoj – komunikace** –rozvíjení schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek po celou dobu výuky **OSV – sociální rozvoj** – **kooperace a kompetice** – rozvoj kultivovaného a výstižného projevu v průběhu všech témat ve všech ročnících **OSV – morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti** a **hodnoty, postoje, praktická etika** v průběhu všech témat ve všech ročnících **MDV – Receprtivní činnost** – **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – hodnocení mediálních informací – součástí výuky vedle hlavních témat **OSV - Osobnostní**	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek

			rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – v rámci tématického celku **Sociální rozvoj – Hodnoty,postoje, praktická etika –** v rámci tématického celku **VDO Občan, občanská společnost a stát - naše vlast**	
2	**VO-9-1-02** rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	**naše vlast** - pojem vlasti a vlastenectví	**VDO Občan, občanská společnost a stát naše vlast**	
3	**VO-9-1-03** kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	**kulturní život** masová kultura, prostředky komunikace		
4	**VO-9-1-04** uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**naše škola** život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy **zásady lidského soužití** - morálka a mravnost, pravidla chování **lidská setkání** lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **Mezilidské vztahy –** vztahy k ostatním, vzájemná pomoc **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	ČJ 6. – 9. Rozvrstvení národního jazyka AJ 6. - 9. společenské chování VZ 6. tělesná a duševní hygiena, civilizační choroby, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví VZ 6. vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Z 6. tř. – zemětřesení, tsunami
5	**VO-9-1-05** objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**lidská setkání** - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – **Etnický původ** – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 6., 7. lidská práva, životní styl
6	**VO-9-1-06** rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	**vztahy mezi lidmi** - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – **Etnický původ** – vztahy mezi lidmi,	Z 6., 7. lidská práva, životní styl VZ 6. mezilidské vztahy, komunikace

			tolerance, nesnášenlivost	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
7	**VO-9-2-01** objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	**Osobní rozvoj –** význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	**OSV - Osobnostní rozvoj - sebepoznámí a sebepojetí** a **Seberegulace a sebeorganizace –** v rámci tématického celku	AJ 6. – 9. mezilidské vztahy VZ 6. vztahy ve dvojici
8	**VO-9-2-02** posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	**vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí **osobní rozvoj** - adaptace na životní změny, sebezměna **podobnost a odlišnost lidí** projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál	**OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice**– kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	VZ 6. dětství, puberta, dospívání
9	**VO-9-2-03** kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	**osobní rozvoj** - vůle a osobní kázně při seberozvoji **vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí; stereotypy v posuzování druhých lidí	**OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice**– kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	
10	**VO-9-2-04** popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	**vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení **podobnost a odlišnost lidí** – osobní potenciál		
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
11	**VO-9-3-01** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	**majetek, vlastnictví** - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana		
12	**VO-9-3-02**	**hospodaření** - rozpočet		PČ 7 trh práce

	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	domácnosti **majetek, vlastnictví** – hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví		M 7. procenta, jednoduché úrokování VV návrhy bankovek
STÁT A PRÁVO				
13	**VO-9-4-01** rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky	**právní základy státu -** znaky státu, státní občanství ČR	**VDO – Formy participace občanů v polit. životě**	
14	**VO-9-4-05** přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**lidská práva** základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	**OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy** právní ustanovení regulující chování lidí – uplatňování svých práv a respektování práv druhých, **VDO Občan, občanská společnost a stát** – lidská práva **MKV – Princip sociálního smíru a solidarity** lidská práva	Z 6., 7. lidská práva, životní styl
15	**VO-9-4-07** uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava čí pronájem věci	**právo v každodenním životě -** důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele		
16	**VO-9-4-08** dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	**protiprávní jednání** porušování předpisů v silničním provozu	**OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy –** uplatňování svých práv a respektování práv druhých,	Z 6. 7. lidská práva, rasismus
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
17	**VO-9-5-01** popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů	**evropská integrace -** Evropská unie a ČR	**EGS - Objevujeme Evropu a svět** evropská integrace **– Jsme Evropané** mezinárodní vztahy	

	jejich uplatňování			
18	**VO-9-5-02** uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	**globalizace** - projevy, významné globální problémy		
19	**VO-9-5-03** objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	**globalizace** - významné globální problémy		

Předmět: Výchova k občanství **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
1	**VO-9-1-01** objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	**naše vlast** - státní svátky, významné dny, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti **naše obec, region, kraj** zajímavá a památná místa; významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku **kulturní život** - kulturní hodnoty a tradice, rozmanitost kulturních projevů, kulturní instituce	**OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace –** v rámci tématického celku **Sociální rozvoj – Hodnoty,postoje, praktická etika –** v rámci tématického celku **VDO Občan, občanská spol. a stát** naše vlast	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek Z 8. ČR
2	**VO-9-1-02** rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	**naše vlast** – pojem vlasti a vlastenectví **naše obec, region, kraj –** důležité instituce **naše škola** – život ve škole, význam a činnost žákovské samosprávy; vklad vzdělání pro život	**VDO Občan, občanská spol. a stát** naše vlast	
3	**VO-9-1-04** uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**naše škola** život ve škole, společná pravidla a normy **zásady lidského soužití** - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování **lidská setkání** lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi **vztahy mezi lidmi** – konflikty v mezilidských vztazích	**VDO – Občanská společnost a škola** - naše obec, naše škola **OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **Mezilidské vztahy –** vztahy k ostatním, vzájemná pomoc **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	ČJ 6. – 9. Rozvrstvení národního jazyka AJ 6. - 9. společenské chování VZ 7. – vztahy ve dvojici
4	**VO-9-1-05** objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**lidská setkání** - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – **Etnický původ** – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 6., 7. lidská práva, životní styl Z 8. menšiny VZ 7. – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
5	**VO-9-1-06** rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům	**vztahy mezi lidmi** – osobní a neosobní vztahy; konflikty v mezilidských vztazích; problémy lidské nesnášenlivosti	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	Z 6., 7. lidská práva, životní styl

	lidské nesnášenlivosti		– **Etnický původ** – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
6	**VO-9-2-03** kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	**podobnosti a odlišnosti lidí** – osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter	**OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice**– kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	
7	**VO-9-2-04** popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	**osobní rozvoj -** vůle a osobní kázně při seberozvoji		
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
8	**VO-9-3-01** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	**majetek, vlastnictví –** formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana		
STÁT A PRÁVO				
9	**VO-9-4-05** přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv	**lidská práva** – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech **právo v každodenním životě** – základní práva spotřebitele	**OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy –** lidská práva – uplatňování svých práv a respektování práv druhých **VDO Občan, občanská společnost a stát** – lidská práva, Listina základních práv a svobod **MKV – Princip sociálního smíru a solidarity** lidská práva	Z 6., 7. lidská práva, životní styl
10	**VO-9-4-07** uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava čí pronájem věci	**právo v každodenním životě** význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	**VDO – Formy participace občanů v polit. životě**	
11	**VO-9-4-08** dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	**právo v každodenním životě** **lidská práva -** poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	**OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy –** lidská práva **VDO Občan, občanská společnost a stát** – lidská práva, Listina základních práv a svobod	Z 6. 7. lidská práva, rasismus VZ 7. – auto-destruktivní závislosti a šikana

			MKV – Princip sociálního smíru a solidarity lidská práva	
12	**VO-9-4-09** rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	**právní řád České republiky** – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů	**OSV Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy **–** lidská práva **VDO Občan, občanská společnost a stát** – lidská práva, Listina základních práv a svobod	
13	**VO-9-4-10** rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	**protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	**OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy –** lidská práva **VDO Občan, občanská společnost a stát** – lidská práva, Listina základních práv a svobod	

Předmět: Výchova k občanství **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
1	**VO-9-1-01** objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	**naše vlast** - státní svátky, významné dny, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo **naše obec, region, kraj** ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku **kulturní život** - kulturní hodnoty a tradice, rozmanitost kulturních projevů, kulturní instituce	**OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace –** v rámci tématického celku **Sociální rozvoj – Hodnoty,postoje, praktická etika –** v rámci tématického celku naše vlast **VDO – Občanská společnost a škola -** naše obec, naše škola	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek Z 8. ČR
2	**VO-9-1-02** rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	**naše vlast** – pojem vlasti a vlastenectví	**VDO Občan, občanská společnost a stát** naše vlast	Z 8. ČR
3	**VO-9-1-03** kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	**kulturní život** prostředky komunikace		
4	**VO-9-1-04** uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**zásady lidského soužití** - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování **lidská setkání** lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi **vztahy mezi lidmi** – konflikty v mezilidských vztazích	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **Mezilidské vztahy –** vztahy k ostatním, vzájemná pomoc **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	ČJ 6. – 9. Rozvrstvení národního jazyka PŘ 9. vliv člověka na prostředí, základy ekologie AJ 6. - 9. společenské chování VZ 6. – 8 . vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
5	**VO-9-1-05** objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**lidská setkání** - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost **vztahy mezi lidmi -** konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – **Etnický původ** – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 7. lidská práva, životní styl Z 8. menšiny VZ 6. – mezilidské vztahy, komunikace
6	**VO-9-1-06** rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy	**vztahy mezi lidmi** - mezilidská komunikace	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **MKV – Kulturní**	Z 7. lidská práva, životní styl Z 8. menšiny VZ 6. a 7. mezilidské vztahy a komunikace

	v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		**diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – **Etnický původ** – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
7	**VO-9-2-01** objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	**vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí		AJ 6. – 9. mezilidské vztahy
8	**VO-9-2-02** posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	**podobnost a odlišnost lidí** – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál **osobní rozvoj** – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	**OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice**– kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	PČ 8., 9. svět práce VZ 6.a 7. – seberegulace, sebeorganizace, sebepoznání
9	**VO-9-2-03** kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	**podobnost a odlišnost lidí** osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter	**OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice**– kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit	
10	**VO-9-2-04** popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	**osobní rozvoj** vůle a osobní kázně při seberozvoji **vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí		
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
11	**VO-9-3-01** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a jejich způsoby	**majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana		

	ochrany, uvede příklady			
STÁT A PRÁVO				
12	**VO-9-4-05** přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**lidská práva** - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech **právo v každodenním životě** – základní práva spotřebitele	**OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy** – lidská práva – uplatňování svých práv a respektování práv druhých **VDO Občan, občanská společnost a stát** – lidská práva, Listina základních práv a svobod **MKV – Princip sociálního smíru a solidarity** lidská práva	Z 7. lidská práva, životní styl VZ 6. – auto-destruktivní závislosti, šikana a jiné projevy násilí
13	**VO-9-4-06** objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	**právo v každodenním životě** - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady		PČ 8, 9. svět práce
14	**VO-9-4-07** uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava čí pronájem věci	**právo v každodenním životě** - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady		PČ 7, 8, 9. svět práce
15	**VO-9-4-08** dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	**právo v každodenním životě** **lidská práva** - poškozování lidských práv, šikana, diskriminace **protiprávní jednání** - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	**OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy** – lidská práva **VDO Občan, občanská společnost a stát** – lidská práva, Listina základních práv a svobod **MKV – Princip soc. smíru a solidarity** lidská práva	VZ 6. – bezpečné chování VZ 7. – reklamní vlivy
16	**VO-9-4-09** rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	**právní řád České republiky** - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	**VDO – Formy participace občanů v polit. životě**	
17	**VO-9-4-10** rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný	**protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní	**VDO** Občan, občanská společnost a stát	

	čin, uvede jejich příklady	postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví		
18	**VO-9-4-11** diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	**protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost	**VDO** Občan, občanská společnost a stát	

Předmět: Výchova k občanství **9. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
1	**VO-9-1-01** objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	**naše vlast -** pojem stát, znaky státu, symboly suverenity, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, státní svátky, významné dny **naše obec, region, kraj** ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku **kulturní život -** kulturní hodnoty a tradice, rozmanitost kulturních projevů, kulturní instituce	**OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace –** v rámci tématického celku **Sociální rozvoj – Hodnoty,postoje, praktická etika –** v rámci tématického celku naše vlast **VDO – Občanská společnost a škola -** naše obec, naše škola	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek Z 8. ČR
2	**VO-9-1-02** rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	**naše vlast -** pojem vlasti a vlastenectví x nacionalismus	**VDO Občan, občanská společnost a stát** naše vlast	Z 8. ČR
3	**VO-9-1-04** uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**zásady lidského soužití -** morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování **lidská setkání** lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi **vztahy mezi lidmi** – konflikty v mezilidských vztazích	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **Mezilidské vztahy –** vztahy k ostatním, vzájemná pomoc	ČJ 6. – 9. Rozvrstvení národního jazyka PŘ 9. vliv člověka na prostředí, základy ekologie AJ 6. - 9. společenské chování VZ 9. – vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
4	**VO-9-1-05** objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**vztahy mezi lidmi** - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti **lidská setkání** - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **MultV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – **Etnický původ** – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 8. Menšiny VZ 9. – vztahy ve dvojici
5	**VO-9-1-06** rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	**vztahy mezi lidmi** - o lidské toleranci a nesnášenlivosti	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **Kulturní diference** kult. život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi – **Etnický původ** – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost	Z 8. menšiny
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
6	**VO-9-2-02** posoudí vliv osobních vlastností na dosahování	**osobní rozvoj** - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na	**OSV Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice**– kultivovaný projev, regulace	PČ 8., 9. svět práce VZ 9. – osobnostní a sociální rozvoj

	individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	vlastního chování, schopnost ustoupit	
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
7	**VO-9-3-01** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	**majetek, vlastnictví –** formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví		
8	**VO-9-3-02** sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	**hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní		
9	**VO-9-3-03** na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	**peníze** – formy placení		
10	**VO-9-3-04** vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	**hospodaření** – úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing **banky a jejich služby –** aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		
11	**VO-9-3-05** uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	**hospodaření** – úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing **banky a jejich služby -** produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		

12	**VO-9-3-06** na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	**principy tržního hospodářství**- poptávka, nabídka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu		M 9. Základy finanční matematiky RV 8., 9. Finance a provoz domácnosti
13	**VO-9-3-07** rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	**hospodaření** – rozpočet státu, význam daní	**Princip sociálního smíru a solidarity** – zdravotní a sociální péče, pojištění, sociální politika státu	
STÁT A PRÁVO				
14	**VO-9-4-01** rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky	**právní základy státu** – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR	**VDO – Formy participace občanů v polit. životě**	Z 6., 7. státní zřízení na jednotlivých kontinentech Z 9. polit., spol. a hospodářské útvary D 7. – 9. státní zřízení
15	**VO-9-4-02** rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	**právní základy státu** - Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu **státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	**VDO Občan, občanská společnost a stát** právní základy státu **Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování**	
16	**VO-9-4-03** objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	**principy demokracie** - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev	**VDO – Občan, občanská společnost a stát** právní základy státu **Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování**	
17	**VO-9-4-04** vyloží smysl voleb do zastupitelstev a demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	**principy demokracie** – politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev	**VDO – Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování** **MDV – Receptivní činnost – Fungování a vliv médií ve spol.** stát a právo vliv medií na polit. systém, předvolební kampaně	
18	**VO-9-4-05**	V rámci celého	**OSV Sociální rozvoj –**	

	přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	tematického celu	**Mezilidské vztahy –** uplatňování svých práv a respektování práv druhých	
19	**VO-9-4-07** uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	**právo v každodenním životě** - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající		PČ 8, 9. svět práce AJ 6. – 9. rodina
20	**VO-9-4-08** dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	**právo v každodenním životě lidská práva protiprávní jednání** - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	**OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy –** lidská práva **VDO Občan, občanská společnost a stát** – lidská práva, Listina základních práv a svobod **MultV – Princip sociálního smíru a solidarity** lidská práva	VZ 9. – rizika ohrožující zdraví – sexuální kriminalita, dodržování pravidel a ochrany zdraví
21	**VO-9-4-09** rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	**právní řád České republiky** - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
22	**VO-9-5-01** popíše vliv začlenění ČR do EU ne každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR a rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	**evropská integrace** - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	**EGS - Objevujeme Evropu a svět** mezinár. vztahy, globální svět, evropská integrace, globalizace – v rámci tém. celku – **Jsme Evropané** – mezinárodní vztahy, spolupráce, EU, globální svět – v rámci tém. celku	Z 9. mezinárodní spolupráce
23	**VO-9-5-02** uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	**globalizace** významné globální problémy		PŘ 9. základy ekologie, vliv člověka VZ 9. – ochrana před chorobami – globální problémy
24	**VO-9-5-03** objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	**globalizace** – projevy, významné globální problémy		PŘ 9. základy ekologie, vliv člověka

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a příroda je rozdělena do předmětů zeměpis, přírodopis, chemie a fyzika.
Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, zlidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

7.1.8. Předmět: ZEMĚPIS

Charakteristika výuky

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.
Zeměpis se vyučuje v jednotlivých třídách, vyučování může probíhat i v jiných učebnách – učebna na fyziku a chemii, učebna hudební výchovy a počítačová učebna.
Formy a metody výuky jsou zaměřeny na frontální výuku s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem, na skupinovou práci s využitím map, pracovních listů, časopisů a internetu a na zeměpisné vycházky s pozorováním.
Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie,fyzika, přírodopis. Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí - matematika, dějepis, informatika, anglický jazyk, český jazyk

Cíle vzdělávací oblasti

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání hlavních geografických objektů, jevů , procesů a souvislostí mezi nimi, osvojování a používání základních geografických pojmů a poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat s plány, s mapami, s atlasy a s dalšími geografickými podklady
- vytvářet a podporovat aktivní přístup při rozvoji a ochraně životního prostředí
- podchytit a rozvíjet smysl pro respektování veškeré přírody na Zemi a vážit si všech lidských výtvorů
- podporovat a rozvíjet trvalý zájem o poznávání vlastní země a zemí našich sousedů, regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka – občana planety Země

Průřezová témata

a) Osobnostní a sociální výchova

- vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých lidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní – dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, formuje studijní dovednosti
- vede k uvědomování si hodnot různých lidí, jejich názorů a přístupů k řešení problémů
- prevence škodlivých způsobů chování

b) Výchova demokratického občana

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- nést vlastní odpovědnost za svá rozhodnutí
- rozvíjí a podporuje komunikativnost, formační, dialogické schopnosti a dovednosti
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech ke kritickému myšlení

c) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů
- vede pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie, seznamuje
- s dopadem činnosti na osobní a občanský život každého z nás
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti, ke kulturní rozmanitosti
- naši sousedé jejich život, jazyky, tradice a zvyky
- naše vlast a Evropa, evropské a státní symboly zemí Evropy
- Den Evropy
- život Evropanů a styl života evropských rodinách a zemích
- evropská integrace, co Evropu spojuje a co ji rozděluje
- Evropská unie a další mezinárodní organizace

d) Multikulturní výchova

- poznávání a respektování zvláštností různých etnik a cizinců, žijících v České republice
- uplatňování práva všech lidí žít společně, spolupracovat a udržovat tolerantní vztahy
- a vzájemně se obohacovat o různé kultury
- vést k principům slušného chování, dodržování morálních norem, vést k solidaritě
- rozvíjet smysl pro rovnocennost všech lidí v Evropě a různých způsobů života
- a myšlení
- zdůrazňovat význam učení cizím jazykům jako předmětu dorozumívání
- rozvíjet poznání projevů rasové nesnášenlivosti, netolerance a diskriminace

e) Environmentální výchova

- vede každého jedince k pochopení vzájemných vztahů člověka a životního prostředí
- sleduje a rozvíjí ekologická, ekonomická a prostorová hlediska
- vést k aktivní ochraně našeho životního prostředí
- vést k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, ochraně přírody i přírodních zdrojů
- přispívat k utváření zdravého životního stylu, estetickému vnímání krás našeho okolí
- seznámit se s ekosystémy např. les, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidská sídla,
- kulturní krajina a uvědomit si příznivé a nepříznivé vlivy a dopady lidské činnosti
- podněcovat k ochraně a šetření základních přírodních zdrojů jako je voda, ovzduší, půda
- seznámit s problémy, které vznikají působením člověka – např.vliv zemědělství,dopravy, průmyslu a odpadů na měnící se životní prostředí člověka, vést ke snaze ho zlepšovat než zhoršovat

f) Mediální výchova

- učí se využívat média jako zdroje informací ve vyučování, v zábavě i ve volném čase
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci, přizpůsobování se ostatním
- kritické hodnocení reklam, některých zpravodajství, orientace v textu
- rozvíjení psaného projevu, využívat práci s grafy, časopisy,televizí (videopořady),
- počítači k získávání informací, k zábavě i k účelnému využívání volného času

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- Učitel vede žáky:
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o
- možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- Učitel vede žáky:
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- Učitel vede žáky:
- k využívání skupinového a inkluzívního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci
- Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Zeměpis **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE				
1	**Z-9-1-01** Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	**komunikační geografický a kartografický jazyk -** vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy MDV – zdroj informací – mapy, aktuality	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy ČJ 6. – 9. informační zdroje a kritická práce s masmédii – prolíná se všemi tématy
2	**Z-9-1-02** Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	**geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné	EGS – Evropa a svět nás zajímá – model Země, časová pásma MV – zdroj informací – mapy, aktuality	M 6.- 9. výpočty vzdálenosti, poměr a podobnost D – tematické mapy

		souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
3	**Z-9-2-01** Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	**Země jako vesmírné těleso**–tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	OSV –otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti zájem o okolí EGS-důsledky pohybů pro život na světě, propojení složek přírodní sféry	
4	**Z-9-2-02** Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	**krajinná sféra**-přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry **systém přírodní sféry na planetární úrovni -** geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti	EVO-ekosystémy-les – tajga a lesy mírného pásu, výškové stupně EVO – ekosystémy-vodní zdroje-koloběh vody, vodstvo na pevnině EVO – ekosystémy – moře – oceány, moře a mořské proudy EVO – ekosystémy – tropický deštný les – rozšíření a význam EVO – základní podmínky života – voda, ovzduší – stavba vzduchu, počasí a podnebí, půda –vznik půdy, rozdělení a co ji ohrožuje, biodiverzita – přírodní krajiny	PŘ 6. – vzájemné vztahy organismů
5	**Z-9-2-03** Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	**krajinná sféra**-přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry **systém přírodní sféry na planetární úrovni -** geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně **systém přírodní sféry na**	EVO – ekosystémy – kulturní krajina	

		regionální úrovni – přírodní oblasti		
REGIONY SVĚTA				
6	**Z-9-3-01** Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	**světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **modelové regiony světa -** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	EVO – lidské aktivity a ŽP – hlavní průmyslové oblasti	
7	**Z-9-3-02** Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	**světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **modelové regiony světa -** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	VDO – občan, občanská společnost a stát – uplatnění lidských práv – problémy původních obyvatel EGS – objevujeme Evropu a svět –země světa EVO – základní podmínky života-voda–problémy s vodou EVO– základní podmínky života-biodiverzita–ohrožené druhy Afriky, Austrálie a Antarktidy EVO-základní podmínky života-přírodní zdroje – ochrana Antarktidy, energetické suroviny EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – zemědělství, doprava, průmysl	D 8. objevné cesty, D historie jednotlivých kontinentů VV 7. objevné plavby OV 9. stát a právo – státní zřízení AJ 6. – 9. Austrálie a Nový Zéland

8	**Z-9-3-03** Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	**modelové regiony světa -** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	EVO – vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi – rozdíly mezi Austrálií a Afrikou	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
9	**Z-9-5-01** Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	**krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin **vztah přírody a společnosti** – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EGS – lidské sídlo – africká a australská sídla-způsob života EVO-lidské aktivity a problémy ŽP – změny v krajině	
10	**Z-9-5-02** Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	**krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	EVO-lidské aktivity a ŽP–ochrana přírody– národní parky Afriky a Austrálie	
11	**Z-9-5-03** Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	**vztah přírody a společnosti** – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EGS – ekosystémy – vodní zdroje – tání ledovců EGS – ekosystémy – tropický les v Africe EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – průmysl – hlavní znečišťovatelé EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – odpady EVO – lidské aktivity a problémy ŽP- doprava – problémy velkých aglomerací EVO – lidské aktivity a problémy ŽP, zemědělství – kácení pralesů, vznik pouští, přemnožení králíků, nedostatek vody EVO-základní podmínky pro život	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE				
12	**Z-9-7-01** Ovládá základy praktické	**cvičení a pozorování**		

	topografie a orientace v terénu.	**v terénu místní krajiny, geografické exkurze -** orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů		
13	**Z-9-7-02** Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	**cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze -** orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů		TV 6. – 9. pobyt v přírodě, přesun v krajině
14	*Z-9-7-03* Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu **v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech**	**ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		TV 6. – 9. pobyt v přírodě, přesun v krajině

Předmět: Zeměpis **7. ročník**

Tematický okruh

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE				
1	**Z-9-1-01** Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	**komunikační geografický a kartografický jazyk -** vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy MDV – zdroj informací – mapy, aktuality	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy ČJ 6. – 9. informační zdroje a kritická práce s masmédii – prolíná se všemi tématy
2	**Z-9-1-02** Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**geografická kartografie a topografie** –zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		M 6.- 9. výpočty vzdálenosti, poměr a podobnost D – tematické mapy
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
3	**Z-9-2-01** Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	**Země jako vesmírné těleso**–střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	OSV –otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti zájem o okolí EGS-důsledky pohybů pro život na světě, propojení složek přírodní sféry	
4	**Z-9-2-02** Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost,	**krajinná sféra**-přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	EGS – objevujeme svět a Evropu EVO-ekosystémy-lesy v Evropě, vodní zdroje Euroasie a	

	rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	**systém přírodní sféry na planetární úrovni -** geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti	Ameriky EVO-lidské aktivity a ŽP, ochrana přírody – národní parky	
5	**Z-9-2-03** Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	**krajinná sféra**-přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry **systém přírodní sféry na planetární úrovni -** geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti	EVO – základní podmínky života-voda, klimatické pásy a problémy s ovzduším, využití půd, ohrožené druhy zvířat v Euroasii a Americe	
REGIONY SVĚTA				
7	**Z-9-3-01** Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	**světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **modelové regiony světa -** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	EVO-ekosystémy, světová moře	
8	**Z-9-3-02** Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů,	**světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických	EGS – objevujeme svět a Evropu – evropské státy EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – zemědělství, doprava, průmysl	AJ 6. – 9. USA a Velká Británie D 8. kolonizace Severní Ameriky a vznik USA

	oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **modelové regiony světa -** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení		
9	**Z-9-3-03** Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	**modelové regiony světa -** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	MKV –lidské rasy, vztahy mezi národy-tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace VDO –občan, občanská společnost a stát-dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie EVO- základní podmínky života, energetické suroviny a výroba energie, těžba nerostných surovin EVO – vztah člověka k prostředí –rozdílný životní styl v Evropě, globalizace a principy udržitelného rozvoje	OV 6. – 8. lidská práva a životní styl OV 9. stát a právo – státní zřízení
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
10	**Z-9-5-01** Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	**krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin **vztah přírody a společnosti** – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EVO-ekosystémy – lidské sídlo a kulturní krajina – problémy amerických a asijských velkoměst – způsob života	
11	**Z-9-5-02** Uvádí konkrétní příklady	**krajina** – přírodní a společenské prostředí,	EVO-lidské aktivity a ochrana ŽP –změna	

	přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	typy krajin	krajiny na jednotlivých kontinentech	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE				
12	**Z-9-7-03** Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	**ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		

Předmět: Zeměpis **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE				
1	**Z-9-1-01** Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	**komunikační geografický a kartografický jazyk-** vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – soc. rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy MDV – zdroj informací – mapy, aktuality	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy ČJ 6. – 9. informační zdroje a kritická práce s masmédii – prolíná se všemi tématy
2	**Z-9-1-02** Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**geografickákartografie a topografie** zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými		M 6.- 9. výpočty vzdálenosti, poměr a podobnost D – tématické mapy

		kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		
ČESKÁ REPUBLIKA				
3	**Z-9-6-01** Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	**místní region** – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	VDO – občanská společnost a škola – region, obec	
4	**Z-9-6-02** Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, k vyšším územ. celkům.	**místní region** – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)		
5	**Z-9-6-03** Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.		EGS – Jsme Evropané – ČR v Evropě MKV – etnický původ a vtahy mezi národy – národy a nár. menšiny v ČR EVO – ekosystémy – lesy v ČR, vegetační výškové stupně, pole-využití zemědělské plochy, vodstvo ČR, vzdálenost od moře, lidská sídla EVO – základní podmínky života-vodstvo a ovzduší v ČR, půdní typy a druhy, ohrožené druhy organismů, výroba energie a těžba energetických surovin v ČR, přírodní zdroje EVO – vliv životního prostředí na zdraví obyvatel	PŘ 6. – 8. rostliny a živočichové v ČR PŘ 9. geologie ČR OV 9. stát a právo

6	**Z-9-6-04** Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	**Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	VDO – formy participace občanů v polit. životě – administrativní dělení ČR	
7	**Z-9-6-05** Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	**regiony České republiky** územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	EVO – vztah člověka k prostředí – ČR a globalizace	D 6.- 9. historie ČR OV 9. stát a právo
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE				
8	**Z-9-7-03** Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	**ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
9	**Z-9-5-01** Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	**krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	EVO – ekosystémy – kulturní krajina – typy krajin EVO – původní a současná krajina v ČR	VV 6. – 8. krajina v ČR a okolí
10	**Z-9-5-03**	**vztah přírody a**	EVO-lidské aktivity a	

	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	**společnosti** – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	problémy ŽP – Krušné hory, Mostecko a Ostravsko, průmyslové oblasti, problémy velkých měst	

Předmět: Zeměpis **9. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE				
1	**Z-9-1-01** Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	**komunikační geografický a kartografický jazyk -** vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – prolíná se všemi tématy OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, spolupráce při měření, výpočtech, týmová spolupráce OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje – prolíná se všemi tématy MDV – zdroj informací – mapy, aktuality – prolíná se všemi tématy	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy ČJ 6. – 9. informační zdroje a kritická práce s masmédii – prolíná se všemi tématy
Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
2	**Z-9-2-01** Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	**Země jako vesmírné těleso**–tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas		PŘ 9. planeta Země VV 9. sluneční soustava
3	**Z-9-2-02** Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	**krajinná sféra**-přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry **systém přírodní sféry na planetární úrovni -** geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti	EVO – ekosystémy a základní podmínky života	PŘ 9. krajinná sféra PŘ 9. voda, ovzduší, půda

4	**Z-9-2-03** Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	**krajinná sféra**-přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry **systém přírodní sféry na planetární úrovni -** geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti		
REGIONY SVĚTA				
5	**Z-9-3-01** Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	**světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **modelové regiony světa -** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	EVO – ekosystémy a základní podmínky života	
6	**Z-9-3-02** Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	**světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **modelové regiony světa -**		

		vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení		
7	**Z-9-3-03** Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	**modelové regiony světa -** vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	EVO – lidské aktivity a problémy ŽP – změny v krajině	
TERÉNNÍ GEGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE				
8	**Z-9-7-03** Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	**ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ				
9	**Z-9-4-01** Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	**obyvatelstvo světa -** základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	VDO – občan, občanská společnost a stát – uplatňování lidských práv v jednotlivých oblastech světa MKV – lidské vztahy a etnický původ	OV 9. globalizace PŘ 9. vliv člověka na svět VZ 9. – rizika ohrožující zdraví
10	**Z-9-4-02** Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	**globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace		
11	**Z-9-4-03** Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	**světové hospodářství -** sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	EVO – základní podmínky života, světové rozšíření energetických surovin ve světě, tradiční a alternativní výroba energie ve světě, rozmístění přírodních zdrojů ve světě	
12	**Z-9-4-04** Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	**světové hospodářství -** sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele	EVO – lidské aktivity a problémy životního prostředí – problémy s výživou lidstva, ekologické druhy	

		hospodářského rozvoje a životní úrovně	dopravy, průmyslová jádra a oteplování, problémy s odpady	
13	**Z-9-4-05** Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	**regionální společenské, politické a hospodářské útvary** – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	VDO – principy demokracie – demokratický stát	D 9. orientace v problémech současného světa D 7. – 9. státní zřízení OV 9. státní zřízení a mezinárodní spolupráce
14	**Z-9-4-06** Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	**regionální společenské, politické a hospodářské útvary** – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	MKV – princip sociálního smíru a solidarity – problémy současnosti EVO – vztah člověka k prostředí – bohatý sever a chudý jih, rozdíly v regionech světa	

7.1.9. Předmět: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět po dvou hodinách od 6. do 9. ročníku

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty
- Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:
- - chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- - přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- - zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava
-
- Předmětem prolínají průřezová témata:
- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat, komunikace a kooperace, rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- vzájemné respektování (MV)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky :
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problému

- Učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzívního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- využívání skupinového a inkluzívního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.
-

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Fyzika **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
LÁTKY A TĚLESA				
1	**F-9-1-01** změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	**měřené veličiny** – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas	**Všemi tématy prolíná:** **OSV** osobnostní rozvoj rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se a řešit problémy) kreativita (hledání různých řešení problémů)	Všemi tématy prolíná: ČJ 6.-9.- čtení, naslouchání, mluvený a psaný projev M8.-úpravy výrazů Ch8.-vlastnosti látek M 6.- 9.- převody jednotek, převodní vztahy jednoduché výpočty objem tělesa M6.-9.-práce s délkovými měřidly, převody jednotek délky M6.-9.-převody jednotek hmotnosti

2	**F-9-1-02** uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	**skupenství látek** – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	sociální rozvoj komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace, čtení symbolů, diskuse, naslouchání) kooperace a kompetice (práce ve skupině, diskuse, naslouchání) morální rozvoj řešení problémů	
3	**F-9-1-03** předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	**měřené veličiny** – délka, objem, teplota a její změna	sociální rozvoj komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace	
4	**F-9-1-04** využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	**měřené veličiny** – objem, hmotnost, hustota	**MV** recepční činnost kritické čtení a vnímání (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE				
5	**F-9-6-01** sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	**elektrický obvod** – zdroj napětí, spotřebič, spínač		

Předmět: Fyzika **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové. vztahy
POHYB TĚLES; SÍLY				
1	**F-9-2-01** rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	**pohyby těles** – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý	**Všemi tématy prolíná:** **OSV** osobnostní rozvoj rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se a řešit problémy) kreativita (hledání různých řešení problémů) morální rozvoj řešení problémů	Všemi tématy prolíná: ČJ 6.- 9.- čtení, naslouchání, mluvený a psaný projev M8.-úpravy výrazů M6.-9.– desetinná čísla M6.- grafické sčítání a odčítání úseček M7.-přímá a nepřímá úměrnost M8.-9.- úlohy o pohybu
2	**F-9-2-02** využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	**pohyby těles** – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý	sociální rozvoj komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace, čtení symbolů, diskuse, naslouchání) kooperace a kompetice (práce ve skupině, diskuse, naslouchání)	
3	**F-9-2-03** určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednic	**gravitační pole a gravitační síla** – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa **tlaková síla a tlak –** vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí **třecí síla** – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi **výslednice dvou sil stejných a opačných směrů**	**MV** recepční činnost kritické čtení a vnímání (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN				
4	**F-9-3-01** využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení	**Pascalův zákon** – hydraulická zařízení **hydrostatický a atmosférický tlak –**	EV - základní podmínky života - ovzduší (změny skupenství, počasí,	Z6. – postavení Země ve vesmíru atmosféra Země

	konkrétních praktických problémů	souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře **Archimédův zákon** – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	srážky, exhalace, eroze)	

Předmět: Fyzika **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE, ENERGIE, TEPLO				
1	***F-9-4-01*** využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	formy energie – mechanická práce a výkon	**Všemi tématy prolíná: OSV** <u>osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se a řešit problémy) kreativita (hledání různých řešení problémů) <u>sociální rozvoj</u> komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace, čtení symbolů, diskuse, naslouchání) kooperace a kompetice (práce ve skupině, diskuse, naslouchání) <u>morální rozvoj</u> řešení problémů **MV** <u>recepční činnost</u> kritické čtení a vnímání (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	Všemi tématy prolíná: ČJ 6.-9.-čtení, naslouchání, mluvený a psaný projev M8.-úpravy výrazů M6.-9.– desetinná čísla M8.-převody jednotek jednoduché rovnice
2	***F-9-4-01*** využívá s	formy energie - polohová a pohybová energie		M8.-převody jednotek jednoduché rovnice

	porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem			
3	***F-9-4-01*** využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	formy energie - vnitřní energie tělesa tepelná výměna	EV <u>základní podmínky života</u> energie (tepelná izolace, šetření energií)	
4	***F-9-4-01*** využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	formy energie – vnitřní energie - teplo přijaté a odevzdané tělesem		M8.-převody jednotek jednoduché rovnice
5	***F-9-4-01*** využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	EV <u>základní podmínky života</u> voda (předpověď počasí, změny skupenství vody a její vlastnosti) globální oteplování Země, skleníkový efekt **OSV** <u>osobnostní rozvoj</u> seberegulace a seberealizace (těkavé látky)	
6	***F-9-4-02*** zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	formy energie – vnitřní energie – spalovací motory	EV <u>- lidské aktivity a problémy ŽP</u> (železniční a silniční doprava-znečištění atmosféry)	
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY				
7	***F-9-6-03*** rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; stejnosměrný elektromotor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními		Ch8.-stavba atomu, ionty
8	***F-9-6-03*** rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich	elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj		

	vlastností			
9	***F-9-6-03*** rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač		
10	***F-9-6-01*** sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrické a magnetické pole – elektrický proud, elektrické napětí		M8.-převody jednotek jednoduché rovnice
11	***F-9-6-01*** sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrické a magnetické pole – elektrický odpor		Ch8.-vlastnosti látek
12	***F-9-6-01*** sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač - jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod		
13	***F-9-6-03*** rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	elektrické a magnetické pole- vedení el. proudu v kapalinách a plynech		
14	***F-9-4-01*** využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	formy energie – elektrická energie a výkon		

Předmět: Fyzika **9. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY				
1	***F-9-6-04*** využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	**Všemi tématy prolíná:** **OSV** <u>osobnostní rozvoj</u> rozvoj schopností poznávání (rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, scopnosti učit se a řešit problémy) kreativita (hledání různých řešení problémů) <u>sociální rozvoj</u> komunikace (formulace hypotéz a argumentace, technická komunikace, čtení symbolů, diskuse, naslouchání) kooperace a kompetice (práce ve skupině, diskuse, naslouchání) <u>morální rozvoj</u> řešení problémů **MV** <u>recepční činnost</u> kritické čtení a vnímání (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	Všemi tématy prolíná: ČJ 6.-9.-čtení, naslouchání, mluvený a psaný projev M8.-úpravy výrazů M6.-9.– desetinná čísla M8.-převody jednotek jednoduché rovnice
2	***F-9-6-03*** rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	elektrické a magnetické pole – polovodiče		
ZVUKOVÉ JEVY				
3	***F-9-5-01*** rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku		

4	***F-9-5-02*** posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	vlastnosti zvuku – rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku	EV vztah člověka k prostředí prostředí a zdraví (nadměrná hladina zvuku)	Hv6.-9.-tón, vznik tónu, hudební nástroje
SVĚTELNÉ JEVY				
5	***F-9-6-05*** využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	vlastnosti světla –zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce		M8.-9.- úlohy o pohybu
6	***F-9-6-05*** využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	vlastnosti světla – zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně);		
7	***F-9-6-06*** rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	vlastnosti světla – zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně)		
8	***F-9-6-06*** rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	vlastnosti světla – využití čoček, optické přístroje		
9	***F-9-6-06*** rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při	vlastnosti světla – rozklad bílého světla hranolem		Vv 6.-9. -míchání barev, stín a polostín

	analýze průchodu světla čočkami			
JADERNÁ ENERGIE				
10	*F-9-4-02* zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	formy energie–; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EV <u>základní podmínka života</u> energie (jaderná energie – výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí) vztah člověka k prostředí prostředí a zdraví (freony, ozonová díra, škodlivý vliv UV záření)	CH8.-částicové složení látek, izotopy
VESMÍR				
11	***F-9-7-01*** objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze		Vv9.-sluneční soustava Z6., Př6.-planeta Země

Předmět: CHEMIE

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktickych situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Chemie.

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru Chemie rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém u uvažování a k řešení problémů
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.

- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů.
- Klademe důraz na *„kulturní úrove*ň*“* mluveného i písemného projevu.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a školní chemické laboratoři.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské

- Vychovávat žáky
- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,

- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie, k odpovědnosti a aktivní ochraně jejich zdraví a životního prostředí, k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání a nadměrnému užívání léků.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovenych pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole, v učebně chemie, v chemické laboratoři) a dodržování stanovených pracovních postupů.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Sami respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky a internetu.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci,důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Chemie **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE				
1	CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	**OSV - morální rozvoj,** řešení problémů-prolíná všemi tématy **OSV- morální rozvoj,** hodnoty, postoje, praktická etika-prolíná všemi tématy	F 6. - látky a tělesa Č j 6. – 9. – písemný projev ~~D 8. - rudolfínská éra~~
2	CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam		F 6. – rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné F 9. – změny skupenství, odpor vodiče
SMĚSI				
3	CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	Směsi různorodé a stejnorodé – roztoky, složky směsi,		M 9. – slovní úlohy o směsích
4	CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok		
5	CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Oddělování složek směsí usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	**EV-lidské aktivity a problematika živ. prostředí** – odpady hospodaření s nimi – čištění odpadních vod **EV – základní podmínky života** – voda a ovzduší **EV – vztah člověka k prostředí -** ozonová vrstva a její poškození, skleníkový efekt	F 6. - skupenství
6	CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody	voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody vzduch – složení,		

	a vzduchu	čistota ovzduší, ozonová vrstva		
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY				
7	CH-9-3-01 používá pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Částicové složení látek molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro, elektrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích		F 6. – částicové složení látek F 8. – atom a jeho složení F 9. – jaderná energie
8	CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	**prvky** – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo **chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučeni	**EV- odpady a hospodaření s nimi -** nebezpečí poškození živ. Prostředí některými prvky (těžké kovy) **OSV-sociální rozvoj, komunikace –** názvosloví prvku e jejich sloučenin	F 6. – částicové složení látek
CHEMICKÉ REAKCE				
9	CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	**chemické reakce** – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost		
10	CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	f**aktory ovlivňující rychlost chemických reakcí –** teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza		
ANORANICKÉ SLOUČENINY				
11	CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**oxidy** – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných **oxidů kyseliny a hydroxidy** – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	**EV-průmysl a životní prostředí -** kyselé deště	Č j 6. – 9. – tvorba slova P ř 9. – přehled minerálů

12	CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**soli kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů		

Předmět: Chemie **9. ročník**

Tematické kruhy				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ORGANICKÉ SOUČENINY				
1	CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	**OSV – soc. rozvoj – komunikace –** názvosloví org. sloučenin	Čj 6. – 9. – písemný projev
2	CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva- uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	**EV- vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany** – CO_2,CH_4,SO_2 – skleníkové plyny	
3	CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití–	Deriváty uhlovodíků- příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	**OSV-osobnostní rozvoj, seberegulace a sebeorganizace –** odpovědnost při práci s deriváty – rozpouštědla,ředidla ,alkoholy. **EV- Vztah člověka k prostředí - Prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany -** poškození ozonové vrstvy **EGS- Evropa a svět nás zajímá** ozonová vrstv	
4	CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	**Přírodní látky-** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	**OSV-osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace**	Př 7. – stavba a funkce rostlinného těla
CHEMIE A SPOLEČNOST				
5	CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	**chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze **průmyslová hnojiva**	**EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** - odpady a hospodaření s nimi - plasty v odpadech, význam recyklace	

		tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika **Plasty a syntetická vlákna -** – vlastnosti, použití, likvidace		
6	CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	**OSV – osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace –** osobní odpovědnost za užívání chem.látek (léčiva,drogy)	
7	CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	detergenty, pesticidy a insekticidy léčiva a návykové látky		

7.1.10. Předmět: PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6 až 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Cílem vzdělávání v předmětu přírodopis je :

- vyvolat a rozvíjet zájem o přírodu a přírodniny
- poskytnout žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- ukazovat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a vzájemně se ovlivňují
- upozorňovat na nebezpečí porušení přírodní rovnováhy a jeho možné důsledky
- podporovat logického uvažování a kritického myšlení
- aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vést k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznámit žáka se stavbou a funkcemi organismů včetně člověka
- potřeba klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)

- přírodovědné vycházky s pozorováním

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, doplňuje se s nimi a navazuje na ně zejména v následujících oblastech:

- chemie : ochrana životního prostředí – znečišťování prostředí chemickými látkami, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, léky, otravy atd.
- fyzika: fotosyntéza, principy vnímání (sluch, zrak)
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, klimatické podmínky, biotopy, CHKO, Národní parky
- Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostření
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání

Environmentální výchova

- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy při ochraně životního prostředí

Multikulturní výchova

- vývoj člověka, rovnocennost všech ras
- vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Při výuce přírodopisu dochází hlavně k rozvoji logického myšlení a paměti. Dále se rozvíjí schopnosti:

- vyhledávání nových informací a jejich třídění podle důležitosti vyhledávání vztahů a souvislostí.
- správné používání odborné terminologie
- samostatné pozorování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

je rozvíjena na příkladech z oblasti vztahů mezi organismy, fungování orgánů, příčinách onemocnění atd. Uplatňují se následující postupy:

- zadávání úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazování metod výuky, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

je rozvíjena především při práci ve skupinách se zaměřením na:

- formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- respektování názorů druhých a obhajobě vlastních hypotéz
- schopnost diskuse

Kompetence sociální a personální

se rozvíjí zejména při práci ve skupinách, která vede žáky

- ke spolupráci při řešení problémů, rozdělení úkolů
- k rozvíjení pocitu zodpovědnosti
- k posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni

- k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí,
- k uvědomění si důležitosti ochrany vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Součástí výuky přírodopisu jsou i činnosti, které vedou

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- k rozvíjení manuální zručnosti

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Přírodopis **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
1	**P-9-1-01** Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	**vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	EV - poznávání rozmanitosti přírody	ČJ – práce s textem, naslouchání, pís. projev Z 6. – planeta Země F 9. - Vesmír, Sluneční soustava
2	**P-9-1-02** Vysvětlí podstatu pohl.a nepohl.rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	**dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
3	**P-9-1-03** Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.	**dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
4	**P-9-1-04** Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	**viry a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití	- EGS – pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa - antibiotika, rezistence	VZ
. BIOLOGIE HUB				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
5	**P-9-2-01** Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	**houby bez plodnic** – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy **houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami **lišejníky** – výskyt a význam	OSV – předcházení otravám houbami, první pomoc	VV 6. – zobrazení hub
BIOLOGIE ROSTLIN				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
6	**P-9-3-01** Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	**anatomie a morfologie rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla rostlin **fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání,		

		růstu, rozmnožování		
7	**P-9-3-03** Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**systém rostlin** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas	EV – ekosystém moře, význam řas jako producentů kyslíku	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
8	**P-9-4-01** Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	**stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	EV – ochrana druhů, důvody a způsoby ochrany, nutnost ochrany ekosystému	
9	**P-9-4-02** Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	OSV – hygienické návyky jako ochrana proti parazitům	PČ 6. – škůdci rostlin VV 6. – zobrazení vybraných bezobr. živočichů
10	**P-9-4-03** Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	**projevy chování živočichů**		
11	**P-9-4-04** Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	**rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	EV – porušení přírodní rovnováhy, přemnožení některých druhů hmyzu, insekticidy	VZ –
ZÁKLADY EKOLOGIE				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
12	**P-9-7-01** Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé		

		ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		
13	**P-9-7-02** Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		
14	**P-9-7-03** Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	EV– potravní řetězce a sítě, přír. rovnováha, ekosystémy–příklady	Z 6. – biosféra Z 6. – 7. – přírodní krajiny jednotlivých kontinentů
15	**P-9-7-04** Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	**ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
12	**P-9-8-01** Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	**praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek		

Předmět: Přírodopis 7. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
1	**P-9-1-01** Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	**vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty	EV - poznávání rozmanitosti přírody	Z – planeta Země
2	**P-9-1-02** Vysvětlí podstatu pohlav. a nepohlav. rozmnožování a jeho význam z hlediska	**dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a		

	dědičnosti.	přenos dědičných informací, gen, křížení		
BIOLOGIE ROSTLIN				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
3	**P-9-3-01** Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	**anatomie a morfologie rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod		VV – zobrazování rostlin
4	**P-9-3-02** Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	**fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování **význam rostlin a jejich ochrana**	EV – ohrožené druhy rostlin a jejich ochrana EV – ekosystémy – les, louka, pole	CH 9. – cukry PČ 7. – 9. – ovocné, okrasné a léčivé rostliny PČ – těžba a zpracování dřeva
5	**P-9-3-03** Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**systém rostlin** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	EV – ohrožené druhy rostlin a jejich ochrana EV – ekosystémy – les, louka, pole	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
6	**P-9-4-01** Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	**stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování		
7	**P-9-4-02** Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	EV – ohrožené druhy živočichů a jejich ochrana OSV – hygienické návyky jako ochrana proti parazitům	
8	**P-9-4-03** Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a	**projevy chování živočichů**	EV – poznávání rozmanitosti přírody	

	přizpůsobení danému prostředí.			
9	**P-9-4-04** Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	**rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	EV –důsledky porušení přírodní rovnováhy, přemnožení některých druhů živočichů, OSV – ochrana před nemocemi přenášenými živočichy	

ZÁKLADY EKOLOGIE				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
10	**P-9-7-01** Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		
11	**P-9-7-02** Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	EV – potravní řetězce a sítě, přírodní rovnováha	Z 6. – 8. – rozšíření různých typů ekosystémů na Zemi
12	**P-9-7-03** Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	EV – porozumění vztahům v biosféře a důsledkům lidských činností	
13	**P-9-7-04** Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	**ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
14	**P-9-8-01** Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	**praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy		

Předmět: Přírodopis **8. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
1	**P-9-1-01** Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	**vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty	EV - poznávání rozmanitosti přírody OSV – komunikace - způsoby dorozumívání živočichů, projevy v lidském chování OSV – lidské rasy MKV – etnický původ	
2	**P-9-1-02** Vysvětlí podstatu pohl.a nepohl.rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	**dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		OV – člověk a rodina
3	**P-9-1-03** Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.	**dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
4	**P-9-1-04** Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	**viry a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití		VZ 6. – tělesná a duševní hygiena
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
5	**P-9-4-01** Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	**stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování		VV 8. – zobrazení savců Z 8. – živočichové ČR
6	**P-9-4-02** Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – savci	EV – ohrožené druhy živočichů a jejich ochrana OSV – hygienické návyky při kontaktu se zvířaty	
7	**P-9-4-03** Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	**projevy chování živočichů**	EV – poznávání rozmanitosti přírody	
8	**P-9-4-04**	**rozšíření, význam a**	EV –důsledky	

	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	**ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	porušení přírodní rovnováhy, přemnožení některých druhů živočichů, OSV – ochrana před nemocemi přenášenými živočichy	
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
9	**P-9-5-01** Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	**anatomie a fyziologie -** stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	OSV – závislosti a jejich důsledky – psychohygiena EGS – hladomor EGS – pandemie AIDS	TV – význam posilování a udržování kondice CH – spalování - splodiny CH 9. – tuky, cukry, bílkoviny; oxidace VV 9. – figura VZ 7.a 9. – bezpečné způsoby chování,stres
10	**P-9-5-02** Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	**fylogeneze a ontogeneze člověka** – rozmnožování člověka		
11	**P-9-5-03** Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	**fylogeneze a ontogeneze člověka** – rozmnožování člověka		VZ 6. a 7. – dětství, puberta,dospívání VZ 9. – sexuální dospívání a reprodukční zdraví
12	**P-9-5-04** Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	**nemoci, úrazy a prevence** – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	EV vztah člověka a prostředí – vliv prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany	VZ 6. a 7. - výživa a zdraví, civilizační choroby, zdravý životní styl, auto-destruktivní závislosti VZ 9. – poruchy příjmu potravy TV 6. – 9. – význam pohybu pro zdraví člověka
ZÁKLADY EKOLOGIE				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
13	**P-9-7-01** Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	EV–potravní řetězce a sítě, přírodní rovnováha, porozumění vztahům v biosféře a důsledkům lidských činností	Z – rozšíření různých typů ekosystémů na Zemi
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
14	**P-9-8-01** Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	**praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy		

Předmět: Přírodopis **9. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
1	**P-9-1-01** Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	**vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** – názory na vznik života	EV - poznávání rozmanitosti přírody	Z 6. – planeta Země F 9. – Vesmír a Sluneční soustava VV 9. – Vesmír
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
2	**P-9-5-02** Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	**fylogeneze a ontogeneze člověka**		D 6. – vývoj člověka
NEŽIVÁ PŘÍRODA				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
3	**P-9-6-01** Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	**nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	EV – základní podmínky života – zdroje surovinové a energetické – jejich vyčerpatelnost, vliv těžby a zpracování na prostředí, hospodaření se zdroji	CH 8. – sloučeniny, směsi, chemické složení látek Z 6.- 9 – výskyt a těžba nerostných surovin v ČR a ve světě VV 9. – zobrazení nerostu nebo horniny, jejich využití jako dekorace
4	**P-9-6-02** Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	**Země** – vznik a stavba Země **vnější a vnitřní geologické procesy** – příčiny a důsledky **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí **půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy	EV – základní podmínky života – voda, půda jako součást ekosystému	VV – zobrazování vybraných druhů rostlin, živočichů a krajin v minulosti Země Z 8. – povrch ČR VV – zobrazování vybraných druhů rostlin, živočichů a krajin v minulosti Země Z 8. – povrch ČR
5	**P-9-6-03**	**podnebí a počasí ve**	EV – základní	Z 9. – globální

	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na **rozvoj** různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	**vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	podmínky života - ovzduší	problémy světa Z 8. – podnebí ČR

ZÁKLADY EKOLOGIE				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
6	**P-9-7-01** Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	EV – Ochrana přírody, - lidská spotřeba, energie, odpady, EGS –globální problémy	OV – naše obec, kraj OV 9. – globalizace VZ 9.- ochrana před chorobami – globální problémy
7	**P-9-7-02** Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		
8	**P-9-7-03** Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	**organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé		

		ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		
9	**P-9-7-04** Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	**ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		PŘ8, Z8 – ochrana přírody v ČR

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
10	**P-9-8-01** Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	**praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována v předmětech Výtvarná výchova a Hudební výchova zařazených do všech ročníků.

7.1.11. Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je vyučována 2 hodiny týdně v 6. a 9. ročníku a po 1 hodině týdně v 7. a 8. ročníku. Výuka výtvarné výchovy musí splňovat následující úkoly:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky, v komunitní učebně, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- strategie učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuelním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Výtvarná výchova **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	**VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	Environmentální výchova Kreativita Řešení problému	TV – Sport

2	**VV-9-1-02** zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Environmentální výchova Naše občanská společnost a škola Psychohygiena Kreativita	M – tvary těles ČJ, D – starověk PŘ – ve vesmíru, bezobratlí
3	**VV-9-1-03** zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace		Kreativita	INF Z – místní oblast ČR
4	**VV-9-1-04** vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů	Osobnostní a sociální výchova Komunikace	TV – hry
5	**VV-9-1-05** rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní		

		tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		
6	**VV-9-1-06** interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova Ochrana památek	D – umělecké slohy
7	**VV-9-1-07** ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Osobnostní a sociální výchova	

Předmět: Výtvarná výchova **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	**VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova Kreativita	PŘ – obratlovci a rostliny M – tvary těles
2	**VV-9-1-02** zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena Řešení problému Kreativita	M – tvary těles F – rozklad světla INF PŘ – léčivé byliny D – objevné plavby Z – mapa PŘ – dřevo Z – krajina, okolí
3	**VV-9-1-03** zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova	INF ČJ – media - kritika
4	**VV-9-1-04** vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění	Osobnostní a sociální výchova	

		mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		
5	**VV-9-1-05** rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova	
6	**VV-9-1-06** interpretuje umělecká vizuálně	proměny komunikačního	Osobnostní a sociální výchova	D – slohy Z – krajina, místní oblast

	obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Multikulturní výchova Ochrana památek	
7	**VV-9-1-07** ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		

Předmět: Výtvarná výchova 8. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	**VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání	**prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v	Sebepoznávání Řešení problému	PŘ- figura

	osobitých výsledků.	časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření		
2	**VV-9-1-02** zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	**reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Psychohygiena	M - tělesa
3	**VV-9-1-03** zaznamenává jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	**typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova	INF ČJ – funkce a výroba peněz ČJ - reklama
4	**VV-9-1-04** vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**reflexe a vztahy zrakového vnímání kevnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Osobnostní a sociální výchova	ČJ, D – 18. a 19. století Z – místní krajina
5	**VV-9-1-05** rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	**prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně	Psychohygiena Poznávání lidí Multikulturní výchova	PŘ - figura

		obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
6	**VV-9-1-06** interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	**proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova	D – 18. a 19. stol.
7	**VV-9-1-07** ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **typy vizuálně obrazných vyjádření** - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Ochrana památek	D – 18. a 19. stol.

Předmět: Výtvarná výchova 9. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	**VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných	**prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy,	Sebepoznávání EV Osobnostní a	M - F, PŘ, Z – sluneční soustava PŘ – geologie – kameny

	vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	sociální výchova	tělesa
2	**VV-9-1-02** zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	**reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Osobnostní a sociální výchova Soc. rozvoj Psychohygiena Kreativita Řešení problému	ČJ – lit. výchova 18. – 19. stol. D – novověk
3	**VV-9-1-03** zaznamenává jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	**typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **přístupy k vizuálně obrazným**	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova Multik. výchova	

		vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		
4	**VV-9-1-04** vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**reflexe a vztahy zrakového vnímání kevnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Mediální výchova	F – rozklad světla
5	**VV-9-1-05** rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	**prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova	PŘ – vyhynulá zvířata + krajina
6	**VV-9-1-06** interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze	**proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny	Mediální výchova Ochrana památek	D – 18. a 19. stol.

	svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		
7	**VV-9-1-07** ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace **typy vizuálně obrazných vyjádření** - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	Osobnostní a sociální výchova	

7.1.12. Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2.stupni

Předmět je vyučován v 6. až 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně
Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá převážně v učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Žáci
- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí
- Učitel
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

- Žáci
- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- Učitel
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- Žáci
- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

- Žáci
- efektivně spolupracují, respektují názory jiných, učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- Učitel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- Žáci
- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- Učitel
- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

- Žáci
- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem
- Učitel
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Průřezová témata:

v předmětu se uplatňují průřezová témata. Zejména

EV - vztah člověka k přírodě a jeho uplatnění v hudbě

EGS - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá – poznávání hudby jiných národů

OSV - poznávání lidí, sebepoznání a sebepojetí
- kreativita
- komunikace
- hodnoty, postoje
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MDV - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Předmět: Hudební výchova **6. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**HV-0-1-01** - využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	vokální činnosti poslechové činnosti instrumentální činnosti hudebně pohybové činnosti		
2	**HV-9-1-02** - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvím projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
3	**HV-9-1-03** - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

		záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby -- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		
4	**HV-9-1-04** - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
5	**HV-9-1-05** - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
6	**HV-9-1-06** - zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností	- symfonický orchestr - poznávání hudebních nástrojů - rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá		

	slyšenou hudbu do stylového období	- vokální a instrumentální skladba - opera, muzikál - počátky hudby - seznámí se s vybranými skladbami		
7	**HV-9-1-07** - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- pravěk, starověk		

Předmět: Hudební výchova **7. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**HV-0-1-01** - využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	vokální činnosti poslechové činnosti instrumentální činnosti hudebně pohybové činnosti		
2	**HV-9-1-02** - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvím projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – gotické a renesanční výtvarné umění (zobrazení hudebníků, zpěváků, tanečníků, hudebních nástrojů)
3	**HV-9-1-03** - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a	D VV – gotické a renesanční výtvarné umění (zobrazení hudebníků, zpěváků, tanečníků, hudebních nástrojů)

	doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) **záznam hudby** – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby -- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	světa	
4	**HV-9-1-04** - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – gotické a renesanční výtvarné umění (zobrazení hudebníků, zpěváků, tanečníků, hudebních nástrojů)
5	**HV-9-1-05** - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – gotické a renesanční výtvarné umění (zobrazení hudebníků, zpěváků, tanečníků, hudebních nástrojů)

		vlastních soudů a preferencí		
6	**HV-9-1-06** - zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období	- zpěv vybraných písní (skladeb) k probíranému období – greg. chorál, gotika, renesance		
7	**HV-9-1-07** - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	gotické umění, renesanční umění		

Předmět: Hudební výchova **8. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**HV-0-1-01** - využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	vokální činnosti poslechové činnosti instrumentální činnosti hudebně pohybové činnosti		
2	**HV-9-1-02** - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvím projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV - barokní a klasicistní výtvarné umění (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
3	**HV-9-1-03** - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře,	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy	D VV - barokní a klasicistní výtvarné umění (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)

	doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) **záznam hudby** – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby -- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	a světa	
4	**HV-9-1-04** - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV - barokní a klasicistní výtvarné umění (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
5	**HV-9-1-05** - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV - barokní a klasicistní výtvarné umění (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
	HV-9-1-06	- zpěv vybraných písní (skladeb)		

	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období	k probíranému období – baroko, klasicismus		
6	**HV-9-1-07** - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	barokní umění, období klasicismu		

Předmět: Hudební výchova **9. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	**HV-0-1-01** - využívá individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	vokální činnosti poslechové činnosti instrumentální činnosti hudebně pohybové činnosti		
2	**HV-9-1-02** - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvím projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – umění romantismu a 20. století (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
3	**HV-9-1-03** - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – umění romantismu a 20. století (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)

	improvizace	(jednoduché hudební formy) **záznam hudby** – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby -- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		
4	**HV-9-1-04** - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – umění romantismu a 20. století (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
5	**HV-9-1-05** - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS – pochopení vývoje Evropy a světa	D VV – umění romantismu a 20. století (zobrazení hudebníků, tanečníků, zpěváků, hudebních nástrojů)
6	**HV-9-1-06** - zařadí na základě individuálních schopností	- zpěv vybraných písní (skladeb) k probíranému období – romantismus, hudba 20. století,		

	a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období	současná populární hudba - Národní divadlo		
7	**HV-9-1-07** - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	umění romantismu, umění 20. století		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětech Tělesná výchova a Výchova ke zdraví.
Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

7.1.13. Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika výuky

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. , 7. , 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, při příznivém počasí může probíhat i mimo budovu školy. Pro výuku jsou vytvářeny mezitřídní skupiny podle aktuálního počtu žáků.

Cíle vzdělávací oblasti

vzdělávání je zaměřeno na :

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování

Osobní a sociální výchova

- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

Multikulturní výchova

- schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy, morální normy

Enviromentální výchova

- vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Mediální výchova

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci :
- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole
- Učitel :
- - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- - dodává žákům sebedůvěru
- - sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
- Učitel:
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

- Žáci :
- komunikují na odpovídající úrovni si osvojí kultivovaný ústní projev
- - účinně se zapojují do diskuze
- Učitel:
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

- Žáci :
- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- Učitel:
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

- Žáci
- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)
- Učitel:
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- Žáci:
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci
- Učitel:
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Předmět: Tělesná výchova **6 - 7. ročník chlapci**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
1	**TV-9-1-01** Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	**význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí – prolíná všemi tématy psychohygiena – pohyb a sport jako možnost relaxace	Př 8. přehled orgánových soustav člověka
2	**TV-9-1-02** Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	**zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením		
3	**TV-9-1-03** Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	**prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		

4	**TV-9-1-04** Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	**hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách	EV – vztah k prostředí – Prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany - – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
5	**TV-9-1-05** Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	**hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ				
6	**TV-9-2-01** Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	**pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity **gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí **estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **úpoly** – základy sebeobrany **atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky, hod míčkem **sportovní hry** (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **turistika a pobyt v**		Z 6. -9. poznávací exkurze v ČR

		přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla **zimní sporty** (podle podmínek školy)		Z 6. – práce s mapou
7	**TV-9-2-02** Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.			
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ CVIČENÍ				
8	**TV-9-3-01** Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	**komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy
9	**TV-9-3-02** Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu.	**historie a současnost** sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta		
10	**TV-9-3-03** Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí	**pravidla osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží		

	k úspěchu družstva a dodržuje ji.			
11	**TV-9-3-04** Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	**komunikace v TV** - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
12	**TV-9-3-05** Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	**zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** - měření, evidence, vyhodnocování		
13	**TV-9-3-06** Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	**organizace prostoru a pohybových činností** - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
14	**TV-9-3-07** Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	**zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** - měření, evidence, vyhodnocování		

Předmět: Tělesná výchova **8 - 9. ročník chlapci**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
15	**TV-9-1-01** Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	**význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání, sebepojetí – prolíná všemi tématy psychohygiena – pohyb a sport jako možnost relaxace	Př 8. přehled orgánových soustav člověka
16	**TV-9-1-02** Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	**zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením		
17	**TV-9-1-03** Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	**prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
18	**TV-9-1-04** Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	**hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách	EV – vztah k prostředí – Prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany - – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
19	**TV-9-1-05** Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	**hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ				
20	**TV-9-2-01** Zvládá v souladu	**pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční		Z 6. -9. poznávací exkurze v ČR

	s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	pohybové hry a aktivity **gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí **estetické a kondiční formy cvičení** **s hudbou a rytmickým doprovodem** – kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance **úpoly** – základy sebeobrany **atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky, hod granátem nebo míčkem, vrh koulí **sportovní hry** (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie **turistika a pobyt v přírodě** – příprava turist. akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, dokumentace turist.akce; přežití přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla **zimní sporty** (podle podmínek školy)		Z 6. – práce s mapou
21	**TV-9-2-02** Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.			
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ CVIČENÍ				

22	**TV-9-3-01** Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	**komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy
23	**TV-9-3-02** Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu.	**historie a současnost** sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta		
24	**TV-9-3-03** Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	**pravidla osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží		
25	**TV-9-3-04** Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	**komunikace v TV** - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
26	**TV-9-3-05** Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	**zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** - měření, evidence, vyhodnocování		
27	**TV-9-3-06** Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	**organizace prostoru a pohybových činností** - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
28	**TV-9-3-07** Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	**zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **měření výkonů a posuzování pohybových**		

		dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

Předmět: Tělesná výchova **6. – 7. ročník dívky**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
1	**TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí –prolíná všemi tématy psychohygiena – pohyb a sport jako možnost relaxace	Př 8. – přehled orgánových soustav člověka
2	**TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením		
3	**TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	prevence a korekce jednostranného zatížení - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
4	**TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	EV – vztah k prostředí – Prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany - – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
5	**TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně zná -mém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTI				
6	**TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika - akrobacie,		Z 6. – 9. poznávací exkurze v ČR

	osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	cvičení s náčiním a na nářadí, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, základy atletiky - rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, šplh na laně sportovní hry - manipulace s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle pravidel žákovské kategorie – basketbal, volejbal, florbal, vybíjená a ringo turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody zimní sporty posilovací cvičení – kliky, lehy sedy, cviky s medicimbálem, cvičení se švihadlem		Z 6. – práce s mapou
7	**TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Komunikace s žáky		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
8	**TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu		VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy
9	**TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému	Olympionismus, Myšlenky a čestné soupeření v rámci celé výuky		

	pohlavní, ochranu přírody při sportu			
10	**TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží		
11	**TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	komunikace v TV – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
12	**TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		
13	**TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
14	**TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

Předmět: Tělesná výchova **8. – 9. ročník dívky**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
1	**TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj, psychohygiena – pohyb a sport jako způsob relaxace – prolíná všemi– tématy sociální rozvoj - poznávání lidí– při hrách a soutěžích - prolíná všemi tématy	Př 8. – přehled orgánových soustav člověka
2	**TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením		
3	**TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	prevence a korekce jednostranného zatížení - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
4	**TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví– vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
5	**TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně zná -mém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTI				
6	**TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a		Z 6. – 9. poznávací exkurze v ČR

	rekreačních činnostech	rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance ,úpoly - **základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate** základy atletiky - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí skok do dálky, hod míčkem sportovní hry - manipulace s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle pravidel žákovské kategorie, basketbal, volejbal, florbal, vybíjená a ringo turistika a pobyt - – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla zimní sporty(podle podmínek školy) posilovací cvičení – kliky, lehy sedy, cviky s medicimbálem, cvičení se švihadlem		Z 6. – práce s mapou
7	**TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Komunikace s žáky		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
8	**TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího,	komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,	OSV – soc. rozvoj – komunikace - komunikace při pohybových	VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy

	diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	aktivitách, kolektivních hrách, názvosloví, smluvené signály, povely apod	
9	**TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	Olympionismus, Myšlenky a čestné soupeření v rámci celé výuky		
10	**TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	OSV – sociální rozvoj - kooperace a kompetice –souhra při kolektivních hrách	
11	**TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	komunikace v TV – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV – soc. rozvoj - komunikace	
12	**TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		
13	**TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
14	**TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

7.1.14. Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Výchova ke zdraví je vyučována jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Cíle předmětu

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- jednání v souladu se zdravím
- pochopení zdraví jako stavu tělesné, duševní a sociální pohody a k usilování o vyrovnanost těchto složek v každodenním životě
- získávání orientace v základních názorech na zdraví a v činnostech preventivně podporujících zdraví i k jejich postupnému aktivnímu uplatňování v každodenním životě
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví (nemoc, úraz, osobní ohrožení, návykové látky) a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- upevňování způsobů jednání, která neohrožují zdraví vlastní, ani zdraví jiných lidí
- poznávání zdrojů informací o zdraví i sportu a osvojování způsobů, jak informace získávat, hodnotit a využívat
- poznávání dostupných míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví a jejich využívání
- pochopení tělesných, fyziologických a psychických změn spojených s dospíváním
- a ke zvládání vlastních aktuálních problémů (odpovědné chování, zvládání proměnlivých emocionálních stavů atd.)
- spoluvytváření vhodných vztahů v rodině a v širším společenství (škola, vrstevníci)
- utváření a upevňování základů odpovědného chování a rozhodování v otázkách partnerství
- a rodičovství, získávání orientace v základní péči o děti, handicapované a nemocné
- získávání orientace v základní otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování v souvislosti s ochranou zdraví, etikou, morálkou a vírou
- poznávání zdravotních a psychosociálních rizik návykových látek a osvojování způsobů jejich odmítání
- osvojení a procvičení způsobů bezpečného chování v různých, i krizových, situacích
- a při komunikaci s neznámými lidmi
- pochopení významu životního a pracovního prostředí v souvislosti s ochranou zdraví, získání dovednosti aktivně je utvářet
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Charakteristika výuky

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova ke zdraví je vzhledem k individuálnímu a sociálnímu rozměru zdraví velmi úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova, jehož smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti a hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Propojení tématu s Výchovou ke zdraví je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i mimořádných situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu.

Podle aktuální potřeby žáků lze zařadit témata z osobnostního, sociálního i mravního rozvoje.

Výchova demokratického občana

Téma směřuje k rozvoji kritického myšlení, vědomí si svých práv a povinností, porozumění demokratickým principům a řešení problémů a konfliktů demokratickým způsobem. Umožňuje žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Vazba průřezového tématu se uplatňuje především v učivu, které formuje vztah žáka k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Téma vede žáka ke způsobilosti myslet v souvislostech a s ohledem na důsledky jednání,rozvíjet kritické myšlení, adekvátním způsobem řešit konflikty, komunikovat , argumentovat, samostatně se rozhodovat .

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Téma podporuje globální myšlení a porozumění a zdůrazňuje evropskou dimenzi ve vzdělávání. Žáci si osvojují evropské hodnoty, ke kterým patří svoboda lidské vůle, humanismus a morálka, právo a osobní zodpovědnost, racionální uvažování, kritické myšlení a tvořivá lidská aktivita.

Výchova ke zdraví orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím.

3.4. Multikulturní výchova

Umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí kultur, jejich tradicemi a hodnotami a na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování sociální a kulturní rozmanitosti; přispívá k odstraňování nepřátelství a předsudků.

Multikulturní výchova učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

3.5. Environmentální výchova

Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti. Vede žáky k poznání odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace. Umožňuje jim pochopení vztahů člověka k životnímu prostředí.

Téma se dotýká i Výchovy ke zdraví, především problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. Žáci si při integrovaném pohledu na vztahy člověka a prostředí mají vždy uvědomovat společný vliv různých faktorů prostředí (přírodních i sociálních) na zdraví a mají se aktivně podílet na vytváření zdravého prostředí (například péčí o zeleň, estetickou úpravou prostředí).

3.6. Mediální výchova

Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa. Média mají výrazný vliv na chování jedince ve společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života lidí.

Mediální výchova ve vztahu k Výchově ke zdraví učí žáky využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.Vede k uvědomování si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Výchova ke zdraví **6. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ				
1	**VZ-9-1-01** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	MKV – lidské vztahy OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezil. vztahy, komunikace a kooperace – prolíná se všemi tématy OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje– prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena– prolíná se všemi tématy	OV 6.a 8. – člověk a jedinec – mezilidská komunikace, citové vztahy a životní situace ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy
2	**VZ-9-1-02** vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola,vrstevnická skupina, obec, spolek	VDO – občanská společnost a škola MKV – kulturní diference	OV 6.- 8.– člověk ve společnosti – kulturní chování, skupiny ve kterých žijeme TV 6. – 9. – vzájemná komunikace
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE				
3	**VZ-9-1-11** respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny		OV 6. – člověk a dospívání PŘ 8. – vývoj člověka
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ				

4	**VZ-9-1-07** dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civiliz. nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota		PŘ 8. – zásady správné výživy
5	**VZ-9-1-03** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; **VZ-9-1-04** posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	MKV – kulturní diference	OV 6. a 7. – člověk ve společnosti -kulturní hodnoty, lidská tolerance a nesnášenlivost PŘ 8. – orgánové soustavy TV 6. – 9. – význam pohybu pro zdraví
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				
6	**VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti		PŘ 8. – orgánové soustavy – nervová soustava TV 6. – 9. – význam pohybu pro zdraví
7	**VZ-9-1-08** uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdrav. problémem	- civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	VDO – občan, občanská společnost a stát MKV -lidské vztahy	OV 6.a 7. – pravidla a normy chování, všelidské morální hodnoty PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl PŘ a Z 9. – globální problémy

	a v případě potřeby vyhledá odb. pomoc			
8	**VZ-9-1-13** uvádí do souvislostí zdrav. a psychosoc. rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, jejich vliv na bezpečnost v dopravě - šikana a jiné projevy násilí	EGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – občanská společnost a škola	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod PŘ 8. – návykové látky TV 6. – 9. – hygiena a bezpečnost při Tv.
9	**VZ-9-1-14** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	MDV - receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod
10	**VZ-9-1-15** projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		EVO- vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví -vliv prostředí na zdraví, ochrana zdraví	OV 6. – člověk a společnost
11	**VZ-9-1-16** uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimoř. událostí	- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy vztahy mezi účastníky silničního provozu vč.		

		zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí, terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ				
12	**VZ-9-1-05** usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
13	**VZ-9-1-09** projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena	OV 8. – hledání sama sebe
14	**VZ-9-1-06** vyjádří vlastní názor	- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí,	OV 6. a 8.– člověk a společnost – mezilidská

	k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	– respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje	komunikace TV 6. – 9. – vzájemná komunikace

Předmět: Výchova ke zdraví **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ				
1	**VZ-9-1-01** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě)	- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	MKV – lidské vztahy OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – prolíná se všemi tématy OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje– prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena– prolíná se všemi tématy	OV 6.a 8. – člověk a jedinec – mezilidská komunikace, citové vztahy a životní situace ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy
2	**VZ-9-1-02** vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola,vrstevnická skupina, obec, spolek	VDO – občanská společnost a škola MKV – kulturní diference	OV 6.- 8.– člověk ve společnosti – kulturní chování, skupiny ve kterých žijeme TV 6. – 9. – vzájemná komunikace
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE				
3	**VZ-9-1-11** respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví		OV 6. – člověk a dospívání PŘ 8. – vývoj člověka
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA				
4	**VZ-9-1-07** dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví – vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, duševní hygiena		PŘ 8. – zásady správné výživy
5	**VZ-9-1-03** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a	MKV – kulturní diference	OV 6. a 7. – člověk ve společnosti -kulturní hodnoty, lidská tolerance a nesnášenlivost PŘ 8. – orgánové soustavy TV 6. – 9. – význam pohybu

	vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; **VZ-9-1-04** posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim		pro zdraví
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				
6	**VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti		PŘ 8. – orgánové soustavy – nervová soustava TV 6. – 9.– význam pohybu pro zdraví
7	**VZ-9-1-08** uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdrav. problémem a v případě potřeby vyhledá odb. pomoc	- zdravotní a preventivní lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazu	VDO – občan, občanská společnost a stát MKV -lidské vztahy	OV 6.a 7. – pravidla a normy chování, všelidské morální hodnoty PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl PŘ a Z 9. – globální problémy
8	**VZ-9-1-13** uvádí do souvislostí zdravotní a psychosoc. rizika spojená se zneuž. návyk. látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou	- auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost - šikana a jiné projevy násilí - skryté formy a stupně individuálního	EGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – občanská společnost a škola	OV 7. – stát a právo – úmluva o dětech OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod PŘ 8. – návykové látky TV 6. – 9. – hygiena a bezpečnost při Tv.

	pomoc sobě nebo druhým	násilí a zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování – přítomnost v konfliktních a krizových situacích		
9	**VZ-9-1-14** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – terorismus	MDV - receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod
10	**VZ-9-1-15** projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc **VZ-9-1-16** uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimoř. událostí	- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	EVO- vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví -vliv prostředí na zdraví, ochrana zdraví	OV 6. – člověk a společnost
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ				
11	**VZ-9-1-05** usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- podpora zdraví a její formy – celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce - podpora zdraví – působení na změnu kvality prostředí a chování jedince		PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
12	**VZ-9-1-09** projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - sebepoznání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí - psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena	OV 8. – hledání sama sebe
13	**VZ-9-1-06** vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - morální rozvoj – – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích , prosociální chování	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje	OV 6. a 8. – člověk a společnost – mezilidská komunikace TV 6. – 9. – vzájemná komunikace

Předmět: Výchova ke zdraví **9. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ				
1	**VZ-9-1-01** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	MKV – lidské vztahy OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – prolíná se všemi tématy OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje– prolíná se všemi tématy OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena– prolíná se všemi tématy	OV 6.a 8. – člověk a jedinec – mezilidská komunikace, citové vztahy a životní situace ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný a mluvený projev, kladení otázek – prolíná se všemi tématy

2	**VZ-9-1-02** vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola,vrstevnická skupina, obec, spolek	VDO – občanská společnost a škola MKV – kulturní diference	OV 6.- 8.– člověk ve společnosti – kulturní chování, skupiny ve kterých žijeme TV 6. – 9. – vzájemná komunikace
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE				
3	**VZ-9-1-11** respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová rk opačnému pohlaví	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity		OV 6.. – člověk a dospívání PŘ 8. – vývoj člověka, pohlavní soustava a sexualita
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ				
4	**VZ-9-1-07** dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civiliz. nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví – poruchy příjmu potravy		PŘ 8. – zásady správné výživy
5	**VZ-9-1-12** respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- bezpečné způsoby chování - nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy		OV 6. a 7. – člověk ve společnosti -kulturní hodnoty, lidská tolerance a nesnášenlivost PŘ 8. – orgánové soustavy, pohlavní soustava a sexualita
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				

6	**VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím **VZ-9-1-12** respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti		PŘ 8. – orgánové soustavy – nervová soustava TV 6. – 9.– význam pohybu pro zdraví
7	**VZ-9-1-08** uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	VDO – občan, občanská společnost a stát MKV -lidské vztahy	OV 6.a 7. – pravidla a normy chování, všelidské morální hodnoty OV 9. – mezinárodní vztahy - globální problémy PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl PŘ a Z 9. – globální problémy
8	**VZ-9-1-13** uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu	- auto-destruktivní závislosti – návykové látky, dopink ve sportu, trestná činnost - šikana a jiné projevy násilí - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání dětí;	EGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – občanská společnost a škola	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod PŘ 8. – návykové látky TV 6. – 9.– hygiena a bezpečnost při Tv.

	mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci		
9	**VZ-9-1-14** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- manipulativní reklama a informace, působení sekt - sexuální kriminalita, sexuální zneužívání dětí	MDV - receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti	OV 7. – 8. – stát a právo – úmluva o právech dítěte, trestní právo
10	**VZ-9-1-15** projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc **VZ-9-1-16** uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimoř. událostí	- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí, terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	EVO- vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví -vliv prostředí na zdraví, ochrana zdraví	OV 8. – stát a právo – právní ochrana, listina základních práv a svobod OV 6. – člověk a společnost
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ				
11	**VZ-9-1-05** usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví		PŘ 8. – orgánové soustavy, zdravý životní styl
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ				

12	**VZ-9-1-09** projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	OSV – osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena	OV 8. – hledání sama sebe
13	**VZ-9-1-06** vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace OSV – morální rozvoj - řešení problému, hodnoty a postoje	OV 6. a 8. – člověk a společnost – mezilidská komunikace TV 6. – 9. – vzájemná komunikace

Vzdělávací oblast - ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu praktické činnosti, který je zařazen do všech ročníků.

7.1.15. Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Vyučovací předmět praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9.roč. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně. Pro výuku jsou vytvářeny mezitřídní skupiny podle aktuálního počtu žáků.

Cíle vzdělávací oblasti

Vzdělávání v pracovní výchově chlapců směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při prácí, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Vzdělávání v pracovní výchově dívek směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Průřezová témata

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání ,
řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti,dobré vztahy k sobě samému,k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Enviromentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova –schopnost zpracovat , vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Interkulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy,
Zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel- rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák :
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictví zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- Učitel :
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- Žák :
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správní řešení
- poznatky aplikuje v praxi
- Učitel :
- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- Žák :
- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- Učitel :
- zadává úkoly při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

- Žák :
- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat
- Učitel :
- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žáků sebedůvěru

Kompetence občanské

- Žák :
- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům
- Učitel :
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

- Žák :
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.
- Učitel:
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Praktické činnosti - chlapci **6. – 7. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY				
1	**ČSP-9-1-01** Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	vlastnosti materiálu, užití v praxi (papír, dřevo, plasty) jednoduché pracovní operace a postupy úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	**OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí** – prolíná všemi tématy **OSV – osobnostní rozvoj - kreativita** – tvůrčí práce s různými materiály	
2	**ČSP-9-1-02** Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		
3	**ČSP-9-1-03** Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	organizace práce, důležité technologické postupy		
4	**ČSP-9-1-04** Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody		
5	**ČSP-9-1-05** Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.			
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ				
6	**ČSP-9-2-01** Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model.	návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program		
7	**ČSP-9-2-02** Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž		
8	**ČSP-9-2-03**	stavebnice (konstrukční,		

	Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž		
9	**ČSP-9-2-04** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ				
10	**ČSP-9-3-01** Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	**zelenina** - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny **základní podmínky pro pěstování** - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy	**EV - základní podmínky života** – půda, **lidské aktivity a problémy život. prostředí-zemědělství a ŽP** - pěstování rostlin	Př 6. – škůdci rostlin Př 7. - přehled rostlin
11	**ČSP-9-3-02** Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.			
12	**ČSP-9-3-03** Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.			
13	**ČSP-9-3-05** Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.			
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI				
14	**ČSP-9-4-01** Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího **účetnictví**.	**finance, provoz a údržba domácnosti** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory;	EV – základní podmínky života – energie, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ŽP) - odpady a hospodaření s nimi, třídění	

15	**ČSP-9-4-02** Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	**elektrotechnika v domácnosti** – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem		
16	**ČSP-9-4-04** Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem.	bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
17	**ČSP-9-5-01** Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	**kuchyně** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		
18	**ČSP-9-5-02** Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	**potraviny** - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		
19	**ČSP-9-5-03** Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	**úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole		
20	**ČSP-9-5-04**	zásady první pomoci		

	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.			
SVĚT PRÁCE				
21 22	**ČSP-9-8-01** Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. **ČSP-9-8-02** Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	**trh práce** - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce **volba profesní orientace** – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		

Předmět: Praktické činnosti - chlapci 8. – 9. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY				
1	**ČSP-9-1-01** Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) jednoduché pracovní operace a postupy úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	**OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí –** prolíná všemi tématy, **osobnostní rozvoj – kreativita –** tvůrčí práce s různými materiály	

2	**ČSP-9-1-02** Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		
3	**ČSP-9-1-03** Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	organizace práce, důležité technologické postupy		
4	**ČSP-9-1-04** Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody		
5	**ČSP-9-1-05** Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.			
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ				
6	**ČSP-9-2-01** Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model.	návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program		
7	**ČSP-9-2-02** Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž		
8	**ČSP-9-2-03** Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž		
9	**ČSP-9-2-04** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ				

6	**ČSP-9-3-01** Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	**ovocné rostliny** - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování **léčivé rostliny, koření** – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie		Př 7. – přehled rostlin
7	**ČSP-9-3-02** Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	**okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin		Př. 7 – přehled rostlin
8	**ČSP-9-3-04** Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	**chovatelství** - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	-	Př 6. – 8. – přehled organismů
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI				
9	**ČSP-9-4-01** Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.	**finance, provoz a údržba domácnosti** – hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	**MKV – princip soc. smíru a solidarity** ***Med.vých***. *– fungování a vliv médií ve společnosti* **EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a život.prostředí** (rozpočet)	M 9. – finanace a provoz domácnosti Čj 6. – 9. – komunikační a slohová výchova – kritická práce s masmédii
10	**ČSP-9-4-03** Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu.	**provoz a údržba domácnosti** – údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti		
11	**ČSP-9-4-04**	bezpečnost a ekonomika		

	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem.	provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
12	**ČSP-9-5-01** Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	**kuchyně** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		
13	**ČSP-9-5-02** Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	**potraviny** - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		
14	**ČSP-9-5-03** Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	**úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole		
15	**ČSP-9-5-04** Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	zásady první pomoci		
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU				
16	**ČSP-9-6-01** Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky		F, CH – 8. – 9. třída
17	**ČSP-9-6-02** Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích	základní laboratorní postupy a metody		F, CH – 8. – 9. třída

	své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl.	základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky		
18	**ČSP-9-6-03** Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky		F, CH – 8. – 9. třída
19	**ČSP-9-6-04** Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.			F, CH – 8. – 9. třída
20	**ČSP-9-6-05** Poskytne první pomoc Při úrazu v laboratoři.			F, CH – 8. – 9. třída Př – 8. třída
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ				
21	**ČSP-9-7-01** Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky.	**digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e kniha, mobilní telefony		informatika
22	**ČSP-9-7-02** Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení.	**digitální technologie** – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií,multiplexování		informatika
23	**ČSP-9-7-03** Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava.	**počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací** – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) **mobilní služby** operátoři, tarify		informatika
24	**ČSP-9-7-04**			informatika

	Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením.			
25	**ČSP-9-7-05** Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.			informatika
SVĚT PRÁCE				
26 27	**ČSP-9-8-03** Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. **ČSP-9-8-04** Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	**volba profesní orientace** - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb **- možnosti vzdělávání** - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby **- možnosti zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů **- podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - návštěva ÚP Hlinsko	VDO – občan,občanská společnost a stát - – práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů EGS – jsme Evropané - – možnosti práce v zahraničí	

		v Č. - **Burza středních škol** - Chrudim		

Předmět: Tělesná výchova **6. – 7. ročník dívky**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
1	**TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí –prolíná všemi tématy psychohygiena – pohyb a sport jako možnost relaxace	Př 8. – přehled orgánových soustav člověka
2	**TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením		
3	**TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	prevence a korekce jednostranného zatížení - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
4	**TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	EV – vztah k prostředí – Prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany - – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
5	**TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně zná -mém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTI				
6	**TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika - akrobacie,		Z 6. – 9. poznávací exkurze v ČR

	osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	cvičení s náčiním a na nářadí, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, základy atletiky - rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, šplh na laně sportovní hry - manipulace s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle pravidel žákovské kategorie – basketbal, volejbal, florbal, vybíjená a ringo turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody zimní sporty posilovací cvičení – kliky, lehy sedy, cviky s medicimbálem, cvičení se švihadlem		Z 6. – práce s mapou
7	**TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Komunikace s žáky		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
8	**TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu		VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy
9	**TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému	Olympionismus, Myšlenky a čestné soupeření v rámci celé výuky		

	pohlavní, ochranu přírody při sportu			
10	**TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží		
11	**TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	komunikace v TV – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
12	**TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		
13	**TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
14	**TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

Předmět: Tělesná výchova **8. – 9. ročník dívky**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
1	**TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV – osobnostní rozvoj, psychohygiena – pohyb a sport jako způsob relaxace – prolíná všemi– tématy sociální rozvoj - poznávání lidí– při hrách a soutěžích - prolíná všemi tématy	Př 8. – přehled orgánových soustav člověka
2	**TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením		
3	**TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	prevence a korekce jednostranného zatížení - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
4	**TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví– vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany – zdraví a hygiena	VZ 6. tělesná a duševní hygiena, stres a jeho vztah ke zdraví, auto-destruktivní závislosti
5	**TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně zná -mém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		PŘ 8. první pomoc
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTI				
6	**TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a		Z 6. – 9. poznávací exkurze v ČR

	rekreačních činnostech	rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance ,úpoly - **základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate** základy atletiky - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí skok do dálky, hod míčkem sportovní hry - manipulace s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle pravidel žákovské kategorie, basketbal, volejbal, florbal, vybíjená a ringo turistika a pobyt - – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla zimní sporty(podle podmínek školy) posilovací cvičení – kliky, lehy sedy, cviky s medicimbálem, cvičení se švihadlem		Z 6. – práce s mapou
7	**TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Komunikace s žáky		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
8	**TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího,	komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,	OSV – soc. rozvoj – komunikace - komunikace při pohybových	VZ 6. vztahy a pravidla soužití, mezilidské vztahy

	diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	aktivitách, kolektivních hrách, názvosloví, smluvené signály, povely apod	
9	**TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	Olympionismus, Myšlenky a čestné soupeření v rámci celé výuky		
10	**TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	OSV – sociální rozvoj - kooperace a kompetice –souhra při kolektivních hrách	
11	**TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	komunikace v TV – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV – soc. rozvoj - komunikace	
12	**TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		
13	**TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		
14	**TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

Volitelné předměty

7.10.1. Předmět: Seminář z českého jazyka

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku v rozsahu 1 hodina za 2 týdny. Účastní se všichni žáci 7. ročníku.

Cíle předmětu:

- Stejně jako u vzdělávací oblasti český jazyk si klademe za cíl:
- rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, chápat jeho význam pro přesné, logické a věcné vyjádření reality, k získávání, ale i předávání informací, ale také jako bohatého mnohotvárného prostředku pro individuální prožívání uměleckého díla, sdílení těchto zážitků i vyjádření vlastních prožitků
- vážit si umění a literatury jako zdroje poznání a pochopení určité epochy, jako zdroje rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
- zvládnout běžná pravidla komunikace, účastnit se diskusí, vyjadřovat a obhajovat svůj názor v rámci kultivovaného, všestranně rozvinutého projevu
- získávat informace v literatuře, slovnících, sdělovacích prostředcích a informační technice, učit se je objektivně hodnotit a zpracovávat

Strategie výuky:

Výuka je zaměřena na praktické použití znalostí získaných ze vzdělávací oblasti český jazyk. Důraz je kladen na komunikaci, rozvíjení slovní zásoby, sloh s použitím prvků dramatické výchovy. Žáci pracují s různými komunikačními situacemi, využívají mluvené projevy připravené i nepřipravené, jsou zadávány samostatné práce. Žák se učí nejen obhajovat svůj názor, ale cíleně poslouchat druhé, zaujímat kritický i sebekritický postoj. Pozornost je zaměřena i na práci s textem a jeho porozumění.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a třídí je. Pracuje samostatně i ve skupině.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Ten žáci řeší s dopomocí vyučujícího, spolužáků i samostatně. Vyhledávají informace, snaží se o různá hlediska na problém a volí různá řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k vyjadřování svých myšlenek, zaujímání postojů a podložené argumentaci zvláště. Osvojují si prvky dramatické výchovy. Obhajují svůj názor ve skupině i samostatně. Využívají dovednosti a znalostí získané z komunikační a slohové. Podporována je kooperace s ostatními i s vyučujícím.

Kompetence sociální a personální

Žáci rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých. Osvojují se a dodržují pravidla práce ve skupině. Pozitivně se staví ke zkušenostem druhých a poučení se z vlastních chyb.

Kompetence občanské

V žácích se rozvíjí pocit svobody a zodpovědnosti, uplatňují svá práva, respektují práva ostatních a plnící své povinnosti. Respektují, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví.

Kompetence pracovní

Rozvíjejí své schopnosti a možnosti, spolupracují se spolužáky i vyučujícími. Snaží se za daných podmínek odvést kvalitní práci a přistupovat k jednotlivým úkolům svědomitě. Rozvíjí sami sebe a připravují se na další vzdělávání.

Obsah učiva

Předmět: Seminář z českého jazyka **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Komunikace				
1	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**naslouchání** - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího)	**OSV – sociální rozvoj** – poznávání lidí – komunikační záměr partnera	V rámci všech předmětů
2	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostř. vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) **zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti		V rámci všech předmětů
Práce s textem				
3	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	**čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní s porozuměním, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící, kladení otázek) **naslouchání** - věcné (soustředěné, aktivní)		V rámci všech předmětů
4	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	**mluvený projev** - zásady dorozumívání,), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát	**OSV – kreativita** – rozvoj mluveného i psaného projevu **MDV – receptivní činnost** – **Vnímání autora mediálních sdělení** kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace	
Dramatická výchova				

5	zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých	**psychosomatické dovednosti** - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace		
6	rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav	**herní dovednosti** - vstup do role **náměty a témata v dramatických situacích** - jejich nalézání a vyjadřování		
7	pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků	**náměty a témata v dramatických situacích** - jejich nalézání a vyjadřování **typová postava** - směřování k její hlubší charakteristice; činoherní i loutkářské prostředky **dramatická situace, příběh** - řazení situací v časové následnosti **inscenační prostředky a postupy** - jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu; přednes **komunikace s divákem** - prezentace, sebereflexe		
8	prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	**komunikace s divákem** - prezentace, sebereflexe	**MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu**	
Rozvoj slovní zásoby				
9	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů	HV – dramatické žánry
10	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy	**způsoby interpretace literárních a jiných děl** (vedení kulturního deníku,	**OSV – sociální rozvoj –** komunikace – tvorba vlastního lit.	

	divadelního nebo filmového představení	ústní sdělení dojmů)	textu, formulace vlastních názorů **MKV** – **Multikulturalita** – naslouchání, ukázky z děl různých kultur **MDV** – **Receptivní činnost -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse	
11	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem - vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; dokončování příběhů dle vlastní fantazie (ústně i písemně) a porovnání s originálem; na základě probíraných tematických celků	OSV – sociální rozvoj – komunikace – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů MDV – Produktivní činnost Práce v realizačním týmu tvořivá práce s textem	

7.10.2. Předmět: Seminář z matematiky

Volitelný předmět Seminář z matematiky se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku v rozsahu 1 hodina za 2 týdny. Účastní se všichni žáci 7. ročníku.

Cíle předmětu

- užití matematiky v reálných situacích
- upevňování pojmů a matematických. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- získávání vztahu k matematice
- zajímavé a zábavné úlohy rozvíjející úsudek
- problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva 8. a 9. ročníku
- příprava ke studiu na střední škole

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák je veden k
- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky
- Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- srozumitelně vysvětluje žákům, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- učí se převádět reálnou situaci na matematický model
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- Učitel
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

- Žák
- zdůvodňuje matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni
- Učitel
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

- Žák
- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly
- Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- Učitel
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledk

Kompetence pracovní

- Žák
- zdokonaluje si grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Předmět: Seminář z matematiky **7. ročník**

Tématický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
1	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá 2. mocninu a odmocninu	- koresponduje s učivem předmětu Matematika se zaměřením na příklady z praxe - výpočty s racionálními čísly - slovní úlohy	**Ve všech tématech a ve všech ročnících** OSV: -rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů -hledání různých způsobů řešení (kreativita) -formulace hypotéz, argumentace -komunikace -rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřévání, používání odbor. pojmů, symbolů, značek, kooperace a kompetice -podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolu, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti morální rozvoj schopnost řešit problém -vytvářet a třídit hodnoty, zaujímat postoje, prakt. etika MKV – lidské vztahy -při všech činnostech MV – receptivní činnosti -kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory, půjčky atd.)	ČJ – porozumění textu, kladení otázek, formulace hypotéz Pč 6. – 9. ve všech tématech převody jednotek, fyzikální veličiny Pč 6. – 9 měření a rýsování ČJ 6. – 9 komunikativní a slohová výchova, práce s masmédii
2	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	-zaokrouhlování des. čísel, odhad výsledků, použití kalkulátoru v učivu poměr (měřítko, úměra,		

		trojčlenka),procenta		
3	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem.	-měřítko, úměra, trojčlenka		Z 6. – 9. měřítko mapy, výpočet vzdálenosti F 7. dráha a čas
4	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	-jednoduché úrokování (úroková míra a úrok)		OV 6. stát a hospodářství (hospodaření s penězi)
5	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	-užití celých a racionálních čísel při řešení slovních úloh		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
6	Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	Příklady z praxe -obsah a obvod rovnoběžníku -obsah trojúhelníku -obvod a obsah lichoběžníku		
7	Načrtne a sestrojí obraz jednod. těles v rovině	základy zobrazování těles v rovině		Vv - zobrazování těles
8	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- výpočty obvodů,a obsahů obrazců, povrchů a objemů těles – úlohy z praxe		

7.10.3. Předmět: Přírodovědný seminář

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Přírodovědný seminář navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda a je zaměřen na upevnění a prohloubení vědomostí a praktických dovedností, jejichž základy žáci získávají v rámci výuky v povinném předmětu. Cílem je vzbuzení zájmu žáků o pochopení přírodních zákonitostí, o poznávání rozmanitosti přírody, významu jednotlivých skupin organismů a nutnosti jejich ochrany.

Volitelný předmět Přírodovědný seminář se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku v rozsahu 1 hodina za 2 týdny. Účastní se všichni žáci 7. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák:
- zvládá vyhledávat a třídit informace, dokáže z nich vyvozovat závěry
- využívá vhodné metody k poznávání a učení
- používá odbornou terminologii

Kompetence komunikativní

- Žák:

- formuluje své myšlenka názory, zapojuje se do diskuse, naslouchá názorům druhých, obhajuje své názory
- využívá komunikační dovednosti při spolupráci s druhými
- využívá informatiku

Kompetence sociální a personální

- Žák:
- spolupracuje ve skupině, chápe význam role v týmu
- umí požádat o pomoc i poskytnout pomoc, je-li o ni požádán

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje druhé
- chápe a respektuje základní společenské normy, zná svá práva i povinnosti
- chápe základní ekologické souvislosti, nutnost ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje stanovená pravidla
- bezpečně využívá používané nástroje a vybavení
- využívá své vědomosti a dovednosti ke svému dalšímu rozvoji
-
-

Předmět: Přírodovědný seminář **7. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Ekosystémy – rozmanitost a krása přírody				
1	- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí -poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí - učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska	**Les, pole, tropický deštný les, vodní zdroje a moře** – mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa a Zelený balíček , kácení pralesů a znečišťování moří, rostliny a živočichové - atlasy živočichů , atlas listů a herbář rostlin, poznávání stromů a rostlin - rostliny v našem okolí, mikroskopování	**OSV-osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí –** prolíná se všemi tématy **OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace –** prolíná se všemi tématy **OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice -** týmová spolupráce **OSV – morální rozvoj – řešení problému, hodnoty, postoje –** prolíná se všemi tématy **EVO -**prolíná se všemi tématy	PŘ 6. – 9. – přehled rostlinných a živočišných druhů Z 6. –krajinná sféra
2	-přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace	**Kulturní krajina a lidské sídlo** – vliv člověka na krajinu, práce		Z 9. – kulturní krajina

	a vztahy k prostředí v různých oblastech světa	s příručkami Zelený balíček a Globální a enviroment. výchova		
Základní podmínky života				
3	- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování	**Voda,ovzduší a půda -** mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa a Zelený balíček	**EGS –** mezinárodní světové dny **MDV** -tvorba plakátu	Z 6. – krajinná sféra PŘ 9 – vliv člověka na prostředí VV – tvorba plakátu
4	- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů	**Ochrana biologických druhů -** mezinárodní světové dny, chráněné druhy u nás	**EGS –** mezinárodní světové dny **MDV** -tvorba plakátu	PŘ 6. – 9. – přehled rostlinných a živočišných druhů VV – tvorba plakátu
5	- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů	**Biodiverzita –** strom života		VV
6	- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti	**Energie a přírodní zdroje -** mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa, Zelený balíček a Globální a enviroment. výchova	**EGS –** mezinárodní světové dny **MDV** -tvorba plakátu	PŘ 9. – energetické suroviny, využití, důsledky těžby a zpracování Z 6. -9. – světové rozšíření energetických surovin ve světě, tradiční a alternativní výroba energie ve světě VV – tvorba plakátu
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				
7	- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí	Zemědělství, doprava a průmysl - mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa a Zelený balíček	**EGS –** mezinárodní světové dny **MDV** -tvorba plakátu	VV – tvorba plakátu
8	- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.	Odpady – hry o odpadech, třídění a recyklace odpadů, mezinárodní světové dny, práce s příručkami Pojďme na to od lesa a Zelený balíček	**EGS –** mezinárodní světové dny **MDV** -tvorba plakátu	PŘ 9. – vliv člověka na živ. Prostředí Z 6.- 9. – globální problémy PČ 6. -9. - třídění odpadů VV – tvorba plakátu
9	- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje	Změny v krajině		
10	- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví - vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Ochrana přírody a kulturních památek - mezinárodní světové dny, chráněné druhy u nás	**EGS –** mezinárodní světové dny **MDV** -tvorba plakátu	VV – tvorba plakátu

7.10.4. Předmět: Společensko-vědní seminář

Společenskovědní seminář navazuje na vzdělávací oblast Člověk a společnost a dále prohlubuje dovednosti a znalosti v jednotlivých předmětech. Klade důraz na poznávání regionální historie a lidových zvyklostí a tradic.

Volitelný předmět Společenskovědní seminář se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku v rozsahu 1 hodina za 2 týdny. Účastní se všichni žáci 7. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- poznává smysl a cíl poznávání historie
- vybírá a využívá efektivní metody poznávání
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oborů a uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- vyhledává, třídí a využívá informace potřebné k řešení problémů
- využívá vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vnímá problémové situace a přemýšlí o jejich historických souvislostech

Kompetence komunikativní

- Žák
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- zapojuje se do diskuse, naslouchá druhým, obhajuje svůj názor za použití vhodných argumentů
- tvořivě využívá informatiku
- využívá komunikační dovednosti při spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- Žák
- spolupracuje ve skupině přijímá roli v týmu
- spoluvytváří atmosféru v týmu, je schopen poskytnout pomoc druhému i sám o ni požádat

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje názory druhých a je schopen pochopit jejich situaci
- chápe základní zákony a společenské normy dnešní i jejich odlišnosti v minulosti
- respektuje tradice a kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje určená pravidla při práci, plní své úkoly
-

Předmět: Společenskovědní seminář **7. ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1	**NÁŠ REGION**			
	Zná významné historické události týkající se obce, geografické umístění obce významné osobnosti obce	Historie obce, zajímavosti, významní rodáci, místní tradice;		OV 6. – 7. naše obec, náš region
	žák vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	region, kraj - zajímavá a památná místa, významní rodáci	Všemi tématy prolíná: **OSV – osobnostní rozvoj** (Seberegulace a sebeorganizace – ve všech předmětech rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění) **OSV – sociální rozvoj** (Komunikace – ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek) **OSV – sociální rozvoj** (Kooperace a kompetence – ve všech předmětech podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti) předmětech a ročnících) **MV – kulturní diference** (poznání vlastního kulturního zakotvení)	ČJ 6. – 9. čtení, naslouchání, písemný projev, mluvený projev, kladení otázek Z 8 - ČR
2	**HISTORIE**			
	Uvede příklady světových i českých objevů a vynálezů, posoudí jejich důležitost pro lidstvo	Objevy a vynálezy	**EGS** Objevujeme Evropu a svět	D 6.-7.
	Orientuje se v českých osobnostech světového formátu	Významné české osobnosti, čeští vědci		
	Objasní důležitost	Státní svátky ČR		OV 6. – 9. státní svátky

	významných historických událostí v souvislosti se státními svátky			
3	**NÁBOŽENSTVÍ A FILOZOFIE**			
	Orientuje se v nejrozšířenějších světových náboženstvích	Světová náboženství,	**MKV** - Multikulturalita	
	Rozpozná sekty	Sekty		
4	**KULTURA**			
	Zdůvodní důležitost nehmotného kulturního dědictví, zná běžné lidové zvyky a obyčeje vážící se k tradicím regionu, státu	Lidové zvyky a obyčeje, tradice		OV 6., 7. zvyky a obyčeje
5	**PSYCHOLOGIE**			
	Orientuje se v různých typech osobnosti dle jejich typologie	Typologie osobnosti		
	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Komunikace, druhy komunikace	**OSV – osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace	OV 7 komunikace
	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů,	kooperace	**OSV – osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí	
	Je schopen pracovat ve skupině, rozdělit úkoly a akceptovat rozhodnutí většiny	kooperace	**OSV – osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace	
6	**PRÁVO**			
	Orientuje se v základních lidských právech a specifických lidských právech (práva dětí)	Lidská práva, práva dětí	**Výchova demokratického občana** Občan, občanská společnost a stát	OV 7., 9. lidská práva
	přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí,	Lidská práva, práva dětí		OV 7., 9.
	Uvede některé mezinárodní organizace a společenství, jejich cíle	Mezinárodní společenství		OV 9. mezinárodní společenství
7	**POLITOLOGIE**			
	objasní důležitost symbolů našeho státu a způsoby jejich používání, rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu,	Státní symboly		OV 8. Státní symboly
	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu	význam a formy voleb do zastupitelstev demokratický stát	**Výchova demokratického občana** Občan, občanská společnost a stát	
8	**SOCIOLOGIE**			

	Rozpoznává netolerantní, rasistické a extremistické chování	Sociální skupiny, menšiny	**Sociální rozvoj** Mezilidské vztahy	OV 6.-7 rasismus
	Zaujímá postoj proti lidské nesnášenlivosti	Sociální skupiny, menšiny	**Sociální rozvoj** Mezilidské vztahy	
	Objasní souhrnný pojem sociálně patologické jevy	Sociálně-patologické jevy	**OSV – osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí	
	Vystupuje proti projevům násilí, šikaně	Šikana, týrání, zneužívání	**OSV – osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí **Sociální rozvoj** Mezilidské vztahy **Morální rozvoj**	VZ 7. šikana
	Uvědomuje si rizika závislostí	Druhy závislosti, rizika	**OSV – osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena	VZ 7. autodestruktivní závislosti
	Orientuje se ve formách pomoci	Odborná i neodborná pomoc	Psychohygiena	
9	**ETIKA**			
	respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,	Etická výchova	**Sociální rozvoj** Mezilidské vztahy **Morální rozvoj**	
	uplatňuje vhodné způsoby chování v různých situacích	**zásady lidského soužití** - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, člověk a dospívání, vztahy ve společnosti, lidská důstojnost	**OSV Sociální rozvoj – Poznávání lidí** – vztahy mezi lidmi **Mezilidské vztahy –** vztahy k ostatním, vzájemná pomoc **MKV – Kulturní diference** kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi	Z 6. 7. lidská práva, rasismus

8. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytne žákovi informace o správnosti postupu, průběhu a výsledku řešení úkolu nebo problému.
Žáci všech ročníků jsou hodnoceni klasifikací. Slovní hodnocení je využíváno po dohodě s rodiči a poradenským zařízením u některých žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Podrobný popis pravidel a způsobu hodnocení je součástí školního řádu ZŠ Včelákov.

Základní pravidla pro hodnocení žáků

- klasifikace v daném předmětu nezahrnuje hodnocení chování žáka
- klasifikováno je jen probrané a procvičené učivo, u kterého měli žáci dostatek možností a času k naučení, procvičení a zažití učební látky
- do hodnocení žáka se zahrnuje úroveň vědomostí, dovedností, práce s informacemi, správnost postupu a úroveň komunikace
- ke klasifikaci je užíváno pěti klasifikačních stupňů
- kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte.
- každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- v posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.
- součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků. Je zařazováno do výuky ve hodných situacích všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků. Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení žáka pedagogem, ale má pouze doplňovat hodnotící procesy a aktivizovat žáka.
-